

**ТОШКЕНТ АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ
УНИВЕРСИТЕТИ**

А. М. Умаржонов

**“Иқтисодиёт ва бошқариш” факультети
Менежмент ва маркетинг кафедраси**

**«МЕНЕЖМЕНТ»
фанидан тест саволлари тўплами**

Тошкент-2008

А. М. УМАРЖОНОВ

(ўқув қўлланма) Т: ТАТУ томонидан чоп этиш учун рухсат этилган.
2007. 127 бет.

Тақризчилар:

ТАТУ «Иқтисодиёт ва Бошқариш»
факультети декани
и.ф.д проф

М.А. Махкамова

ТДИУ «Божхона иши ва логистика»
кафедраси мудири
и.ф.д проф

А.С. Кучаров

ТДИУ «Халқаро туризм менежменти»
кафедраси мудири
и.ф.д проф

А.М. Абдувоҳидов

Менежмент фанидан тайёрланган ушбу тест саволлари тўплами университетнинг барча факультетлари талабалари учун мўлжалланган.

У «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» ва Таълим тўғрисидаги Қонунга асосан республика Олий ва ўрта махсус таълим Вазирлиги томонидан тайёрланган стандартларга биноан «менежмент» фани учун белгиланган ўқув режаси асосида тузилди.

Мазкур тестлар ТАТУ «И ва Б» факультети «М ва М» кафедраси томонидан тайёрланган Олий ўқув юртларида бакалаврлар тайёрлаш учун тузилган «менежмент» фани дастурига биноан тузилди.

КИРИШ

Ҳар қандай давлатда юқори тараққиёт даражасига эришиш учун, энг аввало, иқтисодиётни устуворлигини таъминлаш, мавжуд табиий ресурсларни ишга солиш, инсонлар орасида маънавий ва маърифий қадриятларни тиклаш талаб этилади.

Республикамизда юқори малакали ва маърифатли кадрларни тарбиялаб етиштириш ва илм соҳиблари сафини кенгайтириш мақсадида бир қатор қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди. Жумладан: «Таълим тўғрисида»ги Қонун, «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» асосида Олий таълим соҳасида олиб борилаётган жиддий ислоҳотларни хаётга жорий қилишда зиёлиларимиз зиммасига катта маъсулият юклатилади.

Менежмент фани раҳбарлик маҳорати ва санъатининг сир асрорларини, тежамли хўжалик юритиш сирларини, турли кишилар ва хўжаликларнинг бир-бирлари билан манфаатли иқтисодий алоқада бўлиб, унумли меҳнат қилиш йўллари ва шаклларини, корхонанинг самарадорлигини ошириш мақсадида қўлланиладиган бошқариш тамойиллари, усуллари ва воситаларини ўргатади.

Ҳозирги кунда “менежмент ва маркетинг” атамалари ҳар бир инсон ҳаётига жўшқинлик билан кириб бормоқда ва одамлар бошқариш ва унинг сир-асрорлари, қонуниятлари тўғрисида имкон борича кўпроқ билишга интиломоқдалар.

Бугунги ва эртанги кун бошқариш муаммоларини тўла ҳал этишда “Менежмент” фанининг роли беқиёсдир.

Ўзбекистон Республикасининг 60 дан ортиқ олий ўқув юртларининг барчасида “Менежмент” зарур фан сифатида ўқитилади. Бу фан бошқариш функцияларини, унинг усулларини қонун-қоидаларини, тежамли хўжалик юритиш сирларини, турли кишилар ва хўжаликларнинг бир-бирлари билан манфаатли иқтисодий алоқада бўлиб, унумли меҳнат қилиш йўллари ва шаклларини ўргатади. “Менежмент” фани республикамизда истиқомат қилаётган барча кишиларнинг даромадлари, уларнинг турмуш даражаси фақат миллий иқтисодиёт тараққиётига боғлиқлигини, шу мамлакатда меҳнат қилаётган инсонларнинг ижодий меҳнати билан вужудга келган миллий маҳсулотнинг кўпайишига, унинг тўғри тақсимланиши ва фойдаланилиши, миллий валютамизни барқарорлиги билан боғлиқлигини ҳам ўргатади ҳамда миллий истиқлол мафкурасининг инсонлар онгида шаклланишида, уларнинг интеллектуал камолотга эришувида муҳим рол ўйнайди. Ҳозирги ёшлар бозор иқтисодиёти муаммоларини, унинг сабаб-оқибатларини, қонун-қоидаларининг бошқарув тушунчаларини чуқур билишлари зарур. Мазкур ўқув-услубий қўлланма “Менежмент асослари” фанининг амалда қўлланилиб келаётган дастури асосида тузилган, қўлланмага киритилган ҳар бир тест

саволига шу муаммонинг туб моҳиятини билиб олиш имкониятини берадиган тартибда жавоблар берилган.

Тўпламда фан бўйича саволлар “Менежмент” фани дастуридаги 16 та мавзунинг узвий кетма-кетлиги эътиборга олинган ҳолда тузилди ҳамда жорий, оралик ва якуний назорат ўтказиш талабини ҳисобга олиб киритилди.

Тест ва саволномаларни тузишда назарий хулосаларни амалиёт билан боғлаш ва ўқувчиларда янгича бошқариш тушунчалари кўникмасини шакллантириш зарурияти ҳам ҳисобга олинади.

Мазкур тестлар ўқув жараёнини рақобатбардош кадрлар тайёрлашга хизмат қилишга қаратилган.

Юқорида баён этилган томонлардан келиб чиқиб кафедра «менежмент» фанидан тарқатма материал тариқасида талабаларга етказиб бери шва шу асосда Жорий (ЖБ) Оралик (ОБ) ва Якуний (ЯБ) баҳолашга тайёргарликни кучайтириш мақсадида чоп этишга қарор қилди.

1. Менежмент - бу?
  - а) бошқарув ҳокимияти ва санъатидир
  - б) ресурсларни бошқариш бўйича алоҳида моҳирлик маъмурий куникмадир
  - в) ўзига хос юксак санъат ва маҳоратни талаб қилувчи танловдир
  - г) а ва б
  - д) нотўғри жавоб йўқ
2. Менежмент фани - бошқарувчига?
  - а) танловни тўғри амалга оширишни ўргатувчи фандир
  - б) ишчан қарорни қабул қилишни ўргатувчи фандир
  - в) қарорларнинг бажарилишини назорат қилиш жараёнини ўргатувчи фандир
  - г) а ва б
  - д) нотўғри жавоб йўқ
3. Менежмент объекти бўлиб?
  - а) мамлакат ҳисобланади
  - б) қонун чиқарувчи орган ҳисобланади
  - в) туман ёки шаҳар ҳисобланади
  - г) а ва б
  - д) нотўғри жавоб йўқ
4. Менежмент субъекти бўлиб?
  - а) ижро этувчи ҳокимият ҳисобланади
  - б) концертлар ҳисобланади
  - в) а ва г
  - г) бошқарув органлари ҳисобланади
  - д) нотўғри жавоб йўқ
5. Бошқаришнинг сир-асрорларини илмий асосда ўрганишда менежмент фани қуйидаги усулларнинг қайси бирини қўллайди?
  - а) кузатиш усули
  - б) эксперимент усули
  - в) моделлаштириш усули
  - г) системали ёндошув усули
  - д) нотўғри жавоб йўқ
6. Маъмурий буйруқбозлик тизими шароитида давлат қуйидаги қайси тамойилларга асосланиб бошқарилади?
  - а) қайта алоқалар принци
  - б) демократиялаш принци
  - в) демократияни тан олмаслик принци
  - г) маҳдудлик принци
  - д) в ва г
7. Инновацион мақсадлар деганда?
  - а) ҳар куни қабул қилинадиган ва амалга ошириладиган одатий мақсадлар тушунилади
  - б) корхонага ва айрим ходимларга қийинчиликлар туғдирадиган мақсадлар тушунилади
  - в) янги маҳсулотни ишлаб чиқариш, янги технологияни жорий қилиш бўйича қўйиладиган мақсадлар тушунилади
  - г) ходимлар малакасини ошириш соҳасидаги мақсадлар тушунилади
  - д) нотўғри жавоб йўқ

8. Мақсадли ёндошув усули бўйича корхонанинг II поғона мақсадини аниқланг?
- а) корхонани узоқ муддатли ва стратегик мақсадини аниқлаш
  - б) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадларини аниқлаш
  - в) хусусий якка мақсадларини режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усулларини ишлаб чиқиш
  - г) натижани баҳолаш
  - д) тузатишлар киритиш
9. Корхонада стандартлаштириш бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
- а) моддий ва меҳнат ҳаражатлари нормативларини ишлаб чиқади
  - б) маҳсулотнинг техник эстетикасига, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий технологияси ҳамда хавфсизлик техникаси талабларига мос келишини тامينлайди
  - в) хужжатлаштириш техникасини ва янги маҳсулотни назорат қилади
  - г) меҳнатни нормалаш ишини уюштиради ва уни амалга оширади
  - д) меҳнат интизомининг ҳолати ва ички тартиб қоидаларига риоя қилинишини назорат қилади
10. Қуйида қайд этилган раҳбарларнинг қайси бири бошқаришнинг маҳаллий органларига киради?
- а) Олий кенгаш
  - б) Вазирлар Маҳкамаси
  - в) Вазирлик ва қўмиталар
  - г) Олий суд
  - д) Туман ҳокимликлари
11. Бошқаришнинг дастурли мақсадли структурасини аниқланг?
- а) раҳбар ўзига топширилган бўлинма фаолиятини яккабошлик асосида бошқаради
  - б) раҳбар фаолиятида ихтисослашган хизматчилар, маслаҳатчилар кенгаши раҳбар қарор қабул қилишида ёрдам беради.
  - в) раҳбар ва структура бўғинларининг фаолияти ихтисослаштиришга қаратилган бўлади
  - г) чизикли ва функционал структураларга тузатишлар киритиш йўли билан бошқарув фаолияти амалга оширилади
12. Бошқарилувчи объектни бошқа объектлар билан ўзаро алоқадорликда ва боғланишда қараладиган бўлса, бошқарувнинг қандай усули қўлланилади?
- а) системали ёндошув усули
  - б) комплексли ёндошув усули
  - в) социологик ёндошув усули
  - г) эксперимент усули
  - д) таркибий ёндошув усули
13. Ташкилий таъсир кўрсатиш қандай ташкилий чораларни ўз ичига олади?
- а) ишлаб чиқариш ва бошқаришнинг ташкилий структураларини белгилашни
  - б) ички тартиб қоидаларини ўрнатишни
  - в) бошқарилувчи ва бошқарувчи тизимлар ўртасида оқилона нисбатни ўрнатишни
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
14. Бошқарув структурасини мақбуллаштирувчи белгиларни аниқланг?
- а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари, истеъмолчилар гуруҳи

- б) технология, ташқи муҳит, корхонанинг катта-кичиклиги, бизнес стратегияси, ходимлар сони, шаклланган структура, қарорлар тизими
- в) юқори малакали ходимларга эга бўлган бўлимлар ва бўғимлар, ўзгаришларга нисбатан сезгирлик, иш графигининг истеъмолчиларга мослашганлиги
- г) бўғин ва босқичлар сонини кўпайиб кетиши, ҳаражатларни ортиб кетиши, масъулиятсизликка йўл қўйилиши
- д) жорий вазифаларни ўз вақтида моҳирлик билан ҳал этилиши, ишлаб чиқаришнинг миқёси, мураккаблиги, бошқарув объектларининг жойлашуви
15. Концерн қандай асосда таркиб топади?
- а) жисмоний ва юридик шахсларнинг кўнгилли жамоа бирлашмалари асосида таркиб топади
- б) ишлаб чиқаришнинг диверсификацияси асосида таркиб топадиган йирик, кўп тармоқли корпорация
- в) корхоналарнинг пайчилик асосида кўнгилли бирлашишлари
- г) ривожланган йирик акционерлар жамияти ва трестлар бирлашмаси асосида таркиб топади
- д) аниқ вазифалар, йирик мақсадли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ташкил этиладиган муваққат бирлашма
16. Трест фирмалар қандай фаолият турлари билан шуғулланадилар?
- а) бундай фирмалар хусусий ва ташкилотлар учун сир сақланадиган хизматларни бажарадилар
- б) бундай фирмалар салоҳияти қудратли хўжалик тизими эса етарлича молиявий воситалари бўлмаган бошқа мулкларни шартнома асосида муайян муддатга бериб турадилар
- в) бу фирмаларни таваккалчилик фаолияти билан шуғулланадиган фирмалар деб аташади
- г) бундай фирмалар жисмоний ва юридик шахсларнинг мулкларини жалб этиш ва бу мулклардан ўз эҳтиёжлари бўйича эркин фойдаланиш масалалари билан шуғулланадилар
- д) бундай фирмалар турли иншоотлар ва тузилмаларни лойиҳалаш, қуриш, фойдаланишга топшириш билан шуғулланадилар
17. Бошқарилувчи - бу?
- а) бошқарувчи субъект
- б) бошқарув девони
- в) бошқариш объекти
- г) ҳаммаси нотўғри
- д) а,б ва в
18. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг ижтимоий функциясига киради?
- а) ахборотлар оқимини ташкил қилиш
- б) маблағларни айланма ҳаракатини таъминлаш
- в) моддий рағбатлантиришни таъминлаш
- г) фойда олишни таъминлаш
- д) б ва г
- е) ҳаммаси тўғри
19. Ҳаражатлар таркибига?
- а) маҳсулот таннархи ва маъмурий харажатлар

- б) ижара ва фоиз тловлари
  - в) иш ҳақи ва солиқлар
  - г) а, б ва в
  - д) а ва б
20. Бошқарувнинг ташкилий таркиби қайси йиллардан бошлаб марказий ўринга чиқди?
- а) 1980-йиллардан бошлаб
  - б) 1960-1970 йиллардан бошлаб
  - в) 1950-1960 йиллардан бошлаб
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
21. Бошқарувчи объект бошқа объектлар билан ўзаро боғланишда ва алоқадорликда ўрганилмоқчи бўлса, у ҳолда менежмент фани?
- а) комплексли ёндошув усулини қўллайди
  - б) иқтисодий математик усулини қўллайди
  - в) социологик кузатув усулини қўллайди
  - г) системали ёндошув усулини қўллайди
  - д) таркибий ёндошув усулини қўллайди
22. Қуйида қайд қилинган фанларнинг қайси бири менежмент фани билан узвий боғланган?
- а) социология
  - б) психология
  - в) кибернетика
  - г) макроиқтисодиёт
  - д) нотўғри жавоб йўқ
23. Кимлар илмий менежментнинг (1885-1920) намоёндалари бўлган?
- а) Файол А., Вебер М. ва бош.
  - б) Тейлор Ф., Эмерсон Г. ва бош.
  - в) Мэе Э., Лайкерт Р. ва бош.
  - г) Саймон Г., Друкер П., Дейл Э. ва бош.
  - д) г ва а
24. Бозор иқтисодиёти шароитида Ўзбекистонда давлат қуйидаги қайси принципларга асосланиб бошқарилади?
- а) демократиялаш принципи
  - б) иқтисодий муносабатларни демократиялаш принципи
  - в) юксак маънавият принципи
  - г) миллий хавфсизликни таъмирлаш принципи
  - д) а, б, в ва г
25. Менежментда “Ваколат бирлиги” қачон ва ким томонидан жорий қилинди?
- а) эрамиздан 284 йил олдин Диоклетиан томонидан ишлаб чиқилган
  - б) эрамиздан 325 йил олдин Александр Македонский томонидан ишлаб чиқилган
  - в) эрамиздан 350 йил олдин Платон томонидан ишлаб чиқилган
  - г) эрамиздан 400 йил олдин Ксенофонт томонидан ишлаб чиқилган
  - д) эрамиздан 400 йил олдин Сократ томонидан ишлаб чиқилган
26. Бошқарув бўғинлари ўртасидаги тараққиёт нисбатларини аниқлайдиган, шартномаларнинг бажарилишини ташкил қиладиган ҳамда назоратни олиб борадиган тамойилни аниқланг?
- а) режалаштириш тамойили

- б) демократиялаш тамойили
  - в) илмийлик тамойили
  - г) иерархия тамойили
  - д) жавобгарлик тамойили
27. “Мақсадлар шажараси” деганда?
- а) мақсаднинг муҳимлиги жиҳатдан ривожланиши тушунилади
  - б) мақсадни қўйиш ва амалга оширишнинг мавжуд шарт-шароитларга боғлиқлиги тушунилади
  - в) бир мақсаднинг бошқа мақсадга бўйсуниси тушунилади
  - г) мақсадлар билан уларга эришиш воситалари ўртасидаги алоқанинг график тасвири тушунилади
  - д) а, б, в ва г
28. Мақсадли ёндошув усули бўйича корхонани III поғона мақсадини аниқланг?
- а) корхонани узоқ муддатли ва стратегик мақсадини аниқлаш
  - б) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадларини аниқлаш
  - в) хусусий якка мақсадларини режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усулларини ишлаб чиқиш
  - г) натижани баҳолаш
  - д) тузатишлар киритиш
29. Меҳнатни ташкил қилиш ва иш ҳақи бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
- а) моддий ва меҳнат ҳаражатлари нормативларини ишлаб чиқади
  - б) маҳсулотнинг техник эстетикасига, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий технологияси ҳамда хавфсизлик техникаси талабларига мос келишини таъминлайди
  - в) хужжатлаштириш техникасини ва янги маҳсулотни назорат қилади
  - г) меҳнатни нормалаш ишини уюштиради ва уни амалга оширади
  - д) меҳнат интизомининг ҳолати ва ички тартиб қоидаларига риоя қилишини назорат қилади
30. Қуйида қайд этилган раҳбарларнинг қайси бири тармоқ органлари бўлиб ҳисобланади?
- а) вазирлик, қўмиталар
  - б) сиёсий фирқалар
  - в) касаба уюшмалари
  - г) ижодий уюшмалар
  - д) а, б, в ва г
31. Бошқаришнинг дастурли мақсадли структураси қандай кўринишга эга бўлади?
- а) лойиҳа бўйича бошқарувга эга бўлади
  - б) маҳсулотга кўра бошқарувга эга бўлади
  - в) матрицавий структура
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
32. Бошқарилувчи объект яхлит тизим тарзида қараладиган бўлса, бошқарувнинг қандай усули қўлланилади?
- а) системали ёндошув усули
  - б) комплексли ёндошув усули
  - в) социологик ёндошув усули
  - г) эксперимент усули

- д) таркибий ёндошув усули
33. Ташкилий таъсир кўрсатиш йўллари қандай шаклларда амалга оширилади?
- а) лойиҳалаш шаклида
  - б) регламентлаш шаклида
  - в) нормалаш шаклида
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
34. Бошқарув структурасини муваффақиятсизликка олиб келувчи омиллар?
- а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари, истеъмошчилар гуруҳи
  - б) технология, ташқи муҳит, корхонанинг катта-кичиклиги, бизнес стратегияси, ходимлар сони, шаклланган структура, қарорлар тизими
  - в) юқори малакали ходимларга эга бўлган бўлимлар ва бўғимлар, ўзгаришларга нисбатан сезгирлик, иш графигининг истеъмошчиларга мослашганлиги
  - г) бўғин ва босқичлар сонини кўпайиб кетиши, ҳаражатларни ортиб кетиши, масъулиятсизликка йўл қўйилиши
  - д) жорий вазифаларни ўз вақтида моҳирлик билан ҳал этилиши, ишлаб чиқаришнинг миқёси, мураккаблиги, бошқарув объектларининг жойлашуви
35. Консорциум қандай ташкил этилади?
- а) жисмоний ва юридик шахсларнинг кўнгилли жамоа бирлашмалари асосида таркиб топади
  - б) ишлаб чиқаришнинг диверсификацияси асосида таркиб топадиган йирик, кўп тармоқли корпорация
  - в) корхоналарнинг пайчилик асосида кўнгилли бирлашишлари
  - г) ривожланган йирик акционерлар жамияти ва трестлар бирлашмаси асосида таркиб топади
  - д) аниқ вазифалар, йирик мақсадли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ташкил этиладиган муваққат бирлашма
36. Бошқарувнинг чизиқли структурасининг салбий томонларини аниқланг?
- а) бошқарув тизимида ортиқча бўғинларнинг пайдо бўлиши, ҳаражатларни ўсиши
  - б) бўлимлар фаолиятини мувофиқлаштириш даражаси юқори эмаслиги, пировард натижалар учун аниқ ва масъул ходимларнинг йўқлиги
  - в) бундай бошқарув шароитида буйруқбозлик ва расмиятчиликнинг пайдо бўлиш хавфи кучли, чунки структуранинг ҳар бир бўғинида раҳбар ўз лавозими бўйича фармойиш бериш ҳуқуқларига эга
  - г) бундай бошқарув тузилмасида функционал хизматлар ўртасидаги горизонтал алоқалар жуда чўзилиб кетади. Натижада баҳс ва низолар келиб чиқишига сабаб бўлади
  - д) бундай бошқарув структурасининг камчилиги унинг мураккаблиги ва бошқарув органларининг реал ваколатга эга эмаслигида
37. Ишлаб чиқаришни бошқариш деганда?
- а) буюмларни истеъмошчилар талабига мос келувчи сифат таснифлари билан ишлаб чиқаришни таъминловчи, мақсадга қаратилган фаолият тушунилади
  - б) корхонада банд бўлган кишилар салоҳиятини ривожлантириш ва ундан самарали фойдаланиш, уларнинг бир маромда фаолият кўрсатиши учун зарур шарт-шароит яратиш бўйича ўзаро боғланган ташкилий иқтисодий ва ижтимоий тадбирлар тизими тушунилади

- в) ишлаб чиқариш доирасида амалга ошириладиган раҳбарлик, ташкилотчилик ва маъмурий характердаги алоҳида фаолият тушунилади
- г) корхона доирасида амалга ошириладиган раҳбарлик, ташкилотчилик, маъмурий характердаги алоҳида фаолият тушунилади
- д) ҳаммаси тўғри
38. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг маънавий-маърифий функциясига киради?
- а) маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш
- б) меҳнат шароитларини яхшилаш
- в) ижтимоий ҳимояни таъминлаш
- г) ишлаб чиқаришни ташкил этиш
- д) ходимларни инсонийлик руҳида тарбиялаш
- е) а ва г
- ж) в ва д
- з) в ва г
39. Стратегик режалаштириш қайси йилларда вужудга келди?
- а) 1980-йиллардан бошлаб
- б) 1960-1970 йиллардан бошлаб
- в) 1950-1960 йиллардан бошлаб
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ
40. Менежментнинг қайси фан назарияси билан уйғунлашуви бошқарувнинг бозор концепциясини вужудга келишига асос бўлди?
- а) Индустриал фанлар
- б) Муҳандислик
- в) Ижтимоий психология
- г) Ижтимоий инженерия
- д) Маркетинг
41. Кимлар мумтоз ёки маъмурий менежментнинг (1920-1950) намоёндалари бўлган?
- а) Саймон Г., Друкер П., Дейл Э. ва бош.
- б) Мэео Э., Лайкерт Р. ва бош.
- в) Тейлор Ф., Эмерсон Г. ва бош.
- г) Файол А., Вебер М. ва бош.
- д) а ва г
42. Ф.Тейлорнинг диққат марказида энг аввало?
- а) икки принцип, яъни аниқ қўйилган мақсад ва ғоялар, шунингдек, оқил ва соғлом фикр туради
- б) ёлланма ишчилар меҳнатининг унумдорлигини оширишда ғоятда самарадор ва мақбул усулларни излаш туради
- в) 14 тадан иборат бошқариш принциплари туради
- г) “инсоний муносабатлар”, “бирдамлик руҳи”, “муштараклик туйғуси”ни шакллантириш фикри туради
- д) а ва в
43. Иқтисодий муносабатларни демократиялаш принципи деганда?
- а) монополлашган иқтисоддан эркин иқтисодиётга ўтиш тушунилади
- б) мустақиллик фикрини кенгроқ англаш тушунилади
- в) давлат ва жамият бошқарувида қонуннинг устуворлиги тушунилади

- г) республиканинг дунё жамиятига кириш суръатларини тезлаштириш тушунилади
д) нотўғри жавоб йўқ
44. Бошқаришни ташкил қилиш назарияси, менежментнинг социологик жиҳатлари қачон ва ким томондан ишлаб чиқилди?
а) 1938 йил Густев.А.К. томонидан
б) 1938 йил Уестер Беркард томонидан
в) 1949 йил Норберт Виннер ва бошқалар томонидан
г) 1950 йил Дунаевский.Ф.Р томонидан
д) 1955 йил Герберт Саймон ва бошқалар томонидан
45. Менежерлардан чуқур билимни, ўз соҳасини, иқтисод, мантиқ, руҳият, математика, чет тили, технология каби фанларни билишни талаб қиладиган тамойилни аниқланг?
а) режалаштириш тамойили
б) демократиялаш тамойили
в) илмийлик тамойили
г) иерархия тамойили
д) жавобгарлик тамойили
46. Мақсадли бошқарув усулининг биринчи поғонасида?
а) фаолият соҳасидаги корхонанинг умумий мақсадлари аниқланади
б) корхонанинг узоқ муддатли ва стратегик мақсадлари аниқланади
в) хусусий, яқка мақсадларни режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усуллари ишлаб чиқилади
г) қабул қилинган режаларга айрим тузатишлар киритилади
д) мақсаднинг қай даражада бажарилганлигига баҳо берилади
47. Мақсадли ёндошув усули бўйича корхонани IV поғона мақсадини аниқланг?
а) корхонани узоқ муддатли ва стратегик мақсадини аниқлаш
б) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадларини аниқлаш
в) хусусий яқка мақсадларини режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усулларини ишлаб чиқиш
г) натижани баҳолаш
д) тузатишлар киритиш
48. Корхонада кадрлар бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
а) моддий ва меҳнат ҳаражатлари нормативларини ишлаб чиқади
б) маҳсулотнинг техник эстетикасига, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий технологияси ҳамда хавфсизлик техникаси талабларига мос келишини таъминлайди
в) ҳужжатлаштириш техникасини ва янги маҳсулотни назорат қиладди
г) меҳнатни нормалаш ишини уюштиради ва уни амалга оширади
д) меҳнат интизомининг ҳолати ва ички тартиб қоидаларига риоя қилинишини назорат қиладди
49. Қуйида қайд этилган раҳбарларнинг қайси бири ўз-ўзини бошқариш органлари ҳисобланади?
а) ассоциациялар
б) касаба уюшмалари
в) ширкат хўжаликлари
г) жамоа хўжаликлари
д) концернлар
50. Бошқарувда амалдаги структурани соддалаштириш усули қандай амалга оширилади?

- а) горизонтал табақаланишдаги кескинлик
- б) бошқарув бўғинлари сонини қисқартириш
- в) венчур ва инновация, бизнес марказлар, электр гуруҳлари ташкил қилиш орқали
- г) турли структураларни биргаликда қўшиб олиб бориш орқали
- д) тўғри жавоб йўқ

51. Бошқарилувчи объектда инфратузилмавий таҳлилларни қўлланиладиган бўлса, бошқарувнинг қандай усули қўлланилади?

- а) системали ёндошув усули
- б) комплексли ёндошув усули
- в) социологик ёндошув усули
- г) эксперимент усули
- д) таркибий ёндошув усули

52. Фармойишли таъсир кўрсатиш йўллари қандай шаклларда амалга оширилади? шаклида.

- д) нотугри жавоб йўқ.

53. Бошқарув структураси бошқарув аппаратининг тезкор ишлашини таъминловчи белгилар?

- а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари, истеъмолчилар гуруҳи
- б) технология, ташқи муҳит, корхонанинг катта-кичиклиги, бизнес стратегияси, ходимлар сони, шаклланган структура, қарорлар тизими
- в) юқори малакали ходимларга эга бўлган бўлимлар ва бўғимлар, ўзгаришларга нисбатан сезгирлик, иш графигининг истеъмолчиларга мослашганлиги
- г) бўғин ва босқичлар сонини кўпайиб кетиши, ҳаражатларни ортиб кетиши, масъулиятсизликка йўл қўйилиши
- д) жорий вазифаларни ўз вақтида моҳирлик билан ҳал этилиши, ишлаб чиқаришнинг миқёси, мураккаблиги, бошқарув объектларининг жойлашуви

54. Корпорация қандай ташкил топади?

- а) жисмоний ва юридик шахсларнинг кўнгилли жамоа бирлашмалари асосида таркиб топади
- б) ишлаб чиқаришнинг диверсификацияси асосида таркиб топадиган йирик, кўп тармоқли корпорация
- в) корхоналарнинг пайчилик асосида кўнгилли бирлашишлари
- г) ривожланган йирик акционерлар жамияти ва трестлар бирлашмаси асосида таркиб топади
- д) аниқ вазифалар, йирик мақсадли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ташкил этиладиган муваққат бирлашма

55. Бошқарувни матрицали структурасининг салбий томонларини аниқланг?

- а) бошқарув тизимида ортиқча бўғинларнинг пайдо бўлиши, ҳаражатларни ўсиши
- б) бўлимлар фаолиятини мувофиқлаштириш даражаси юқори эмаслиги, пировард натижалар учун аниқ ва масъул ходимларнинг йўқлиги
- в) бундай бошқарув шароитида буйруқбозлик ва расмиятчиликнинг пайдо бўлиш хавфи кучли, чунки структуранинг ҳар бир бўғинида раҳбар ўз лавозими бўйича фармойиш бериш ҳуқуқларига эга
- г) бундай бошқарув тузилмасида функционал хизматлар ўртасидаги горизонтал алоқалар жуда чўзилиб кетади. Натижада бахс ва низолар келиб чиқишига сабаб бўлади

- д) бундай бошқарув структурасининг камчилиги унинг мураккаблиги ва бошқарув органларининг реал ваколатга эга эмаслигида
56. Корхона доирасида амалга ошириладиган раҳбарлик, ташкилотчилик ва маъмурий характердаги алоҳида фаолиятни?
- а) ишлаб чиқаришни бошқариш деб юритилади
  - б) корхонани бошқариш деб юритилади
  - в) ходимларни бошқариш деб юритилади
  - г) маҳсулот сифатини бошқариш деб юритилади
  - д) ҳаммаси тўғри
57. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг ташкилий функциясига киради?
- а) ходимларни эҳтиёжларини қондириш
  - б) ижтимоий ҳимояни таъминлаш
  - в) ходимларни маърифатга интилишини тарбиялаш
  - г) бошқаришнинг аниқ услубини танлаш
  - д) ҳаммаси нотўғри
  - е) ҳаммаси тўғри
58. Стратегик режалаштиришдан стратегик бошқарувга қайси йилларда ўтилди?
- а) 1980-йиллардан бошлаб
  - б) 1960-1970 йиллардан бошлаб
  - в) 1950-1960 йиллардан бошлаб
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
59. Ф. Тейлор таълимотининг моҳияти?
- а) бошқарувчи билан бошқарилувчи масъулиятни аниқ белгилаш ва вазифаларни тўғри тақсимлаш
  - б) умум ташкилот миқёсидаги самарадорликка эришиш
  - в) меҳнатни режалаштириш, рағбатлантириш ва назорат қилиш
  - г) ўзгарувчан омилларни бошқарувга бўлган таъсирини аниқлаш
  - д) тўғри жавоб йўқ
60. Совет иттифоқида менежмент фанини ривожлантиришга ҳисса қўшган олимларни аниқланг?
- а) А.К. Гастев; С.Е. Каменицер
  - б) П.М. Керженцев; О.В. Козлова
  - в) В.Г. Афанасьев; Д.М. Крук
  - г) Д.В. Гвишиани; Г.Х. Попов
  - д) нотўғри жавоб йўқ
61. Кимлар “Инсон муносабатлари” мактаби (1950-дан ҳозиргача)нинг намоёндалари бўлган?
- а) Тейлор Ф., Эмерсон Г. ва бош.;
  - б) Файол А., Вебер М. ва бош.
  - в) Мэео Э., Лайкерт Р. ва бош.
  - г) Саймон Г., Друкер П., Дейл Э. ва бош.
  - д) а ва б
62. Г.Эмерсоннинг диққат марказида энг аввало?
- а) 14 тадан иборат бошқариш принциплари туради
  - б) “инсоний муносабатлар”ни шакллантириш фикри туради

- в) ёнланма ишчилар меҳнатининг унумдорлигини оширишда ғоятда самарадор ва мақбул усулларни излаш туради
- г) икки принцип, яъни аниқ куйилган мақсад ва ғоялар, шунингдек, оқил ва соғлом фикр туради
- д) в ва г
63. Демократия принципи деганда?
- а) ўзининг ва ўз халқининг, ватаннинг қадру-қиймати, ор-номусини англаб, уни ҳимоя қилиш тушунилади
- б) қатъий белгиланган нархлардан эркин нархларга ўтиш тушунилади
- в) барча фуқароларнинг тенг ҳуқуқлилиги тушунилади
- г) а ва б
- д) нотўғри жавоб йўқ
64. Менежментда “Маъмурий сиғим” назариясини қачон ва ким ишлаб чиққан?
- а) 1938 йил Густев.А.К.
- б) 1938 йил Уестер Беркард
- в) 1949 йил Норберт Виннер ва бошқалар
- г) 1950 йил Дунаевский Ф.Р.
- д) 1955 йил Герберт Саймон ва бошқалар
65. Бошқарувчиларнинг жавобгарлигини назарда тутадиган тамойилни аниқланг?
- а) режалаштириш тамойили
- б) демократиялаш тамойили
- в) илмийлик тамойили
- г) иерархия тамойили
- д) жавобгарлик тамойили
66. Бошқарув функцияси деганда?
- а) у ёки бу объектни бошқаришга оид аниқ вазифаларни ҳал этишга қаратилган фаолият тушунилади
- б) корхонанинг моддий-техник базасини яратишга қаратилган фаолият тушунилади
- в) ходимларни корхонанинг режасини бажаришга сафарбар қилишга қаратилган фаолият тушунилади
- г) а ва б
- д) нотўғри жавоб йўқ
67. Мақсадли ёндошув усули бўйича корхонани V поғона мақсадини аниқланг?
- а) корхонани узоқ муддатли ва стратегик мақсадини аниқлаш
- б) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадларини аниқлаш
- в) хусусий якка мақсадларини режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усулларини ишлаб чиқиш
- г) натижани баҳолаш
- д) тузатишлар киритиш
68. Корхонада моддий техника таъминоти қандай аниқ функцияни бажаради?
- а) корхонани ҳар хил материаллар, техника, ёқилғилар билан таъминлашни уюштиради
- б) корхонани бир маромда ишлашини таъминлайди
- в) тайёр маҳсулот сифатини ва корхонага келтирилган хом-ашё ва материаллар сифатини текширади
- г) корхонада жиҳозларни тўғри ишлатишни устидан назорат ўрнатади
- д) корхонага қарашли бинолар ва ҳудудларни ҳолатини яхшилашни таъминлайди

69. Қуйида қайд этилган услубларнинг қайси бири бошқариш услуби бўлиб ҳисобланади?
- а) ташкилий-маъмурий методлар
  - б) иқтисодий методлар
  - в) социал-руҳий методлар
  - г) б ва в
  - д) нотўғри жавоб йўқ
70. Механик тарзда ташкил этилган структурани қандай салбий томони бор?
- а) горизонтал табақаланишдаги кескинлик
  - б) бошқарув бўғинлари сонига қисқартириш
  - в) венчур ва инновация, бизнес марказлар, электр гуруҳлари ташкил қилиш орқали
  - г) турли структураларни биргаликда қўшиб олиб бориш орқали
  - д) тўғри жавоб йўқ
71. Бошқарилувчи объект тўғрисидаги маълумотларни режали ва илмий уюштирилган асосда тўпланиладиган бўлса, бошқарувнинг қандай усули қўлланилади?
- а) кузатиш усулидан
  - б) моделлаштириш усулидан
  - в) интеграцион усулидан
  - г) иқтисодий-математик усулидан
  - д) вазиятли ёндошув усулидан
72. Бошқаришнинг ҳуқуқий воситалари деганда?
- а) ҳуқуқий нормалар мажмуи тушунилади
  - б) моддий жавобгарлик тушунилади
  - в) интизомий жавобгарлик тушунилади
  - г) маъмурий жавобгарлик тушунилади
  - д) жиноий жавобгарлик тушунилади
73. Чизикли структурани ижобий томонларини аниқланг?
- а) чизикли раҳбарлар ўз диққатини ишларига эмас, балки асосан корхонанинг жорий фаолиятига қаратадилар
  - б) бошқарув босқичларида, мустақил участкаларни бошқариш фаолиятида чизикли раҳбарлар ажратилади, вазифаси бошқарув қарорларини тайёрлаш ҳамда раҳбарларга малакали ёрдам беришдан иборат
  - в) бошқарув жараёнидаги горизонтал алоқаларни узунлигини қисқартиради. Қарор қабул қилишни тезлаштиради, бюрократияга бўлган мойилликни сўндиради
  - г) бир-бирига зид чалқаш топшириқлар берилиш ҳолларини камайтиради, шахсий жавобгарликни мустаҳкамлайди, вазифалар тезкор ҳал этилади
  - д) бошқарув фаолияти чуқур ихтисослашади, бошқарув самарадорлигини ўсишини таъминлайди, мувофиқлаштириш ишини яхшилайдди, моддий ҳаражатларни камайтиради
74. Уюшма қандай асосда таркиб топади?
- а) жисмоний ва юридик шахсларнинг кўнгилли жамоа бирлашмалари асосида таркиб топади
  - б) ишлаб чиқаришнинг диверсификацияси асосида таркиб топадиган йирик, кўп тармоқли корпорация
  - в) корхоналарнинг пайчилик асосида кўнгилли бирлашишлари
  - г) ривожланган йирик акционерлар жамияти ва трестлар бирлашмаси асосида таркиб топади

- д) аниқ вазифалар, йирик мақсадли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ташкил этиладиган муваққат бирлашма
75. Бошқарувни чизиқли-функционал структурасини салбий томонларини аниқланг?
- а) бошқарув тизимида ортиқча бўғинларнинг пайдо бўлиши, ҳаражатларни ўсиши
  - б) бўлимлар фаолиятини мувофиқлаштириш даражаси юқори эмаслиги, пировард натижалар учун аниқ ва масъул ходимларнинг йўқлиги
  - в) бундай бошқарув шароитида буйруқбозлик ва расмиятчиликнинг пайдо бўлиш хавфи кучли, чунки структуранинг ҳар бир бўғинида раҳбар ўз лавозими бўйича фармойиш бериш ҳуқуқларига эга
  - г) бундай бошқарув тузилмасида функционал хизматлар ўртасидаги горизонтал алоқалар жуда чўзилиб кетади. Натижада баҳс ва низолар келиб чиқишига сабаб бўлади
  - д) бундай бошқарув структурасининг камчилиги унинг мураккаблиги ва бошқарув органларининг реал ваколатга эга эмаслигида
76. Ишлаб чиқариш омилларидан фойдаланиш самарадорлиги - бу?
- а) маҳсулот сифати ва уни рақобатдошлиги
  - б) тезкор ва самарали қарорларни қабул қилиш
  - в) инвестиция самарадорлиги
  - г) янги техника ва технологияни жорий қилиш даражаси
  - д) а, б ва г
  - е) б, в ва г
  - ж) в, б, а ва г
77. Қуйида қайд қилинган аниқ функцияларнинг қайси бири режа-иқтисод бўлими функцияларига киради?
- а) корхона фаолиятини ташкил қилиш, мувофиқлаштириш, назорат қилиш
  - б) ҳукумат қарорларини корхонага тадбиқ қилишни таъминлаш
  - в) жорий ва истикболдаги режалар лойиҳасини тайёрлаш
  - г) техник иқтисодий кўрсаткичларни таҳлил қилиш
  - д) а ва б
  - е) в ва г
  - ж) а, б, в ва г
78. “Мумтоз менежмент” таълимотининг моҳияти?
- а) бошқарувчи билан бошқарилувчи масъулиятни аниқ белгилаш ва вазифаларни тўғри тақсимлаш
  - б) умум ташкилот миқёсидаги самарадорликка эришиш
  - в) меҳнатни режалаштириш, рағбатлантириш ва назорат қилиш
  - г) ўзгарувчан омилларни бошқарувга бўлган таъсирини аниқлаш
  - д) тўғри жавоб йўқ
79. “Қандай ишлаш керак” ва “меҳнатни меъёрлаш ва ташкил қилиш” қатор асарларни муаллифини аниқланг?
- а) П.М. Керженцев 1881-1940 йиллар
  - б) А.К. Гастев 1882-1941 йиллар
  - в) 1920- йиллар бошларида П.М. Керженцев ташаббуси билан ташкил этилди
  - г) П.Х. Попов ташаббуси билан 1960-йилларда
  - д) Д.М. Крук ташаббуси билан 1970-йилларда
80. Собиқ иттифокда бошқариш назариясини ривожланиши қайси йиллардан бошлаб кучайди?

- а) 1950-йиллардан бошлаб
- б) 1950-йилларнинг охирларидан бошлаб
- в) 1960-йиллардан бошлаб
- г) 1970-йиллардан бошлаб
- д) 1980-йиллардан бошлаб

81. Кимлар микдорий, тизимли ёки замонавий менежмент (1950 дан ҳозиргача)нинг намоёндалари бўлган?

- а) Саймон Г., Друкер П., Дейл Э. ва бош.
- б) Тейлор Ф., Эмерсон Г. ва бош.
- в) Файол А., Вебер М. ва бош.
- г) Мэео Э., Лайкерт Р. ва бош.
- д) б ва в

82. А.Файолнинг диққат марказида энг аввало?

- а) “инсоний муносабатлар”ни шакллантириш фикри туради
- б) 14 тадан иборат бошқариш принциплари туради
- в) икки принцип, яъни аниқ қўйилган мақсад ва ғоялар, шунингдек, оқил ва соғлом фикр туради
- г) ёнланма ишчилар меҳнатининг унумдорлигини оширишда ғоятда самарадор ва мақбул усулларни излаш туради
- д) нотўғри жавоб йўқ

83. Юксак маънавият принципи деганда?

- а) социалистик мусобақадан эркин рақобатга ўтиш тушунилади
- б) озчиликнинг кўпчиликка бўйсунishi тушунилади
- в) давлат мулкидан мулкчиликнинг турли шакллариغا таянган иқтисодиётга ўтиш тушунилади
- г) янги фикрий кашфиётлар, юксак ғоялар, ниятлар оғушида меҳнат қилиб, истеъдодли, бор имконияти, керак бўлса жонини юрт истикболи, элига баҳшида этиш тушунилади
- д) а, б, в ва г

84. Қарор қабул қилишда инсон руҳиятига эътиборни қаратишни қачон ва кимлар томонидан тавсия этилган?

- а) 1938 йил Густев.А.К. томонидан
- б) 1938 йил Уестер Беркард томонидан
- в) 1949 йил Норберт Виннер ва бошқалар томонидан
- г) 1950 йил Дунаевский Ф.Р. томонидан
- д) 1955 йил Герберт Саймон ва бошқалар томонидан

85. Маъмурий буйруқбозлик тизими шароитида давлат қандай тамойилларга асосланиб бошқарилган?

- а) иқтисодий муносабатларни демократиялаш тамойили
- б) демократияни тан олмаслик тамойили
- в) кучли ижтимоий сиёсат юргизиш тамойили
- г) расмиятчилик, маҳдудлик тамойили
- д) миллий хавфсизликни таъминлаш тамойили

86. Қуйида қайд қилинганларнинг қайси бири бошқариш функцияси ҳисобланади?

- а) режалаштириш
- б) ташкил қилиш
- в) тартибга солиш ва мувофиқлаштириш

- г) назорат ва рағбатлантириш
 д) а, б, в ва г
87. Қўлланиш ва фойдаланиш миқёсига қараб функциялар қандай туркумларга бўлинади?
 а) иқтисодий, ижтимоий, маънавий-маърифий ташкилий функциялар
 б) умумий асосий ва аниқ функциялар
 в) ҳудудий ва тармоқ функциялар
 г) раҳбар ва ижрочи функциялари
 д) тўғри жавоб йўқ
88. Корхонада ишлаб чиқариш тезкор бошқариш бўлими қандай аниқ функциясини бажаради?
 а) корхонани ҳар хил материаллар техника ёқилғилар билан таъминлаш уюштиради
 б) корхонани бир маромда ишлашини таъминлайди
 в) тайёр маҳсулот сифатини ва корхонага келтирилган хом-ашё ва материаллар сифатини текширади
 г) корхонада жиҳозларни тўғри ишлатишни устидан назорат ўрнатади
 д) корхонага қарашли бинолар ва ҳудудларни ҳолатини яхшилашни таъминлайди
89. Қайси белгилар бошқарув структурасини аниқловчи белгилари ҳисобланади?
 а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари
 б) ташқи муҳит, технология, корxonанинг бизнес стратегиялари
 в) юқори даражадаги унумдорлик, паст даражадаги ҳаражатлар
 г) қабул қилинадиган қарорлар тизими
 д) иш вақтининг тартиби ва оралиғи
90. Механик тарзда ташкил этилган структура ичида турли шакллардаги структуралар қандай ташкил этилади?
 а) горизонтал табақаланишдаги кескинлик
 б) бошқарув бўғинлари сонига қисқартириш
 в) венчур ва инновация, бизнес марказлар, электр гуруҳлари ташкил қилиш орқали
 г) турли структураларни биргаликда қўшиб олиб бориш орқали
 д) тўғри жавоб йўқ
91. Бошқарилувчи объектни бошқаришда турли чизма, график, схемалар қўлланилса, бошқарувнинг қандай усулидан фойдаланилади?
 а) кузатиш усулидан
 б) моделлаштириш усулидан
 в) интеграцион усулидан
 г) иқтисодий-математик усулидан
 д) вазиятли ёндашув усулидан
92. Фармойишли таъсир кўрсатиш усули қандай талабларга жавоб бериши керак?
 а) нимага асосланиб чиқарилганлиги аниқ кўрсатилиши керак
 б) қабул қилинган қарор моҳияти қисқа ва равон баён этилиши керак
 в) ижрони назорат қилиш шакли, фармойишнинг кучга кириши ва бажарилиш муддати кўрсатилиши керак
 г) буйруқ ва фармойишлар қисқа, тушунарли ва аниқ бўлиши керак
 д) нотўғри жавоб йўқ
93. Функционал структурани ижобий томонларини аниқланг?

- а) чизиқли раҳбарлар ўз диққат ишларига эмас, балки асосан корхонанинг жорий фаолиятига қаратадилар
- б) бошқарув босқичларида, мустақил участкаларни бошқариш фаолиятида чизиқли раҳбарлар ажратилади, вазифаси бошқарув қарорларини тайёрлаш ҳамда раҳбарларга малакали ёрдам беришдан иборат
- в) бошқарув жараёнидаги горизонтал алоқаларни узунлигини қисқартиради. Қарор қабул қилишни тезлаштиради, бюрократияга бўлган мойилликни сўндиради
- г) бир-бирига зид чалкаш топшириқлар берилиш ҳолларини камайтиради, шахсий жавобгарликни мустаҳкамлайди, вазифалар тезкор ҳал этилади
- д) бошқарув фаолияти чуқур ихтисослашади, бошқарув самарадорлигини ўсишини таъминлайди, мувофиқлаштириш иши яхшилади, моддий ҳаражатларни камайтиради

94. Ассоциация қандай бирлашма?

- а) жисмоний ва юридик шахсларнинг кўнгилли жамоа бирлашмалари асосида таркиб топади
- б) ишлаб чиқаришнинг диверсификацияси асосида таркиб топадиган йирик, кўп тармоқли корпорация
- в) корхоналарнинг пайчилик асосида кўнгилли бирлашишлари
- г) ривожланган йирик акционерлар жамияти ва трестлар бирлашмаси асосида таркиб топади
- д) аниқ вазифалар, йирик мақсадли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ташкил этиладиган муваққат бирлашма

95. Бошқарувни функционал структурасини салбий томонларини аниқланг?

- а) бошқарув тизимида ортиқча бўғинларнинг пайдо бўлиши, ҳаражатларни ўсиши
- б) бўлимлар фаолиятини мувофиқлаштириш даражаси юқори эмаслиги, пировард натижалар учун аниқ ва масъул ходимларнинг йўқлиги
- в) бундай бошқарув шароитида буйруқбозлик ва расмиятчиликнинг пайдо бўлиш хавфи кучли, чунки структуранинг ҳар бир бўғинида раҳбар ўз лавозими бўйича фармойиш бериш ҳуқуқларига эга
- г) бундай бошқарув тузилмасида функционал хизматлар ўртасидаги горизонтал алоқалар жуда чўзилиб кетади. Натижада бахс ва низолар келиб чиқишига сабаб бўлади
- д) бундай бошқарув структурасининг камчилиги унинг мураккаблиги ва бошқарув органларининг реал ваколатга эга эмаслигида

96. Бошқарув функцияси деганда?

- а) корхонанинг моддий техника базасини яратишга қаратилган фаолият тушунилади
- б) ходимларни корхонанинг режасини бажаришга сафарбар қилишга қаратилган фаолият тушунилади
- в) объектни бошқаришга оид аниқ вазифаларни ҳал этишга қаратилган фаолият тушунилади
- г) а, б, в
- д) а ва б
- е) а ва в
- ж) ҳаммаси тўғри

97. Менежмент жараёни босқичларини айтинг ва асосланг?

- а) раҳбар ва бошқарув аппаратининг мақсадга йўналтирилган фаолияти

- б) мақсадни аниқлаш, система ҳолатини аниқлаш, бошқарув системаларига реал таъсир кўрсатиш
- в) раҳбарнинг ахборот-аналитик ишлари
- г) раҳбарнинг ташкилий ишлари
98. “Иқтисодий муносабатлар” таълимотининг моҳияти?
- а) бошқарувчи билан бошқарилувчи масъулиятни аниқ белгилаш ва вазифаларни тўғри тақсимлаш
- б) умум ташкилот миқёсидаги самарадорликка эришиш
- в) меҳнатни режалаштириш, рағбатлантириш ва назорат қилиш
- г) ўзгарувчан омилларни бошқарувга бўлган таъсирини аниқлаш
- д) тўғри жавоб йўқ
99. “Меҳнатни илмий ташкил қилиш” ва “Бошқаришни ташкил қилиш тамойиллари” каби асарлар муаллифини аниқланг?
- а) П.М. Керженцев 1881-1940 йиллар
- б) А.К. Гастев 1882-1941 йиллар
- в) 1920-йиллар бошларида П.М. Керженцев ташаббуси билан ташкил этилди
- г) П.Х. Попов ташаббуси билан 1960-йилларда
- д) Д.М. Крук ташаббуси билан 1970-йилларда
100. Корхонада “ишлаб чиқариш бўлимининг” жорий мақсадлари бу?
- а) янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш
- б) ишлаб чиқариш бўйича янги техникани жорий қилиш
- в) юқори қувватга эга бўлган маҳсулот моделини ишлаб чиқиш
- г) битта ишчига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш
- д) маҳсулот сотиш ҳажмини кўпайтириш
101. “Инсоний муносабатлар” мактаби?
- а) меҳнатни технократик бошқарилишига асос солган мактабдир
- б) “Тейлоризм”ни қўллаб-қувватловчи мактабдир
- в) ишчи - бу фикрсиз рақобат эмас деган ғояни илгари сурган мактабдир
- г) “Тейлоризм”га қарши турувчи мактабдир
- д) в ва г
102. X (икс) ва У (игрик) назариясини намоёндаси ким?
- а) америкалик муҳандис Ф.Тейлор
- б) америкалик иқтисодчи Г.Эмерсон
- в) америкалик олим Д.Мак-Грегор
- г) француз олими А.Файол
- д) америкалик менежер Г.Форд
103. Бошқариш унсурларини шаклланишида “Маълумотларни қайд қилиш ва ёзувни олиб бориш” қайси давр ва регионда шаклланган?
- а) эрамиздан 4 минг йил олдин қадимий Мисрда
- б) эрамиздан 5 минг йил олдин Шумер мамлакатада
- в) эрамиздан 1 минг йил олдин Хитойда
- г) эрамиздан 3 минг йил олдин қадимий Мисрда
- д) эрамиздан 2 минг йил олдин қадимий Мисрда
104. Меҳнатни илмий ташкил қилишни ҳар бир кишидан бошлаш лозимлиги қачон ва ким томонидан исботланди?
- а) 1938 йил Густев.А.К. томонидан
- б) 1938 йил Уестер Беркард томонидан

- в) 1949 йил Норберт Виннер ва бошқалар томонидан
 г) 1950 йил Дунаевский Ф.Р. томонидан
 д) 1955 йил Герберт Саймон ва бошқалар томонидан
105. Бозор иқтисодиёти шароитида Ўзбекистонда давлатни бошқариш учун қандай тамойил асос қилиб олинган?
 а) иқтисодий муносабатларни демократиялаш тамойили
 б) демократияни тан олмаслик тамойили
 в) кучли ижтимоий сиёсат юргизиш тамойили
 г) расмиятчилик, маҳдудлик тамойили
 д) миллий хавфсизликни таъминлаш тамойили
106. Бошқариш фаолияти турларига қараб бошқариш функциялари?
 а) ҳудудий ва тармоқ функцияларига бўлинади
 б) раҳбар ва бўйсунувчи функцияларига бўлинади
 в) умумий ва аниқ функцияларига бўлинади
 г) иқтисодий, социал, маънавий-маърифий ва ташкилий функцияларига бўлинади
 д) нотўғри жавоб йўқ
107. Бошқариш фаолияти турларига қараб функциялар қандай туркумларга бўлинади?
 а) иқтисодий, ижтимоий, маънавий-маърифий ташкилий функциялар
 б) умумий асосий ва аниқ функциялар
 в) ҳудудий ва тармоқ функциялар
 г) раҳбар ва ижрочи функциялари
 д) тўғри жавоб йўқ
108. Корхонада маҳсулот сифатини назорат қилиш бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
 а) корхонани ҳар хил материаллар, техника, ёқилғилар билан таъминлашни уюштиради
 б) корхонани бир маромда ишлашини таъминлайди
 в) тайёр маҳсулот сифатини ва корхонага келтирилган хом-ашё ва материаллар сифатини текширади
 г) корхонада жиҳозларни тўғри ишлатишнинг устидан назорат ўрнатади
 д) корхонага қарашли бинолар ва ҳудудларнинг ҳолатини яхшилашни таъминлайди
109. Қайси омиллар структурага таъсир килувчи омиллар ҳисобланади?
 а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари
 б) ташқи муҳит, технология, корхонанинг бизнес стратегиялари
 в) юқори даражадаги унумдорлик, паст даражадаги ҳаражатлар
 г) қабул қилинадиган қарорлар тизими
 д) иш вақтининг тартиби ва оралиғи
110. Кангломерат модули ва атомистик структура қандай барпо этилади?
 а) горизонтал табақаланишдаги кескинлик
 б) бошқарув бўғинлари сонига қисқартириш
 в) венчур ва инновация, бизнес марказлар, электр гуруҳлари ташкил қилиш орқали
 г) турли структураларни биргаликда қўшиб олиб бориш орқали
 д) тўғри жавоб йўқ
111. Бошқарилувчи объектда вазиятли, комплексли, таркибий ёндошувлар биргаликда қўлланилса, бошқарувнинг қандай усулидан фойдаланилади?
 а) кузатиш усулидан
 б) моделлаштириш усулидан

- в) интеграцион усулидан
  - г) иқтисодий-математик усулидан
  - д) вазиятли ёндошув усулидан
112. Бошқаришнинг иқтисодий усуллари қандай манфаатлардан фойдаланишга асосланади?
- а) умумжамият манфаатларидан
  - б) жамоа манфаатларидан
  - в) шахсий манфаатлардан
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) а, б ва в
113. Чизикли-функционал бошқарув структурасини ижобий томонларини аниқланг?
- а) чизикли раҳбарлар ўз диққатини ишларига эмас, балки асосан корхонанинг жорий фаолиятига қаратадилар
  - б) бошқарув босқичларида, мустақил участкаларни бошқариш фаолиятида чизикли раҳбарлар ажратилади, вазифаси бошқарув қарорларини тайёрлаш ҳамда раҳбарларга малакали ёрдам беришдан иборат
  - в) бошқарув жараёнидаги горизонтал алоқаларни узунлигини қисқартиради. Қарор қабул қилишни тезлаштиради, бюрократияга бўлган мойилликни сўндиради
  - г) бир-бирига зид чалқаш топшириқлар берилиш ҳолларини камайтиради, шахсий жавобгарликни мустаҳкамлайди, вазифалар тезкор ҳал этилади
  - д) бошқарув фаолияти чуқур ихтисослашади, бошқарув самарадорлигини ўсишини таъминлайди, мувофиқлаштириш ишини яхшилади, моддий харажатларни камайтиради
114. Холдинг компанияси қандай бирлашма?
- а) ноишлаб чиқариш тармоқлари, ижодий жамоалар, транспорт, алоқа ҳамда телекоммуникация корхоналари ва ташкилотларининг пайчилик ёки акционерлик асосида кўнгилли бирлашмасидир
  - б) бу молиявий жамғарма бўлиб корхоналарни эмас, балки сармояларни бирлаштиради
  - в) ҳар қандай иқтисодий тизимда асосий ва бирламчи бўғин бўлиб ҳисобланади
  - г) ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш соҳаларидаги турли туман тадбиркорлик фаолияти
  - д) ишлаб чиқаришнинг турли муаммолари юзасидан маслаҳатлар берадилар, лойиҳалаш билан шуғулланадилар
115. Бошқарувни чизикли-штабли структурасини салбий томонларини аниқланг?
- а) бошқарув тизимида ортиқча бўғинларнинг пайдо бўлиши, харажатларни ўсиши
  - б) бўлимлар фаолиятини мувофиқлаштириш даражаси юқори эмаслиги, пировард натижалар учун аниқ ва масъул ходимларнинг йўқлиги
  - в) бундай бошқарув шароитида буйруқбозлик ва расмийчиликнинг пайдо бўлиш хавфи кучли, чунки структуранинг ҳар бир бўғинида раҳбар ўз лавозими бўйича фармойиш бериш ҳуқуқларига эга
  - г) бундай бошқарув тузилмасида функционал хизматлар ўртасидаги горизонтал алоқалар жуда чўзилиб кетади. Натижада бахс ва низолар келиб чиқишига сабаб бўлади
  - д) бундай бошқарув структурасининг камчилиги унинг мураккаблиги ва бошқарув органларининг реал ваколатга эга эмаслигида
116. Вазифа - бу?

- а) амалга оширилиши, ҳал қилиниши лозим бўлган масала
  - б) эришилиши лозим бўлган кўзда тутилган масала
  - в) бирор бир топшириқ, хизмат, юмуш, хизмат лавозими, мансаб, амал
  - г) а ва б
  - д) а ва в
  - е) а, б ва в
117. Асосий ва ўзига хос функцияларни айтинг?
- а) бизнес-режа, маркетинг, мотив
  - б) меҳнатни, сифатни, маҳсулотни, кадрларни бошқариш
  - в) мувофиқлаштириш, рағбатлантириш, ҳисоб ва назорат
  - г) асосий ишлаб чиқаришни, ёрдамчи ишлаб чиқаришни, кадрларни бошқариш
118. “Тизимли” ёки замонавий менежмент таълимотлари моҳияти?
- а) бошқарувчи билан бошқарилувчи масъулиятни аниқ белгилаш ва вазифаларни тўғри тақсимлаш
  - б) умум ташкилот миқёсидаги самарадорликка эришиш
  - в) меҳнатни режалаштириш, рағбатлантириш ва назорат қилиш
  - г) ўзгарувчан омилларни бошқарувга бўлган таъсирини аниқлаш
  - д) тўғри жавоб йўқ
119. Кимнинг ташаббуси билан “Вақт лигаси” қачон ташкил этилди?
- а) П.М. Керженцев 1881-1940 йиллар
  - б) А.К. Гастев 1882-1941 йиллар
  - в) 1920-йиллар бошларида П.М. Керженцев ташаббуси билан ташкил этилди
  - г) П.Х. Попов ташаббуси билан 1960-йилларда
  - д) Д.М. Крук ташаббуси билан 1970-йилларда
120. Корхонада “Технология бўлимини” жорий мақсадлари – бу?
- а) янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш
  - б) ишлаб чиқариш бўйича янги техникани жорий қилиш
  - в) юқори кувватга эга бўлган маҳсулот моделини ишлаб чиқиш
  - г) битта ишчига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш
  - д) маҳсулот сотиш ҳажмини кўпайтириш
121. Х (икс) назариясига кўра ёлланма ходим?
- а) табиатан ялқов бўлади
  - б) табиатан фаол ва ташаббускор бўлади
  - в) уддабурон бўлади
  - г) ўз зиммасига масъулият олишга тайёр бўлади
  - д) нотўғри жавоб йўқ
122. Бошқариш унсурларини шаклланишида “Ташкил қилиш, режалаштириш ва назорат” қайси давр ва регионда шакллланган?
- а) эрамиздан 4 минг йил олдин қадимий Мисрда
  - б) эрамиздан 5 минг йил олдин Шумер мамлакатада
  - в) эрамиздан 1 минг йил олдин Хитойда
  - г) эрамиздан 3 минг йил олдин қадимий Мисрда
  - д) эрамиздан 2 минг йил олдин қадимий Мисрда
123. Меҳнатда тизимли таҳлилга устуворлик бериш ва менежментда ахборотлаштириш назариясини қўллаш лозимлигини қачон ва кимлар 1-бўлиб ёқлаб чиққан?
- а) 1938 йил Густев.А.К.
  - б) 1938 йил Уестер Беркард

- в) 1949 йил Норберт Виннер ва бош.
 г) 1950 йил Дунаевский.Ф.Р.
 д) 1955 йил Герберт Саймон ва бош.
124. Бошқаришнинг поғоналарига асосланадиган тамойилни аниқланг?
 а) режалаштириш тамойили
 б) демократиялаш тамойили
 в) илмийлик тамойили
 г) иерархия тамойили
 д) жавобгарлик тамойили
125. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг иқтисодий функциясига киради?
 а) меҳнат шароитини яратиш
 б) ходимларни инсонийлик руҳида тарбиялаш
 в) маркетинг хизматини уюштириш
 г) ишлаб чиқаришни ташкил қилиш
 д) а, б, в ва г
126. Объектни қамраб олишига қараб функциялар қандай туркумларга бўлинади?
 а) иқтисодий, ижтимоий, маънавий-маърифий, ташкилий функциялар
 б) умумий, асосий ва аниқ функциялар
 в) ҳудудий ва тармоқ функциялар
 г) раҳбар ва ижрочи функциялар
 д) тўғри жавоб йўқ
127. Корхонада таъмирлаш ва энергия билан таъминлаш бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
 а) корхонани ҳар хил материаллар, техника, ёқилғилар билан таъминлашни уюштиради
 б) корхонани бир маромда ишлашини таъминлайди
 в) тайёр маҳсулот сифатини ва корхонага келтирилган хом-ашё ва материаллар сифатини текширади
 г) корхонада жиҳозларнинг тўғри ишлатилиши устидан назорат ўрнатади
 д) корхонага қарашли бинолар ва ҳудудларнинг ҳолатини яхшилашни таъминлайди
128. Қайси белгилар структурани мақбуллаштирувчи белгилар бўлиб ҳисобланади?
 а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари
 б) ташқи муҳит, технология, корхонанинг бизнес стратегиялари
 в) юқори даражадаги унумдорлик, паст даражадаги ҳаражатлар
 г) қабул қилинадиган қарорлар тизими
 д) иш вақтининг тартиби ва оралиғи
129. Қуйида қайд қилинган методларнинг қайси бири бошқариш методи бўлиб ҳисобланади?
 а) ташкилий-маъмурий методлар
 б) иқтисодий методлар
 в) социал-руҳий методлар
 г) б ва в
 д) нотўғри жавоб йўқ
130. Бошқарилувчи объектда мақбул қарорлар қабул қилиш учун бошқарувнинг қандай усулидан фойдаланилади?
 а) кузатиш усулидан

- б) моделлаштириш усулидан
- в) интеграцион усулидан
- г) иқтисодий-математик усулидан
- д) вазиятли ёндошув усулидан

131. Бозор иқтисодиёти шароитида умумжамиyat манфаатларини рўёбга чиқариш мақсадида қандай бошқарув усулларига эътибор берилади?

- а) эркинлик ва мустақиллик
- б) моддий рағбатлантириш ва солиқ имтиёзлари
- в) шартномаларни бажарилиши ва интизомни мустаҳкамлаш
- г) молия-кредит муносабатларини ва бозор муносабатлари механизмларини такомиллаштириш
- д) нотўғри жавоб йўқ

132. Чизикли-штабли структурани ижобий томонларини аниқланг?

- а) чизикли раҳбарлар ўз диққатини ишларига эмас, балки асосан корхонанинг жорий фаолиятига қаратадилар
- б) бошқарув босқичларида, мустақил участкаларни бошқариш фаолиятида чизикли раҳбарлар ажратилади, вазифаси бошқарув қарорларини тайёрлаш ҳамда раҳбарларга малакали ёрдам беришдан иборат
- в) бошқарув жараёнидаги горизонтал алоқаларни узунлигини қисқартиради. Қарор қабул қилишни тезлаштиради, бюрократияга бўлган мойилликни сўндиради
- г) бир-бирига зид, чалкаш топшириқлар берилиш ҳолларини камайтиради, шахсий жавобгарликни мустаҳкамлайди, вазифалар тезкор ҳал этилади
- д) бошқарув фаолияти чуқур ихтисослашади, бошқарув самарадорлигини ўсишини таъминлайди, мувофиқлаштириш ишини яхшилайдди, моддий харажатларни камайтиради

133. Консалтинг фирмалар қандай фаолият турларига кўмаклашадилар?

- а) ноишлаб чиқариш тармоқлари, ижодий жамоалар, транспорт, алоқа ҳамда телекоммуникация корхоналари ва ташкилотларининг пайчилик ёки акционерлик асосида кўнгилли бирлашмасидир
- б) бу молиявий жамғарма бўлиб корхоналарни эмас, балки сармояларни бирлаштиради
- в) ҳар қандай иқтисодий тизимда асосий ва бирламчи бўғин бўлиб ҳисобланади
- г) ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш соҳаларидаги турли туман тадбиркорлик фаолияти
- д) ишлаб чиқаришнинг турли муаммолари юзасидан маслаҳатлар берадилар, лойиҳалаш билан шуғулланадилар

134. Менежмент моҳияти қуйидагилардан иборат?

- а) қўйилган мақсадга эришиш
- б) бу бошқарув ҳақидаги фан
- в) бу функция фаолияти кўриниши
- г) бу инсон билимлари соҳаси
- д) ҳамма жавоб тўғри

135. Қуйидаги “қайд қилинганларнинг қайси бири бошқариш функцияси ҳисобланади?”

- а) режалаштириш
- б) ташкил қилиш
- в) тартибга солиш
- г) назорат

д) рағбатлантириш

е) а ва б

ж) в, г ва д

з) а, б, в, г ва д

136. Бошқариш тузилмалари деганда?

а) бошқариш мақсадларини амалга оширувчи ва функцияларни бажарувчи бири-бири билан боғланган мажмуаси тушунилади

б) бошқарув органлари тизимида қуйи органларнинг юқори органларга бўйсунуши ва улар ўртасидаги ўзаро алоқа тушунилади

в) бўлимлар йиғиндиси, уларнинг таркиби ва ўзаро алоқа шакллари тушунилади

г) б ва в

д) а, б ва в

137. Корхонада “технология бўлимини” жорий мақсадлари бу?

а) янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш

б) ишлаб чиқариш бўйича янги техникани жорий қилиш

в) юқори қувватга эга бўлган маҳсулот моделини ишлаб чиқиш

г) битта ишчига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш

д) маҳсулот сотиш ҳажмини кўпайтириш

138. Бошқаришнинг мақсадли ёндошув намоёндалари барча мақсадларни нечта гуруҳга бўлишади?

а) 2 та

б) 3 та

в) 4 та

г) 5 та

д) 6 та

139. Бошқарув қарорларини қабул қилиш қандай усулларга асосланган ҳолда амалга оширилади?

а) муаммони қўйиш

б) муаммони ечиш

в) қарорни танлаш

г) қарорни бажаришни таъминлаш

д) нотўғри жавоб йўқ

140. Қуйидаги қайд қилинган фанларнинг қайси бири менежмент фани билан узвий боғланган?

а) социология

б) психология

в) кибернетика

г) макроиқтисодиёт

д) ҳаммаси тўғри

141. У (игрик) назариясига кўра ёлланма ходим?

а) иззатталаб бўлади

б) табиатан ялқов бўлади

в) фаҳм-фаросатсиз бўлади

г) табиатан фаол, уддабурон ва ташаббускор бўлади

д) нотўғри жавоб йўқ

142. Марказлашмаган бошқаришни ташкил қилиш, жойлардан ёзма равишда маълумотлар талаб қилиш, “штаб”лар тавсияларидан фойдаланиш қайси даврда ва қайси мамлакатда қўлланилган?
- а) эрамиздан 4 минг йил олдин қадимий Мисрда
  - б) эрамиздан 5 минг йил олдин Шумер мамлакатада
  - в) эрамиздан 1 минг йил олдин Хитойда
  - г) эрамиздан 3 минг йил олдин қадимий Мисрда
  - д) эрамиздан 2 минг йил олдин қадимий Мисрда
143. Менежментда “Стратегик моделлаштириш” моделини қачон ва ким ишлаб чиққан?
- а) 1985 йил Р.Акофф
  - б) 1972 йил Д.М.Ривишиани
  - в) 1975 йил Генри Минцбург
  - г) 1965 йил Игорь Аисофф
  - д) 1981 йил Г.Кунц ва С.О.Доннел
144. “Тўрт мақсад” тамойилини аниқланг?
- а) бошқарув тартиб қоидаси
  - б) иқтисодий ишлаб чиқариш
  - в) “ноу-хау”
  - г) ижтимоий ҳимоя
  - д) нотўғри жавоб йўқ
145. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг ижтимоий функциясига киради?
- а) маблағларнинг доиравий айланишини таъминлаш
  - б) ижтимоий ҳимояни таъминлаш
  - в) ходимларни меҳр-шавқатли ва ўзаро муносабатларда сабр-тоқатли бўлиш руҳида тарбиялаш
  - г) ахборотлар оқимини ташкил қилиш
  - д) нотўғри жавоб йўқ
146. Меҳнат тақсимооти белгисига қараб функциялар қандай туркумланади?
- а) иқтисодий, ижтимоий, маънавий-маърифий ташкилий функциялар
  - б) умумий, асосий ва аниқ функциялар
  - в) ҳудудий ва тармоқ функциялар
  - г) раҳбар ва ижрочи функциялар
  - д) тўғри жавоб йўқ
147. Корхонада маъмурий хўжалик бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
- а) корхонани ҳар хил материаллар, техника, ёқилғилар билан таъминлашни уюштиради
  - б) корхонани бир маромда ишлашини таъминлайди
  - в) тайёр маҳсулот сифатини ва корхонага келтирилган хом-ашё ва материаллар сифатини текширади
  - г) корхонада жиҳозларни тўғри ишлатилиши устидан назорат ўрнатади
  - д) корхонага қарашли бинолар ва ҳудудларни ҳолатини яхшилашни таъминлайди
148. Қандай алоқа чизиқли-расмий алоқа деб аталади?
- а) раҳбарлик тўлақонли бўлиб, қуйи орган, қуйи фаолиятга доир барча масалаларга дахлдор бўлса
  - б) раҳбарлик чекланган бўлиб, қуйи орган қуйи фаолиятга доир ўзининг масалаларига дахлдор бўлса

- в) расмий алоқалар
  - г) норасмий алоқалар
  - д) тўғри жавоб йўқ
149. Бошқаришнинг иқтисодий методлари?
- а) бошқариш аппаратининг муайян структурасини тузишга асосланади
  - б) буйруқлар, фармойишлар ва қўлланмалар чиқариш, уларнинг бажарилишини назорат қилишга асосланади
  - в) кадрларни тўғри танлашга асосланади
  - г) иқтисодий манфаатлардан фойдаланишга асосланади
  - д) а ва в
150. Бошқарилувчи объектда муайян шароитда, ички ва ташқи муҳитни ҳисобга олган ҳолда бошқарувнинг қандай усулидан фойдаланилади?
- а) кузатиш усулидан
  - б) моделлаштириш усулидан
  - в) интеграцион усулидан
  - г) иқтисодий-математик усулидан
  - д) вазиятли ёндошув усулидан
151. Иқтисодий бошқарув усулининг асосий вазифаси?
- а) ҳаражатларни камайтиришга имкон берувчи хўжалик механизмларининг янги усулларини яратиш
  - б) манфаатдорлик муҳитини вужудга келтириш
  - в) манфаатларни юзага чиқариш орқали самарали фаолиятни таъминлаш
  - г) қўшимча иш ҳақи, мукофотлар бериш, тақдирлаш
  - д) нотўғри жавоб йўқ
152. Матрицали структурани ижобий томонларини аниқланг?
- а) чизикли раҳбарлар ўз диққатини ишларига эмас, балки асосан корxonанинг жорий фаолиятига қаратадилар
  - б) бошқарув босқичларида, мустақил участкаларни бошқариш фаолиятида чизикли раҳбарлар ажратилади, вазифаси бошқарув қарорларини тайёрлаш ҳамда раҳбарларга малакали ёрдам беришдан иборат
  - в) бошқарув жараёнидаги горизонтал алоқаларни узунлигини қисқартиради. Қарор қабул қилишни тезлаштиради, бюрократияга бўлган мойилликни сўндиради
  - г) бир-бирига зид чалқаш топшириқлар берилиш ҳолларини камайтиради, шахсий жавобгарликни мустаҳкамлайди, вазифалар тезкор ҳал этилади
  - д) бошқарув фаолияти чуқур ихтисослашади, бошқарув самарадорлигини ўсишини таъминлайди, мувофиқлаштириш ишини яхшилайдди, моддий ҳаражатларни камайтиради
153. Фирмалар қандай фаолият турлари билан шуғулланидилар?
- а) ноишлаб чиқариш тармоқлари, ижодий жамоалар, транспорт, алоқа ҳамда телекоммуникация корxonалари ва ташкилотларининг пайчилик ёки акционерлик асосида кўнгилли бирлашмасидир
  - б) бу молиявий жамғарма бўлиб, корxonаларни эмас, балки сармояларни бирлаштиради
  - в) ҳар қандай иқтисодий тизимда асосий ва бирламчи бўлган бўлиб ҳисобланади
  - г) ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш соҳаларидаги турли-туман тадбиркорлик фаолияти

- д) ишлаб чиқаришнинг турли муаммолари юзасидан маслаҳатлар берадилар, лойиҳалаш билан шуғулланадилар
154. Менежмент предмети фан сифатида?
- а) бошқарув муносабатлари ва услублари, жиҳатлари ва қонуниятларини ўргатади
  - б) одамларни интилиш ва ўзи бажаришини таъминлайди
  - в) одамларни бошқаришга ўргатади
  - г) мақсадга йўналтирилган назария ва жиҳатларни шакллантиради
155. Бошқариш фаолияти турларига қараб бошқариш функциялари?
- а) худудий ва тармоқ функцияларига бўлинади
  - б) раҳбар ва бўйсунувчи функцияларга бўлинади
  - в) умумий (асосий) ва аниқ функцияларга бўлинади
  - г) иқтисодий, ижтимоий, маънавий-маърифий ва ташкилий функцияларга бўлинади
  - д) ҳаммаси тўғри
156. Ташкилий тузилманинг ҳосил қиладиган бошқариш органлари?
- а) бошқарув тизими шаклида бўлади
  - б) бошқарув бўғинлари шаклида бўлади
  - в) бошқарув босқичлари шаклида бўлади
  - г) а ва в
  - д) а, б ва в
157. Корхонада “технология бўлимини” жорий мақсадлари бу?
- а) янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш
  - б) ишлаб чиқариш бўйича янги техникани жорий қилиш
  - в) юқори кувватга эга бўлган маҳсулот моделини ишлаб чиқиш
  - г) битта ишчига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш
  - д) маҳсулот сотиш ҳажмини кўпайтириш
158. Мақсадга қандай сифат хос?
- а) тобе бўлишлик сифати
  - б) ёйиш сифати
  - в) ўзаро муносабатда бўлишлик сифати
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
159. Бошқаришнинг ижтимоий-руҳий усуллари нимага асосланади?
- а) бошқариш социологиясига
  - б) бошқариш психологиясига
  - в) ижтимоий психологияга
  - г) психологияга
  - д) а ва б
160. Кимлар илмий менежментнинг (1885-1920) намоёндалари бўлган?
- а) А. Файол, М. Вебер ва бошқалар
  - б) Ф. Тейлор, Г. Эмерсон ва бошқалар
  - в) Э. Мэйо, Р. Лайкерг ва бошқалар
  - г) Г. Саймон, П. Друкер, Э. Дейл ва бошқалар
  - д) а ва г
161. Х(икс) назарияси шароитида менежер?
- а) ходимларни рағбатлантириб турса кифоя
  - б) ходимларга қулай муҳит яратиб берса кифоя
  - в) ходимларни доим мажбурлаш, назорат қилиб туриши зарур

- г) ходимларни доимо жазолаши ва жарима солиш билан қўрқитиб турса кифоя
д) а ва б
162. “Бошқаришни марказлаштириш жавобгарлик ва масъулиятни ошириш” бўлиб қайси даврда ва қайси мамлакатда қўлланган?
а) эрамиздан 4 минг йил олдин қадимий Мисрда
б) эрамиздан 5 минг йил олдин Шумер мамлакатада
в) эрамиздан 1 минг йил олдин Хитойда
г) эрамиздан 3 минг йил олдин қадимий Мисрда
д) эрамиздан 2 минг йил олдин қадимий Мисрда
163. Америка бошқаруви назариясини таҳлил қилиб уни тизимга туширган олимни аниқланг?
а) 1985 йил Р.Акофф
б) 1972 йил Д.М.Ривишиани
в) 1975 йил Генри Минцбург
г) 1965 йил Игорь Аисофф
д) 1981 йил Г.Кунц ва С.О.Доннел
164. “7 – С” тамойилини аниқланг?
а) стратегия, структура
б) тизим, ходимлар таркиби
в) бошқарув қондаси, бошқарув моҳияти
г) якуний натижалар
д) нотўғри жавоб йўқ
165. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг маънавий-маърифий функциясига киради?
а) фойда олишни таъминлаш
б) ходимларнинг социал эҳтиёжларини қондириш
в) бошқариш аппарати ходимлари ўртасида масъулиятларни белгилаш
г) ходимларда ҳалолликни, адолат туйғусини тарбиялашга хизмат қилиш
д) а, б, в ва г
166. Бошқаришни иқтисодий функциясини аниқланг?
а) маблағларни доиравий айланишини амалга ошириш
б) моддий рағбатлантиришни таъминлаш
в) ходимларни инсонийлик ва ўзаро муносабатларида сабр-тоқатли бўлиш руҳида тарбиялаш
г) ўзаро алоқаларини ўрнатиш ва мувофиқлаштириш
д) а, б, в ва г
167. Бошқариш структураси деганда?
а) бошқариш мақсадларини амалга оширувчи ва функцияларини бажарувчи, бир-бири билан боғланган турли бошқарув органлари ва бўғинларининг мажмуаси тушунилади
б) бошқарув органлари тизимида қуйи органларнинг юқори органларга бўйсунуши ва улар ўртасидаги ўзаро алоқа тушунилади
в) бўлинмалар йиғиндиси, уларнинг таркиби ва ўзаро алоқа шакллари тушунилади
г) б ва в
д) нотўғри жавоб йўқ
168. Қандай функционал вазифа расмий алоқа деб аталади?

- а) раҳбарлик тўлақонли бўлиб, қуйи орган қуйи фаолиятга доир барча масалаларга дахлдор бўлса
- б) раҳбарлик чекланган бўлиб, қуйи орган қуйи фаолиятга доир ўзининг масалаларига дахлдор бўлса
- в) расмий алоқалар
- г) норасмий алоқалар
- д) тўғри жавоб йўқ

169. Бошқаришнинг ташкилий-маъмурий методлари?

- а) умумжамият манфаатларидан фойдаланишга асосланади
- б) жамоа манфаатларидан фойдаланишга асосланади
- в) ҳар бир бошқарув бўғинининг функцияларини белгилашга асосланади
- г) шахсий манфаатларидан фойдаланишга асосланади
- д) б ва г

170. Бошқарувнинг режалаштириш функциясини бажаришда қандай усуллар қўлланилади?

- а) экстраполяция, регрессион таҳлил, омилли таҳлил, дельфа усуллари
- б) лойиҳалаш, буйруқ чиқариш, нормалаш, кўрсатма бериш усуллари
- в) иш ҳақи, рағбатлантириш, малакани ошириш усуллари
- г) муаммони қўйиш, муаммони ҳал қилиш, вазиятни баҳолаш усуллари
- д) тўғри жавоб йўқ

171. Бошқарувчи объектга иқтисодий усуллар орқали кўрсатиладиган таъсир корхоналарга?

- а) жиддий режалар қабул қилишни
- б) янги технологияларни жорий қилишни
- в) меҳнат унумдорлигини оширишни
- г) рақобатбоп маҳсулотларни ишлаб чиқаришни
- д) нотўғри жавоб йўқ

172. Бошқарув органи деганда нималар назарда тутилади?

- а) бошқарув меъёрини чеклашни, яъни бир раҳбарга муайян ва қатъий чекланган ходимлар ҳамда бўлинмалар сонининг бўйсунуши назарда тутилади
- б) бошқарув структурасидаги иерархик босқичлар сонини чеклашни назарда тутилади
- в) бошқарув тизими таркибига кирувчи муассаса ва ташкилотлар назарда тутилади
- г) бошқарувнинг айрим ёки қатор функцияларни бажарувчи мустақил структураси бўлимлари назарда тутилади
- д) бир бошқариш бўғинининг иккинчисига, қуйи бўғиннинг юқори бўғинга изчиллик билан бўйсунуши назарда тутилади

173. Ассоциация қандай бирлашма?

- а) жисмоний ва юридик шахсларнинг кўнгилли жамоа бирлашмалари асосида таркиб топади
- б) ишлаб чиқаришнинг диверсификацияси асосида таркиб топадиган йирик, кўп тармоқли корпорация
- в) корхоналарнинг пайчилик асосида кўнгилли бирлашишлари
- г) ривожланган йирик акционерлар жамияти ва трестлар бирлашмаси асосида таркиб топади
- д) аниқ вазифалар, йирик мақсадли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ташкил этиладиган муваққат бирлашма

174. Бошқарув жараёнида мақбул қарорлар қабул қилиш мақсадида менежмент фани қуйидаги усулларнинг қайси бирини қўллайди?
- а) интегративон ёндошув усули
  - б) содиологик кузатув усули
  - в) комплексли ёндошув усули
  - г) иқтисодий математик ёндошув усули
  - д) тизимли ёндошув усули
175. Қўлланиш ва фойдаланиш микёсига қараб бошқариш функциялари?
- а) худудий ва тармоқ функциялари
  - б) иқтисодий, ижтимоий ва ташкилий функциялар
  - в) умумий ва аниқ функциялар
  - г) раҳбар ва бўйсунувчи функциялар
  - д) ҳаммаси тўғри
176. Агар бошқаришнинг ҳамма функциялари корхона раҳбарининг қўлида тўпланиб, барча қуйи раҳбарлар ва ишлаб чиқариш ячейкалари унга бўйсунса, у ҳолда бошқаришнинг бундай структураси?
- а) чизикли поғонали тузилма кўринишида бўлади
  - б) чизикли штабли тузилма кўринишида бўлади
  - в) функционал тузилма кўринишида бўлади
  - г) чизикли функционал тузилма кўринишида бўлади
  - д) дастурли мақсадли тузилма кўринишида бўлади
177. Корхонада “маркетинг бўлими”нинг жорий мақсадлари?
- а) янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш
  - б) ишлаб чиқариш бўйича янги техникани жорий қилиш
  - в) юқори қувватга эга бўлган маҳсулот моделини ишлаб чиқиш
  - г) битта ишчига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш
  - д) маҳсулот сотиш ҳажмини кўпайтириш
178. Мақсадли бошқарув усули нечта поғонадан иборат?
- а) 2 та поғонадан
  - б) 3 та поғонадан
  - в) 4 та поғонадан
  - г) 5 та поғонадан
  - д) 6 та поғонадан
179. Социалистик тадқиқотлар қандай усулларда уюштирилади?
- а) илмий конференциялар ўтказиш усулларида
  - б) сўуровнома усулида
  - в) интервью олиш усулида
  - г) кузатиш усулида
  - д) тадқиқот ўтказиш усулида
  - е) а, б, в, г ва д
180. Кимлар мумтоз ёки маъмурий менежментнинг (1920-1950) намоёндалари бўлган?
- а) Г. Сиймон, П. Друкер ва бошқалар
  - б) Э. Мэйо, Р. Лайкерт ва бошқалар
  - в) Ф. Тейлор, Г. Эмерсон ва бошқалар
  - г) А. Файоль, М. Вебер ва бошқалар
  - д) а ва б
181. У(игрик) назарияси шароитида менежер?

- а) ходимларни рағбатлантириб турса кифоя
  - б) ходимларга қулай муҳит яратиб берса кифоя
  - в) ходимларни доим мажбурлаш, назорат қилиб туриши зарур
  - г) ходимларни доимо жазолаши ва жарима солиш билан қўрқитиб турса кифоя
  - д) а ва б
182. “Ташкил қилиш, режалаштириш, ихтисослаштириш, раҳбарлик ва назорат қилиш зарурлиги” биринчи бўлиб қайси давр ва регионда кун тартибига қўйилган?
- а) эрамиздан 4 минг йил олдин қадимий Мисрда
  - б) эрамиздан 5 минг йил олдин Шумер мамлакатада
  - в) эрамиздан 1 минг йил олдин Хитойда
  - г) эрамиздан 3 минг йил олдин қадимий Мисрда
  - д) эрамиздан 2 минг йил олдин қадимий Мисрда
183. Менежментда ташкилий структурага энг асосий эътиборини қаратган олимни аниқланг?
- а) 1985 йил Р.Акофф
  - б) 1972 йил Д.М.Ривишиани
  - в) 1975 йил Генри Минцбург
  - г) 1965 йил Игорь Аисофф
  - д) 1981 йил Г.Кунц ва С.О.Доннел
184. “Кабан” усулини аниқланг?
- а) ходимларни танлаш ва ишга ёллаш маҳоратини баҳолаш
  - б) аттестациядан ўтказиш, ўқиш ва малакасини ошириш
  - в) ходимларнинг олдига аниқ мақсад ва вазифалар қўйиш
  - г) лавозимларни алмаштириб туриш (ротация)
  - д) нотўғри жавоб йўқ
185. Ижтимоий–сиёсий соҳадаги мақсадни аниқланг?
- а) нарх эркинлигини таъминлаш
  - б) давлат қурилишининг демократик ҳуқуқий тамойил ва меъёрларига ўтиш
  - в) мустақил ва янгича фикрловчи кишиларни тарбиялаш ва бошқа хусусий мақсадларга эришиш
  - г) жаҳон ҳамжамиятига кириб бориш ва у билан тенг ҳуқуқли ҳамкорликка йўл очиш
  - д) кўп тармоқли иқтисодга ҳамда бозор муносабатларига ўтиш
186. Бошқаришни ижтимоий функциясини аниқланг?
- а) маблағларни доиравий айланишини амалга ошириш
  - б) моддий рағбатлантиришни таъминлаш
  - в) ходимларни инсонийлик ва ўзаро муносабатларида сабр-тоқатли бўлиш руҳида тарбиялаш
  - г) ўзаро алоқаларини ўрнатиш ва мувофиқлаштириш
  - д) а, б, в ва г
187. Ташкилий структураларни ҳосил қиладиган бошқариш органлари?
- а) бошқарув тизими шаклида бўлади
  - б) бошқарув бўғинлари шаклида бўлади
  - в) бошқарув босқичлари шаклида бўлади
  - г) а ва в
  - д) нотўғри жавоб йўқ
188. Бошқарувнинг ташкилий структурасини такомиллаштириш йўналишлари?

- а) структурага ўзгартириш киритиш
  - б) структурани алмаштириш
  - в) структурани танлаш
  - г) структурани интеграциялаш
  - д) нотўғри жавоб йўқ
189. Бошқаришнинг социал-руҳий методлари?
- а) ишлаб чиқариш жамоаларини, улардаги “психологик вазиятни”, ҳар бир ходимнинг шахсий хусусиятларини ўрганишга асосланади
  - б) кадрларни тўғри танлашга асосланади
  - в) жамоаларда соғлом ижтимоий-руҳий муҳитни яратишга асосланади
  - г) а ва в
  - д) нотўғри жавоб йўқ
190. Бошқарувнинг ташкил қилиш функциясини бажаришда қандай усуллар қўлланилади?
- а) экстраполяция, регрессион таҳлил, омилли таҳлил, дельфа усуллари
  - б) лойиҳалаш, буйруқ чиқариш, нормалаш, кўрсатма бериш усуллари
  - в) иш ҳақи, рағбатлантириш, малакани ошириш усуллари
  - г) муаммони қўйиш, муаммони ҳал қилиш, вазиятни баҳолаш усуллари
  - д) тўғри жавоб йўқ
191. Бошқаришнинг иқтисодий усуллари жумласига нималар киради?
- а) кредит ва фоиз ставкаси
  - б) солиқ ва солиқ юки, бож тўловлари
  - в) субсидия ва санкция
  - г) лицензия ва трансферт тўловлари
  - д) а, б, в ва г
192. Бошқариш босқичлари деганда нималар назарда тутилади?
- а) бошқарув меъёрини чеклашни, яъни бир раҳбарга муайян ва қатъий чекланган ходимлар ҳамда бўлинмалар сонининг бўйсунуши назарда тутилади
  - б) бошқарув структурасидаги иерархик босқичлар сонини чеклашни назарда тутилади
  - в) бошқарув тизими таркибига кирувчи муассаса ва ташкилотлар назарда тутилади
  - г) бошқарувнинг айрим ёки қатор функцияларни бажарувчи мустақил структураси бўлимлари назарда тутилади
  - д) бир бошқариш бўғинининг иккинчисига, қуйи бўғиннинг юқори бўғинга изчиллик билан бўйсунуши назарда тутилади
193. Корхона бу?
- а) ноишлаб чиқариш тармоқлари, ижодий жамоалар, транспорт, алоқа ҳамда телекоммуникация корхоналари ва ташкилотларининг пайчилик ёки акционерлик асосида кўнгилли бирлашмасидир
  - б) бу молиявий жамғарма бўлиб корхоналарни эмас, балки сармояларни бирлаштиради
  - в) ҳар қандай иқтисодий тизимда асосий ва бирламчи бўғин бўлиб ҳисобланади
  - г) ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш соҳаларидаги турли-туман тадбиркорлик фаолияти
  - д) ишлаб чиқаришнинг турли муаммолари юзасидан маслаҳатлар берадилар, лойиҳалаш билан шуғулланадилар
194. Тизимли ёки замонавий менежментнинг моҳияти нимада?

- а) тизимли ёндошув асосларини ишлаб чиқишда
  - б) ўзгарувчан омилларни бошқарувга бўлган таъсирини ўрганишда
  - в) яхлит бир бутун тизим билан унинг қисмлари, муносабатлари масалаларини кўриб чиқишда
  - г) ҳаммаси тўғри
  - д) ҳаммаси нотўғри
195. Мақсадли бошқарув усулининг 1-поғонасида?
- а) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадлари аниқланади
  - б) корхонанинг узок муддатлари ва стратегик мақсадлари аниқланади
  - в) хусусий, якка мақсадларни режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усуллари ишлаб чиқилади
  - г) қабул қилинган режаларга айрим тузатишлар киритилади
  - д) мақсаднинг қай даражада бажарилганлигига баҳо берилади
196. Мақсадга қандай сифат хос?
- а) тобе бўлишлик сифати
  - б) ёйиш сифати
  - в) ўзаро муносабатда бўлишлик сифати
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
197. Корхонада “молия бўлими”нинг жорий мақсадлари бу?
- а) фойдани кўпайтириш ва қарздорликни камайтириш
  - б) акциядан олинadиган даромадларни кўпайтириш
  - в) маҳаллий ҳокимиятга маблағ ажратиш
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
198. Бошқарув структурасининг ташкилий турлари нечта?
- а) 5 та
  - б) 6 та
  - в) 7 та
  - г) 8 та
  - д) 10 та
199. Кимлар “инсоний муносабатлар” мактабининг намоёндалари бўлган?
- а) Г. Саймон, П. Друкер ва бошқалар
  - б) Э. Мэйо, Р. Лейкарт ва бошқалар
  - в) А. Тейлор, Г. Эмерсон ва бошқалар
  - г) А. Файол, М. Вебер ва бошқалар
  - д) в ва г
200. Ф. Тейлорнинг диққат марказида энг аввало?
- а) икки тамойил, яъни аниқ қўйилган мақсад ва ғоялар туради
  - б) 14 тадан иборат бошқариш тамойиллари туради
  - в) ёлланма ишчиларнинг меҳнатини унумдорлигини оширишда самарадор ва мақбул усулларни излаш туради
  - г) инсоний муносабатлар “бирдамлик руҳи”ни шакллантириш фикри туради
  - д) а ва б
201. Соҳибқирон Амир Темур давлат ва жамиятни бошқаришда нечта ижтимоий сиёсий гуруҳга таянган?
- а) 10 та

- б) 12 та
  - в) 9 та
  - г) 7 та
  - д) 5 та
202. Менежментнинг ҳаммабоп универсал тамойилларини қачон ва ким ишлаб чиққан?
- а) эрамиздан 284 йил олдин Диоклетиан
  - б) эрамиздан 325 йил олдин Александр Македонский
  - в) эрамиздан 350 йил олдин Платон
  - г) эрамиздан 400 йил олдин Ксенофонт
  - д) эрамиздан 400 йил олдин Сократ
203. Менежментда бошқариш функцияларига ситуацияли ва тизимли ёндошиш кимлар томонидан ёқлаб чиқилган?
- а) 1985 йил Р.Акофф томонидан
  - б) 1972 йил Д.М.Ривишиани томонидан
  - в) 1975 йил Генри Минцбург томонидан
  - г) 1965 йил Игорь Аисофф томонидан
  - д) 1981 йил Г.Кунц ва С.О.Доннел томонидан
204. Мақсад – бу?
- а) муддао
  - б) мурад
  - в) у ёки бу ниятга эришиш учун кўзда тутиладиган муштарак орзу
  - г) бу навбатдаги босқичда “жанг” билан забт қилинадиган бамисоли чўққидир
  - д) нотўғри жавоб йўқ
205. Ижтимоий-иқтисодий мақсадларни аниқланг?
- а) нарх эркинлигини таъминлаш
  - б) давлат қурилишининг демократик ҳуқуқий тамойил ва меъёрларига ўтиш
  - в) мустақил ва янгича фикрловчи кишиларни тарбиялаш ва бошқа хусусий мақсадларга эришиш
  - г) жаҳон ҳамжамиятига кириб бориш ва у билан тенг ҳуқуқли ҳамкорликка йўл очиш
  - д) кўп тармоқли иқтисодга ҳамда бозор муносабатларига ўтиш
206. Бошқаришни маънавий-маърифий функциясини аниқланг?
- а) маблағларни доиравий айланишини амалга ошириш
  - б) моддий рағбатлантиришни таъминлаш
  - в) ходимларни инсонийлик ва ўзаро муносабатларида сабр-тоқатли бўлиш руҳида тарбиялаш
  - г) ўзаро алоқаларини ўрнатиш ва мувофиқлаштириш
  - д) а, б, в ва г
207. Агар бошқаришнинг ҳамма функциялари корхона раҳбари қўлида тўпланиб барча қуйи раҳбарлар ва ишлаб чиқариш ячейкалари унга бўйсунса, у ҳолда бошқаришнинг бундай ташкилий структураси?
- а) чизикли структура кўринишида бўлади
  - б) чизикли-штабли структура кўринишида бўлади
  - в) функционал структура кўринишида бўлади
  - г) чизикли-функционал структура кўринишида бўлади
  - д) дастурли- мақсадли структура кўринишида бўлади
208. Бошқаришнинг чизикли структурасини аниқланг?

- а) раҳбар ўзига топширилган бўлинма фаолиятини яккабошлик асосида бошқаради
- б) раҳбар фаолиятида ихтисослашган хизматлар, маслаҳатчилар кенгаши, раҳбар қарор қабул қилишида ёрдам беради
- в) раҳбар ва структура бўғинларининг фаолияти ихтисослаштиришга қаратилган бўлади
- г) чизикли ва функционал структураларга тузатишлар киритиш йўли билан бошқарув фаолияти амалга оширилади
- д) бундай структура функционал структура ва маҳсулот бўйича структуралар комбинациясини ифодалайди

209. Фармойиш бериш шакллари?

- а) лойиҳалаш киради
- б) буйруқ чиқариш киради
- в) нормалаш киради
- г) фармойиш бериш киради
- д) б ва г

210. Бошқарувнинг назорат функциясини бажаришда қандай усуллар қўлланилади?

- а) экстраполяция, регрессион таҳлил, омилли таҳлил, дельфа усуллари
- б) лойиҳалаш, буйруқ чиқариш, нормалаш, кўрсатма бериш усуллари
- в) иш ҳақи, рағбатлантириш, малакани ошириш усуллари
- г) муаммони қўйиш, муаммони ҳал қилиш, вазиятни баҳолаш усуллари
- д) тўғри жавоб йўқ

211. Маъмурий бошқариш шароитида давлатнинг қуйидаги чизмалар орқали таъсирини аниқланг?

а) б)

в) г)

212. Бошқариш бўғими деганда нималар назарда тутилади?

- а) бошқарув меъёрини чеклашни, яъни бир раҳбарга муайян ва қатъий чекланган ходимлар ҳамда бўлинмалар сонининг бўйсунуши назарда тутилади
- б) бошқарув структурасидаги иерархик бошқичлар сонини чеклашни назарда тутилади
- в) бошқарув тизими таркибига кирувчи муассаса ва ташкилотлар назарда тутилади
- г) бошқарувнинг айрим ёки қатор функцияларни бажарувчи мустақил структураси бўлимлари назарда тутилади.
- д) бир бошқариш бўғинининг иккинчисига, қуйи бўғиннинг юқори бўғинга изчиллик билан бўйсунуши назарда тутилади

213. Лизинг фирмалар қандай фаолият турлари билан шуғулланадилар?

- а) бундай фирмалар хусусий ва ташкилотлар учун сир сақланадиган хизматларни бажарадилар

- б) бундай фирмалар салоҳияти кудратли, хўжалик тизими эса етарлича молиявий воситалари бўлмаган бошқа мулкларни шартнома асосида муайян муддатга бериб турадилар
- в) бу фирмаларни таваккалчилик фаолияти билан шуғулланадиган фирмалар деб аташади
- г) бундай фирмалар жисмоний ва юридик шахсларнинг мулкларини жалб этиш ва бу мулклардан ўз эҳтиёжлари бўйича эркин фойдаланиш масалалари билан шуғулланадилар
- д) бундай фирмалар турли иншоотлар ва тузилмаларни лойиҳалаш, қуриш, фойдаланишга топшириш билан шуғулланадилар
214. Замонавий бошқаришга қайси ёндошув турлари киради?
- а) комплексли, таркибий, вазиятли, интеграцион ёндошув
- б) иқтисодий, математик, тизимли, функционал ёндошув
- в) тизимли, вазиятли, функционал, миқдорий ёндошув
- г) миқдорий, комплексли, иқтисодий-математик ёндошув
- д) а ва г
215. Мақсадли бошқарув усулининг 2-поғонасида?
- а) корхонанинг узоқ ва стратегик мақсадлари аниқланади
- б) хусусий, яқка мақсадларни режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усуллари ишлаб чиқилади
- в) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадлари аниқланади
- г) корхонанинг эришган натижасига, яъни мақсаднинг қай даражада бажарилганлигига баҳо берилади
- д) қабул қилинган режаларга айрим тузатишлар киритилади
216. Корхонада “меҳнат бўлими” ни жорий мақсадлари бу?
- а) янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш
- б) ишлаб чиқариш бўйича янги техникани жорий қилиш
- в) юқори қувватга эга бўлган маҳсулот моделини ишлаб чиқиш
- г) битта ишчига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш
- д) маҳсулот сотиш ҳажмини кўпайтириш
217. Корхонада ижтимоий бўлимнинг жорий мақсадлари бу?
- а) фойдани кўпайтириш ва қарздорликни камайтириш
- б) акциядан олинadиган даромадларни кўпайтириш
- в) маҳаллий ҳокимиятга маблағ ажратиш
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ
218. Кимлар миқдорий тизимли ёки замонавий менежментнинг намоёндалари бўлган?
- а) Э. Мэйо, Р. Лайкарт ва бошқалар
- б) А. Тейлор, Г. Эмерсон ва бошқалар
- в) Э. Дейл, Г. Саймон, П. Друкер ва бошқалар
- г) А. Файол, М. Вебер ва бошқалар
- д) а ва г
219. Г. Эмерсоннинг диққат марказида, энг аввало?
- а) 14 тадан иборат бошқариш тамойиллари туради
- б) икки тамойил, яъни аниқ қўйилган мақсад ва ғоялар, оқилона соғлом фикр ётади
- в) инсоний мунооабат муносабатларни шакллантириш фикри ётади

- г) ёлланма ишчилар меҳнатининг унумдорлигини ошириш, самарадор мақбул усулларни излаш ётади
д) а ва г
220. Бошқаришнинг иқтисодий методлари?
а) бошқариш девонининг муайян тузилмасини тузишга асосланади
б) буйруқлар, фармойишлар ва қўлланмалар чиқариш уларнинг бажарилишини назорат қилишга асосланади
в) кадрларни тўғри танлашга асосланади
г) иқтисодий манфаатлардан фойдаланишига асосланади
д) а ва г
е) б ва в
ж) а, б, в ва г
221. Бошқарув жараёни босқичларини аниқланг?
а) олдиндан мақсадни билиш, аналитик ишлар
б) мақсадни аниқлаш, ҳолат, муаммо, ечим
в) ахборот ишлари, ҳаракат вариантлари танлови
г) ташкилий ва амалий ишлар
222. Қуйидагиларнинг қайси бири менежментнинг принциплари ҳисобланади?
а) номенклатура принципи
б) иерархия принципи
в) формализм, расмиятчилик принципи
г) маҳдудлик принципи
д) консерватизм принципи
223. Менежментда қачон ва ким томондан 1-бўлиб “штаб”лар ташкил қилинди?
а) эрамиздан 284 йил олдин Диоклетиан томонидан
б) эрамиздан 325 йил олдин Александр Македонский томонидан
в) эрамиздан 350 йил олдин Платон томонидан
г) эрамиздан 400 йил олдин Ксенофонт томонидан
д) эрамиздан 400 йил олдин Сократ томонидан
224. Бошқаришнинг поғоналарига асосланадиган тамойилни аниқланг?
а) режалаштириш тамойили
б) демократиялаш тамойили
в) илмийлик тамойили
г) иерархия тамойили
д) жавобгарлик тамойили
225. Узлуксиз мақсад деганда?
а) бир йил ичида, квартал, бир ой мобайнида ва ундан ҳам камроқ муддат ичида амалга ошириладиган мақсадлар тушунилади
б) беш йиллик ёки ундан кўпроқ давр мобайнида амалга ошириладиган мақсадлар тушунилади
в) ҳар куни қабул қилинадиган ва амалга ошириладиган одатий мақсадлар тушунилади
г) бирор-бир муоммони ҳал этиш зарурати туғилган ҳолларда пайдо бўладиган мақсадлар тушунилади
д) а, б, в ва г
226. Мақсадли ёндошув усули бўйича корхонанинг I поғона мақсадини аниқланг?

- а) корхонани узоқ муддатли ва стратегик мақсадини аниқлаш
  - б) фаолият соҳалари бўйича корхонанинг умумий мақсадларини аниқлаш
  - в) хусусий якка мақсадларини режалаштириш ва уларнинг бажарилиш усулларини ишлаб чиқиш
  - г) натижани баҳолаш
  - д) тузатишлар киритиш
227. Корхонада конструкторлик бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
- а) моддий ва меҳнат ҳаражатлари нормативларини ишлаб чиқади
  - б) маҳсулотнинг техник эстетикасига, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий технологияси ҳамда хавфсизлик техникаси талабларига мос келишини таъминлайди
  - в) хужжатлаштириш техникасини ва янги маҳсулотни назорат қилади
  - г) меҳнатни нормалаш ишини уюштиради ва уни амалга оширади
  - д) меҳнат интизомининг ҳолати ва ички тартиб қоидаларига риоя қилинишини назорат қилади
228. Қуйида қайд этилган раҳбарларнинг қайси бири бошқаришнинг умумдавлат органларига киради?
- а) вилоят ҳокимлиги
  - б) туман ҳокимлиги
  - в) олий суд
  - г) шаҳар ҳокимлиги
  - д) нотўғри жавоб йўқ
229. Бошқаришнинг чизикли-функционал структурасини аниқланг?
- а) раҳбар ўзига топширилган бўлинма фаолиятини яккабошлик асосида бошқаради
  - б) раҳбар фаолиятида ихтисослашган хизматлар, маслаҳатчилар кенгаши, раҳбар қарор қабул қилишида ёрдам беради
  - в) раҳбар ва структура бўғинларининг фаолияти ихтисослаштиришга қаратилган бўлади
  - г) чизикли ва функционал структураларга тузатишлар киритиш йўли билан бошқарув фаолияти амалга оширилади
  - д) бундай структура функционал структура ва маҳсулот бўйича структуралар комбинациясини ифодалайди
230. Бошқариш жараёнида бошқарилувчи объектга нисбатан намунавий тажрибадан ўтган усулларни қўлланилмоқчи бўлинса, бошқарувнинг қандай усули қўлланилади?
- а) системали ёндошув усули
  - б) комплексли ёндошув усули
  - в) социологик ёндошув усули
  - г) эксперимент усули
  - д) таркибий ёндошув усули
231. Бошқаришнинг ташкилий-маъмурий усуллари қандай шаклда намоён бўлади?
- а) ташкилий таъсир кўрсатиш шаклида
  - б) фармойиш бериш усуллари шаклида
  - в) лойиҳалаш, регламентлаш ва нормалаш шаклида
  - г) буйруқ чиқариш, фармойиш бериш, кўрсатмалар бериш шаклида
  - д) а ва б
232. Бошқарув структурасига таъсир қилувчи омилларни аниқланг?

- а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари, истеъмолчилар гуруҳи
- б) технология, ташқи муҳит, корхонанинг катта-кичиклиги, бизнес стратегияси, ходимлар сони, шаклланган структура, қарорлар тизими
- в) юқори малакали ходимларга эга бўлган бўлимлар ва бўғимлар, ўзгаришларга нисбатан сезгирлик, иш графигининг истеъмолчиларга мослашганлиги
- г) бўғин ва босқичлар сонини кўпайиб кетиши, ҳаражатларни ортиб кетиши, масъулиятсизликка йўл қўйилиши
- д) жорий вазифаларни ўз вақтида моҳирлик билан ҳал этилиши, ишлаб чиқаришнинг миқёси, мураккаблиги, бошқарув объектларининг жойлашуви
233. Бошқарувнинг умумдавлат органларига қайси органлар киради?
- а) Қонун чиқарувчи орган
- б) Ижро этувчи орган
- в) Суд органлари
- г) Тўғри жавоб йўқ
- д) Нотўғри жавоб йўқ
234. Селинг фирмалар қандай фаолият турлари билан шуғулланадилар?
- а) Бундай фирмалар хусусий ва ташкилотлар учун сир сақланадиган хизматларни бажарадилар
- б) Бундай фирмалар салоҳияти қудратли, хўжалик тизими эса етарлича молиявий воситалари бўлмаган бошқа мулкларни шартнома асосида муайян муддатга бериб турадилар
- в) Бу фирмаларни таваккалчилик фаолияти билан шуғулланадиган фирмалар деб аташади
- г) Бундай фирмалар жисмоний ва юридик шахсларнинг мулкларини жалб этиш ва бу мулклардан ўз эҳтиёжлари бўйича эркин фойдаланиш масалалари билан шуғулланадилар
- д) Бундай фирмалар турли иншоотлар ва тузилмаларни лойиҳалаш, куриш, фойдаланишга топшириш билан шуғулланадилар
235. Системани бошқариш - бу?
- а) системани ташкил этувчи элементларга нисбатан амалга оширилган мақсадга йўналтирилган таъсир
- б) ҳар бири алоҳида аниқ ва катта тавсифлар берувчи ўзаро боғлиқлик
- в) қонунлар билан ҳаракатланувчи жараён
- г) одамларга мақсадли таъсир этиш жараёни
- д) а ва в
- е) в ва г
- ж) ҳаммаси тўғри
236. Қуйида қайд қилинган функцияларнинг қайси бири бошқаришнинг иқтисодий функцияларига киради?
- а) меҳнат шароитини яратиш
- б) ходимларни инсонийлик руҳида тарбиялаш
- в) маркетинг хизматини уюштириш
- г) ишлаб чиқаришни ташкил қилиш
- д) а, б, в ва г
- е) а ва б
- ж) в ва г

237. Собиқ иттифоқда бошқариш назариясини ривожланиши қайси йиллардан бошлаб кучайди?
- а) 1950- йиллардан бошлаб
  - б) 1950- йилларнинг охирларидан бошлаб
  - в) 1960- йиллардан бошлаб
  - г) 1970- йиллардан бошлаб
  - д) 1980- йиллардан бошлаб
238. Узлуксиз мақсадлар деганда?
- а) бир йил ичида, чоракда, бир ой мобайнида ва ундан ҳам камроқ муддат давомида амалга ошириладиган мақсадлар
  - б) беш йиллик ёки ундан кўпроқ давр мобайнида амалга ошириладиган мақсадлар
  - в) ҳар куни қабул қилинадиган ва амалга ошириладиган одатий мақсадлар
  - г) бирор бир муаммони ҳал этиш зарурати туғилган ҳолларда пайдо бўладиган мақсадлар
  - д) а, б, в ва г
  - е) а ва б
  - ж) а, б ва в
239. Қуйида қайд қилинганларнинг қайси бири бошқариш функцияси ҳисобланади?
- а) режалаштириш
  - б) ташкил қилиш
  - в) тартибга солиш ва мувофиқлаштириш
  - г) назорат ва рағбатлантириш
  - д) а ва б
  - е) а, б, в ва г
240. Инновацион мақсадлар деганда?
- а) ҳар куни қабул қилинадиган ва амалга ошириладиган одатий мақсадлар
  - б) ходимлар малакасини ошириш соҳасидаги мақсадлар
  - в) бирор-бир муаммони ҳал этиш зарурати туғилган ҳолларда пайдо бўладиган мақсадлар
  - г) корхонага ва айрим ходимларга қийинчиликлар туғдирадиган мақсадлар
  - д) янги маҳсулот ишлаб чиқариш, янги технологияни жорий қилиш бўйича қўйиладиган мақсадлар
  - д) иккинчи даражали ҳамда қуйи бўғин мақсадларни график тасвири тушунилади
241. Амир Темурнинг эътиқод қўйган пири, тинчликсевар ва раиятпарвар инсон Зайнуддин Абубакр Тойбодий Темурга мактуб ёзиб, унинг салтанат юмушларида қуйидаги ишларнинг қайси бирига қайси бирини қўллашни тавсия этган?
- а) кенгаш
  - б) машварату маслаҳат
  - в) хушфёъллигу мулоҳазакорлик
  - г) эҳтиёткорлик
  - д) нотўғри жавоб йўқ
242. Менежментда ихтисослаштириш принципи 1-бўлиб қаерда ва ким томондан ишлаб чиқилди?
- а) эрамиздан 284 йил олдин Диоклетиан томонидан
  - б) эрамиздан 325 йил олдин Александр Македонский томонидан
  - в) эрамиздан 350 йил олдин Платон томонидан
  - г) эрамиздан 400 йил олдин Ксенофонт томонидан

- д) эрамиздан 400 йил олдин Сократ томонидан
243. Оммани бошқаришга кенг кўламда жалб қилишни, ишларнинг кенгаши ва маслаҳат билан бажарилишини қайси тамойил талаб қилади?
- а) режалаштириш тамойили
  - б) демократиялаш тамойили
  - в) илмийлик тамойили
  - г) иерархия тамойили
  - д) жавобгарлик тамойили
244. Умумжамият миқёсидаги муносабатларни акс эттиришга қараб мақсадлар қандай гуруҳларга бўлинади?
- а) социал мақсадлар
  - б) корхона мақсадлари
  - в) бўлим мақсадлар
  - г) яққа ходим мақсадлар
  - д) нотўғри жавоб йўқ
245. Халқаро муносабатлар соҳасидаги мақсадни аниқланг?
- а) нарх эркинлигини таъминлаш
  - б) давлат қурилишининг демократик ҳуқуқий тамойил ва меъёрларига ўтиш
  - в) мустақил ва янгича фикрловчи кишиларни тарбиялаш ва бошқа хусусий мақсадларга эришиш
  - г) жаҳон ҳамжамиятига кириб бориш ва у билан тенг ҳуқуқли ҳамкорликка йўл очиш
  - д) кўп тармоқли иқтисодга ҳамда бозор муносабатларига ўтиш
246. Корхонада режа-иқтисод бўлими қандай аниқ функцияни бажаради?
- а) моддий ва меҳнат ҳаражатлари нормативларини ишлаб чиқади
  - б) маҳсулотнинг техник эстетикасига, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий технологияси ҳамда хавфсизлик техникаси талабларига мос келишини таъминлайди
  - в) хужатлаштириш техникасини ва янги маҳсулотни назорат қилади
  - г) меҳнатни нормалаш ишини уюштиради ва уни амалга оширади
  - д) меҳнат интизомининг ҳолати ва ички тартиб қоидаларига риоя қилинишини назорат қилади
247. Функционал структура?
- а) барча куйи раҳбарлар ва ишлаб чиқариш ячейкаларини корхона раҳбарига бўйсундириш орқали ташкил этилади
  - б) ҳар бир бошқарув бўғинига муайян функцияларни бириктириб қўйиш орқали ташкил этилади
  - в) ҳар бир чизиқли раҳбар қошида ихтисослашган хизматлар, маслаҳатчилар кенгаши, яъни штаблар тузиш орқали ташкил этилади
  - г) а ва б
  - д) нотўғри жавоб йўқ
248. Бошқаришнинг функционал структурасини аниқланг?
- а) раҳбар ўзига топширилган бўлинма фаолиятини яққабошлик асосида бошқаради
  - б) раҳбар фаолиятида ихтисослашган хизматлар, маслаҳатчилар кенгаши, раҳбар қарор қабул қилишида ёрдам беради
  - в) раҳбар ва структура бўғинларининг фаолияти ихтисослаштиришга қаратилган бўлади

- г) чизиқли ва функционал структураларга тузатишлар киритиш йўли билан бошқарув фаолияти амалга оширилади
- д) бундай структура функционал структура ва маҳсулот бўйича структуралар комбинациясини ифодалайди
249. Бошқарилувчи объект таркибий қисмларга бўлиб ўрганилганда, бошқарувнинг қандай усули қўлланилади?
- а) системали ёндошув усули
- б) комплексли ёндошув усули
- в) социологик ёндошув усули
- г) эксперимент усули
- д) таркибий ёндошув усули
250. Бошқаришнинг ташкилий усуллари бошқаришнинг қандай функцияларини бажарилишини таъминлайди?
- а) ташкилий барқарорликни
- б) интизомлилигини
- в) мувофиқлилигини
- г) узлуксизлилигини
- д) нотўғри жавоб йўқ
251. Қандай белгилар бошқарув структурасини аниқловчи белгилар бўлиб ҳисобланади?
- а) бошқарув мақсади, бошқарув функциялари ва вазифалари, истеъмолчилар гуруҳи
- б) технология, ташқи муҳит, корхонанинг катта-кичиклиги, бизнес стратегияси, ходимлар сони, шаклланган структура, қарорлар тизими
- в) юқори малакали ходимларга эга бўлган бўлимлар ва бўғимлар, ўзгаришларга нисбатан сезгирлик, иш графигининг истеъмолчиларга мослашганлиги
- г) бўғин ва босқичлар сонини кўпайиб кетиши, ҳаражатларни ортиб кетиши, масъулиятсизликка йўл қўйилиши
- д) жорий вазифаларни ўз вақтида моҳирлик билан ҳал этилиши, ишлаб чиқаришнинг миқёси, мураккаблиги, бошқарув объектларининг жойлашуви
252. Бошқариш органларини тузишда эътибор берилиши лозим бўлган иккинчи тамойилда нималар назарда тутилади?
- а) бошқарув меъёрини чеклашни, яъни бир раҳбарга муайян ва қатъий чекланган ходимлар ҳамда бўлинмалар сонининг бўйсунлиги назарда тутилади
- б) бошқарув структурасидаги иерархик босқичлар сонини чеклашни назарда тутилади
- в) бошқарув тизими таркибига кирувчи муассаса ва ташкилотлар назарда тутилади
- г) бошқарувнинг айрим ёки қатор функцияларни бажарувчи мустақил структураси бўлимлари назарда тутилади
- д) бир бошқариш бўғинининг иккинчисига, қуйи бўғиннинг юқори бўғинга изчиллик билан бўйсунлиги назарда тутилади
253. Венчур фирмалар қандай фаолият турлари билан шуғулланадилар?
- а) бундай фирмалар хусусий ва ташкилотлар учун сир сақланадиган хизматларни бажарадилар
- б) бундай фирмалар салоҳияти қудратли, хўжалик тизими эса етарлича молиявий воситалари бўлмаган бошқа мулкларни шартнома асосида муайян муддатга бериб турадилар

- в) бу фирмаларни таваккалчилик фаолияти билан шуғулланадиган фирмалар деб аташади
- г) бундай фирмалар жисмоний ва юридик шахсларнинг мулкларини жалб этиш ва бу мулклардан ўз эҳтиёжлари бўйича эркин фойдаланиш масалалари билан шуғулланадилар
- д) бундай фирмалар турли иншоотлар ва тузилмаларни лойиҳалаш, куриш, фойдаланишга топшириш билан шуғулланадилар
254. Бошқаришда системали ёндошув деганда?
- а) масалани аниқ кўйилиши ва мақсадли бошқаришни шакллантириш
- б) кўйилган масалани ечилиши туфайли энг катта самарага эришиш
- в) мақсадни миқдорий баҳолаш, ютуқларга эришиш услублари ва воситалари
- г) хўжалик юритишнинг барча бўғинларида бошқаришни ташкил этиш мантиқи
- д) а ва б
- е) в ва г
- ж) а, б ва г
- з) а, б ва в
- и) г, в, а ва б
255. Мақсадли бошқарув усулининг қандай афзалликлари бор?
- а) корхона бошқарув тизимини такомиллаштиришга ёрдам беради
- б) ҳар бир ходим корхонанинг юксак натижаларга эришишига имкон беради
- в) раҳбардан аниқ ва бажарилиши бўлган мақсадларни қабул қилишни талаб этади
- г) ходимларга мажбурият ва ваколатларни тақсимлаш йўли билан улардан тўғри ва самарали фойдаланишга ёрдам беради
- д) аниқ миқдорий кўрсаткичлар ёрдамида эришилган натижаларга объектив баҳо бериш имкониятини беради
- е) а ва в
- ж) б ва г
- з) а, б, в, г ва д
256. Стратегик режалаштиришдан стратегик бошқарувга қайси йилларда ўтилди?
- а) 1980- йиллардан бошлаб
- б) 1960-1970 йиллардан бошлаб
- в) 1950-1960 йиллардан бошлаб
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ
257. Бошқаришга мақсадли ёндошув намоёндалари барча мақсадларини нечта гуруҳга бўлишади?
- а) 2 та
- б) 3 та
- в) 4 та
- г) 5 та
- д) 6 та
258. Корхонада “молия бўлими”нинг жорий мақсадлари бу?
- а) фойдани кўпайтириш ва қарздорликни камайтириш
- б) акциядан олинadиган даромадларни кўпайтириш
- в) маҳаллий ҳокимиятга маблағ ажратиш
- г) тўғри жавоб йўқ

- д) нотўғри жавоб йўқ
259. Бошқарув функциялари деганда нимани тушунаси?
- а) менежментнинг маълум масалаларини ечишга йўналган бир хил ишлар йиғиндиси
  - б) бу бошқарув аппарати ходимларининг меҳнат жараёни
  - в) бу ишлаб чиқариш жараёнининг мувофиқлаштириб турувчи маркетинг
  - г) бу ишлаб чиқаришни ташкил этиш
260. “Мақсадлар шажараси” деганда?
- а) мақсаднинг муҳимлиги жиҳатдан занжирланиши, тартибланиши тушунилади
  - б) мақсадни қўйиш ва амалга оширишнинг мавжуд шарт-шароитларга боғлиқлиги тушунилади
  - в) бир мақсаднинг бошқа мақсадга бўйсунishi тушунилади
  - г) мақсадлар билан уларга эришиш ва воситалар ўртасидаги алоқанинг график тасвири тушунилади.
261. Менежер бу-
- а) Маҳсус тайёргарлик кўрган бошқаришнинг сир-асрорларини қонун қоидаларини пухта эгаллаган малакали мутахасис
  - б) Менежер ёлланма бошқарувчи бўлиб алоҳида ижтимоий қатламга мансуб шахс.
  - в) Компания, фирма, банк, корхона, молия муассасаларнинг ижройи ҳоқимиятига эга бўлган бошқарувчи
  - г) Директор, раҳбар, мудир мамурий бошқарувчилар.
  - д) Нотўғри жавоб йўқ.
262. Менежерлар бошқарув поғонасига биноан нечта тоифага бўлинади.
- а) 3 та
  - б) 4 та
  - в) 5 та
  - г) 6 та
  - д) 10 та
263. Юқори поғона менежерларни аниқланг.
- а) Фирма фаолиятини айрим томонларини бошқаради.
  - б) Топшириқларнинг бажаришини бошқаради.
  - в) Фирма режасини ишлаб чиқади ва уни амалга оширади.
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ
264. Ўрта поғона менежерларни аниқланг.
- а) Фирма фаолиятини айрим томонларини бошқаради.
  - б) Топшириқларнинг бажаришини бошқаради.
  - в) Фирма режасини ишлаб чиқади ва уни амалга оширади.
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ
265. Қуйи поғона менежерларни аниқланг.
- а) Фирма фаолиятини айрим томонларини бошқаради.
  - б) Топшириқларнинг бажаришини бошқаради.
  - в) Фирма режасини ишлаб чиқади ва уни амалга оширади.
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ
266. Юқори поғона менежерлар қандай фаолият тури билан шугулланади.

- а) Фирма истиқболини белгилаш ва уни кележаги учун аҳамиятли чора тадбирларни ишлаб чиқиш билан шуғулланади.
- б) Ишлаб чиқариш, товарларни сотиш нарх белгилаш молия фаолияти билан шуғулланади.
- в) Янги товарларни ўзлаштириш, янги технологияни қўллаш, меҳнатни ташкил этиш, кабиларни бошқариш билан шуғулланади.
- г) Цех, бўлим, бригада, доирасида ишни ташкил этиш ва топшироқларни бажариш билан шуғулланади.
- д) б+в
267. Ўрта поғона менежерлар қандай фаолият тури билан шуғулланади.
- а) Фирма истиқболини белгилаш ва уни кележаги учун аҳамиятли чора тадбирларни ишлаб чиқиш билан шуғулланади.
- б) Ишлаб чиқариш, товарларни сотиш нарх белгилаш молия фаолияти билан шуғулланади.
- в) Янги товарларни ўзлаштириш, янги технологияни қўллаш, меҳнатни ташкил этиш, кабиларни бошқариш билан шуғулланади.
- г) Цех, бўлим, бригада, доирасида ишни ташкил этиш ва топшироқларни бажариш билан шуғулланади.
- д) Тўғри жавоб йўқ
268. Қуйи поғона менежерлар қандай фаолият тури билан шуғулланади.
- а) Фирма истиқболини белгилаш ва уни кележаги учун аҳамиятли чора тадбирларни ишлаб чиқиш билан шуғулланади.
- б) Ишлаб чиқариш, товарларни сотиш нарх белгилаш молия фаолияти билан шуғулланади.
- в) Янги товарларни ўзлаштириш, янги технологияни қўллаш, меҳнатни ташкил этиш, кабиларни бошқариш билан шуғулланади.
- г) Цех, бўлим, бригада, доирасида ишни ташкил этиш ва топшироқларни бажариш билан шуғулланади.
- д) Тўғри жавоб йўқ
- 269) Бошқарув функцияларни бажаришда ва жамоат ишлаб чиқаришда замонавий менежер.
- а) Раҳбар бошқарувчи
- б) Раҳбар дипломат
- в) Раҳбар мураббий
- г) Раҳбар инноватор
- д) а+б+в+г
- 270) Бошқарув услуги.
- а) Бошқарув жараёнида юзага чиқадиган томонларни ҳал қилиш усуллари, йўллари.
- б) Бошқариш функцияларини самарали бажаришда бўйсунувчиларга аниқ тасир этиш усули ва йўллари.
- в) Бошқарувни турли поғона босқичларида турган бошқарув органлари ва раҳбарларнинг йил услуги.
- г) бошқарув жараёнида у ёки бу масалани ҳал қилишда унинг ўзига хос ёндашиши
- д) б+в
271. Иш услуги-

- а) Бошқарув жароёнида юзага чиқадиган томонларни ҳал қилиш усуллари, йўллари.
- б) Бошқариш функцияларни самарали бажаришда бўйсунувчиларга аниқ тасир этиш усули ва йўллари.
- в) Бошқарувни турли поғона босқичларида турган бошқарув органлари ва раҳбарларнинг йил услуги.
- г) бошқарув жараёнида у ёки бу масалани ҳал қилишда унинг ўзига хос ёндашиши
- д) б+в
272. Раҳбарнинг иш услуги-
- а) Бошқарув жароёнида юзага чиқадиган томонларни ҳал қилиш усуллари ,йўллари.
- б) Бошқариш функцияларни самарали бажаришда бўйсунувчиларга аниқ тасир этиш усули ва йўллари.
- в) Бошқарувни турли поғона босқичларида турган бошқарув органлари ва раҳбарларнинг йил услуги.
- г) бошқарув жараёнида у ёки бу масалани ҳал қилишда унинг ўзига хос ёндашиши
- д) б+в
273. Раҳбарлик услубига тасир қилувчи омилларни аниқланг.
- а) Объектив омиллар
- б) Субъектив омиллар
- в) Шахсий сифатлар
- г) қобилияти ва қизиқишлари.
- д) а+б
274. Раҳбарлик услубига тасир этувчи объектив омилларни аниқланг.
- а) Бошқариш қонунлари ва томоиллари
- б) жамоадаги ижтимоий руҳий муҳит
- в) Ишчанлик ва шахсий сифатлар
- г) Билим кўникмаси ва маҳорати
- д) а+б
275. Раҳбарлик услубига тасир этувчи субъектив омилларни аниқланг.
- а) Бошқариш қонунлари ва томоиллари
- б) жамоадаги ижтимоий руҳий муҳит
- в) Ишчанлик ва шахсий сифатлар
- г) Билим кўникмаси ва маҳорати
- д) б+г
276. Раҳбарлик услуги белгиси ва бўйсунувчиларга нисбатан муносабатига қараб,барча раҳбарларни нечта турга ажратиш мумкин.
- а) 2 та
- б) 3 та
- в) 4 та
- г) 5 та
- д) 6 та
277. “Автократик” турдаги раҳбарни аниқланг.
- а) Буйруқ чиқариш, қарор қабул қилиш, ҳодимларга жазо бериш ёки рағбатлантиришда жамоа фикрини ҳисобга олмайди.
- б) Иродасиз, ташаббуссиз бўлади.
- в) Бошқариш функцияларнинг жамоа фикри билан ҳисоблашиб амалга оширади.

- г) Ўзнинг ноўрин ҳаракатларининг танқид қилишига чидай олмайди.
д) а+г
278. ”Либерал” турдаги раҳбарни аниқланг
а) Буйруқ чиқариш, қарор қабул қилиш, ҳодимларга жазо бериш ёки рағбатлантиришда жамоа фикрини ҳисобга олмайди.
б) Иродасиз, ташаббуссиз бўлади.
в) Бошқариш функцияларнинг жамоа фикри билан ҳисоблашиб амалга оширади.
г) Ўзнинг ноўрин ҳаракатларининг танқид қилишига чидай олмайди.
д) а+г
279. ”Демократик” турдаги раҳбарни аниқланг
а) Буйруқ чиқариш, қарор қабул қилиш, ҳодимларга жазо бериш ёки рағбатлантиришда жамоа фикрини ҳисобга олмайди.
б) Иродасиз, ташаббуссиз бўлади.
в) Бошқариш функцияларнинг жамоа фикри билан ҳисоблашиб амалга оширади.
г) Ўзнинг ноўрин ҳаракатларининг танқид қилишига чидай олмайди.
д) а+г
280. ”Автократик” раҳбарни иш фаолияти.
а) Ўзини жамоадан узоқ тутди, жамоа азоларни бевосита мулоқатда бўлишини чегаралаб қўяди.
б) Ўз зиммасига масулятни олишни ёқтирмайди.
в) Ишлаб чиқаришга ҳодимларни жалб қилади, уларни фикрига кулоқ солади ва маслаҳтлашади.
г) Ишни ўз ҳолатига ташлаб қўяди.
д) б+г
281. ”Либерал” раҳбарнинг иш фаолияти
а) Ўзини жамоадан узоқ тутди, жамоа азоларни бевосита мулоқатда бўлишини чегаралаб қўяди.
б) Ўз зиммасига масулятни олишни ёқтирмайди.
в) Ишлаб чиқаришга ҳодимларни жалб қилади, уларни фикрига кулоқ солади ва маслаҳтлашади.
г) Ишни ўз ҳолатига ташлаб қўяди.
д) б+г
282. ”Демократик” раҳбарнинг иш фаолияти.
а) Ўзини жамоадан узоқ тутди, жамоа азоларни бевосита мулоқатда бўлишини чегаралаб қўяди.
б) Ўз зиммасига масулятни олишни ёқтирмайди.
в) Ишлаб чиқаришга ҳодимларни жалб қилади, уларни фикрига кулоқ солади ва маслаҳтлашади.
г) Ишни ўз ҳолатига ташлаб қўяди.
д) б+г
283. Қарор қабул қилишда “Автократик” раҳбарни ўзига хос хусусиятлари.
а) Яккабош, жамоа фикри билан ҳисоблашмайди
б) Жамоа фикри билан ҳисоблашади.
в) Кўрсатмага биноан иш тутди.
г) а+б+в
д) тўғри жавоб йўқ.
284. Қарор қабул қилишда “Демократик” раҳбарни ўзига хос хусусиятлари

- а) Яккабош, жамоа фикри билан ҳисоблашмайди
  - б) Жамоа фикри билан ҳисоблашади.
  - в) Кўрсатмага биноан иш тутади.
  - г) а+б+в
  - д) тўғри жавоб йўқ
285. Қарор қабул қилишда “Либерал” раҳбарни ўзига хос хусусиятлари
- а) Яккабош, жамоа фикри билан ҳисоблашмайди
  - б) Жамоа фикри билан ҳисоблашади.
  - в) Кўрсатмага биноан иш тутади.
  - г) а+б+в
  - д) тўғри жавоб йўқ
286. Қарор ечимларни бўйсинувчиларга етказишдаги “Автократик” раҳбар хусусияти.
- а) Ёзма ва оғзаки буйруқ кўрсатма орқали етказилади.
  - б) Таклифлар орқали етказилади.
  - в) Илтимос қилиш ва ялиниш орқали етказилади.
  - г) Хамма жавоб тўғри.
  - д) Хамма жавоб нотўғри.
287. Қарор ечимларни бўйсинувчиларга етказишдаги “Демократик” раҳбар хусусияти.
- а) Ёзма ва оғзаки буйруқ кўрсатма орқали етказилади.
  - б) Таклифлар орқали етказилади.
  - в) Илтимос қилиш ва ялиниш орқали етказилади.
  - г) Хамма жавоб тўғри.
  - д) Хамма жавоб нотўғри.
288. Қарор ечимларни бўйсинувчиларга етказишдаги “Либерал” раҳбар хусусияти.
- а) Ёзма ва оғзаки буйруқ кўрсатма орқали етказилади.
  - б) Таклифлар орқали етказилади.
  - в) Илтимос қилиш ва ялиниш орқали етказилади.
  - г) Хамма жавоб тўғри.
  - д) Хамма жавоб нотўғри.
289. “Автократик” раҳбар масулятини қандай тақсимлайди.
- а) Тўла -тўқис раҳбар қўлида бўлади.
  - б) Ҳар бир бўйсинувчини ваколитига биноан
  - в) Тўла-тўқис ижрочиларни фикрига биноан
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ
290. “Демократик” раҳбар масулятини қандай тақсимлайди.
- а) Тўла-тўқис раҳбар қўлида бўлади
  - б) Ҳар бир бўйсинувчини ваколитига биноан
  - в) Тўла-тўқис ижрочиларни фикрига биноан
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ
291. “Либерал” раҳбар масулятини қандай тақсимлайди.
- а) Тўла-тўқис раҳбар қўлида бўлади.
  - б) Ҳар бир бўйсинувчини ваколитига биноан.
  - в) Тўла-тўқис ижрочиларни фикрига биноан
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ

292. Бўйсинувчиларнинг ташабускорлигига “Демократик” раҳбар.
- а) Йўл кўяди
  - б) Ташабускорликдан фойдаланади ва рағбантлатиради
  - в) Ташабускорликка тўла тўқис таянади
  - г) Ташабускорликни тан олмайди
  - д) Ташабускорликни ёқтирмайди
293. Бўйсинувчиларнинг ташабускорлигига “Автократик” раҳбар.
- а) Йўл кўяди
  - б) Ташабускорликдан фойдаланади ва рағбантлатиради
  - в) Ташабускорликка тўла тўқис таянади
  - г) Ташабускорликни тан олмайди
  - д) Ташабускорликни ёқтирмайди
294. Бўйсинувчиларнинг ташабускорлигига “Либерал” раҳбар.
- а) Йўл кўяди
  - б) Ташабускорликдан фойдаланади ва рағбантлатиради
  - в) Ташабускорликка тўла тўқис таянади
  - г) Ташабускорликни тан олмайди
  - д) Ташабускорликни ёқтирмайди
295. Кадрларни танлашда “Либерал” раҳбарни хусусиятлари.
- а) Кучли рақобатдошлардан қутулиш тарафдори
  - б) Кадрни танлашда бепарво бўлади
  - в) Ишчан билимдон кадрларни мўлжалга олади ва ўсишига ёрдам беради
  - г) Билимли кадрларни ёқтирмайди
  - д) Тўғри жавоб йўқ
296. Кадрларни танлашда “Автократик” раҳбарни хусусиятлари.
- а) Кучли рақобатдошлардан қутулиш тарафдори
  - б) Кадрни танлашда бепарво бўлади
  - в) Ишчан билимдон кадрларни мўлжалга олади ва ўсишига ёрдам беради
  - г) Билимли кадрларни ёқтирмайди
  - д) Тўғри жавоб йўқ
297. Кадрларни танлашда “Демократик” раҳбарни хусусиятлари.
- а) Кучли рақобатдошлардан қутулиш тарафдори
  - б) Кадрни танлашда бепарво бўлади
  - в) Ишчан билимдон кадрларни мўлжалга олади ва ўсишига ёрдам беради
  - г) Билимли кадрларни ёқтирмайди
  - д) Тўғри жавоб йўқ
298. ”Автократик” раҳбарни билимга бўлган муносабати.
- а) Ҳамма нарсани ўзим биламан деб ҳисоблайди
  - б) Муттасил ўқийди ва қўл остидагилардан шуни талаб қилади
  - в) Билимга этиборсиз ва бепарво бўлади
  - г) Билимли бўйсунувчиларни ҳуш кўрмайди
  - д) Тўғри жавоб йўқ
299. ”Демократик” раҳбарни билимга бўлган муносабати.
- а) Ҳамма нарсани ўзим биламан деб ҳисоблайди
  - б) Муттасил ўқийди ва қўл остидагилардан шуни талаб қилади
  - в) Билимга этиборсиз ва бепарво бўлади
  - г) Билимли бўйсунувчиларни ҳуш кўрмайди

- д) Тўғри жавоб йўқ
300. ”Либерар” раҳбарни билимга бўлган муносабати.
- а) Ҳамма нарсани ўзим биламан деб ҳисоблайди
  - б) Муттасил ўқийди ва қўл остидагилардан шуни талаб қилади
  - в) Билимга этиборсиз ва бепарво бўлади
  - г) Билимли бўйсунувчиларни ҳуш кўрмайди
  - д) Тўғри жавоб йўқ
301. ”Автократик” раҳбарни бўйсунувчиларга бўлган муомиласи
- а) ижобий, мулоқатда киришимли ва фаол
  - б) салбий, масофа сақлайди
  - в) ташаббус кўрсатмайди
  - г) бўйсунувчиларга нисбатан қўпол муомалада бўлади
  - д) бўйсунувчиларга юмшоқ муомалада бўлади
302. ”Демократик” раҳбарни бўйсунувчиларга бўлган муомиласи
- а) ижобий, мулоқатда киришимли ва фаол
  - б) салбий, масофа сақлайди
  - в) ташаббус кўрсатмайди
  - г) бўйсунувчиларга нисбатан қўпол муомалада бўлади
  - д) бўйсунувчиларга юмшоқ муомалада бўлади
303. ”Либерал” раҳбарни бўйсунувчиларга бўлган муомиласи
- а) ижобий, мулоқатда киришимли ва фаол
  - б) салбий, масофа сақлайди
  - в) ташаббус кўрсатмайди
  - г) бўйсунувчиларга нисбатан қўпол муомалада бўлади
  - д) бўйсунувчиларга юмшоқ муомалада бўлади
304. ”Либерал” раҳбар бўйсунувчиларга нисбатан
- а) талабчан эмас, мулойим
  - б) кайфиятига қараб муомила қилади
  - в) бўйсунувчиларни ҳурмат қилмайди
  - г) бўйсунувчиларга нисбатан талабчан ва хайрихоҳ
  - д) Тўғри жавоб йўқ
305. ”Демократик” раҳбар бўйсунувчиларга нисбатан
- а) талабчан эмас, мулойим
  - б) кайфиятига қараб муомила қилади
  - в) бўйсунувчиларни ҳурмат қилмайди
  - г) бўйсунувчиларга нисбатан талабчан ва хайрихоҳ
  - д) Тўғри жавоб йўқ
306. ”Автократик” раҳбар бўйсунувчиларга нисбатан
- а) талабчан эмас, мулойим
  - б) кайфиятига қараб муомила қилади
  - в) бўйсунувчиларни ҳурмат қилмайди
  - г) бўйсунувчиларга нисбатан талабчан ва хайрихоҳ
  - д) Тўғри жавоб йўқ
307. ”Демократик” раҳбар бўйсунувчиларни рағбатлаштиришга нисбатан
- а) онда-сонда жазолаб тез-тез рағбантлаштириш тарафдори
  - б) онда-сонда рағбантлантириб, тез-тез жазолаб туриш тарафдори
  - в) аниқ мўлжали йўқ

- г) фақат жазолаш тарафдори
 д) фақат рағбантлаштириш тарафдори
308. ”Автократик” раҳбар бўйсинувчиларни рағбатлаштиришга нисбатан
 а) онда-сонда жазолаб тез-тез рағбантлаштириш тарафдори
 б) онда-сонда рағбантлантириб, тез-тез жазолаб туриш тарафдори
 в) аниқ мўлжали йўқ
 г) фақат жазолаш тарафдори
 д) фақат рағбантлаштириш тарафдори
309. ”Либерал” раҳбар бўйсинувчиларни рағбатлаштиришга нисбатан
 а) онда-сонда жазолаб тез-тез рағбантлаштириш тарафдори
 б) онда-сонда рағбантлантириб, тез-тез жазолаб туриш тарафдори
 в) аниқ мўлжали йўқ
 г) фақат жазолаш тарафдори
 д) фақат рағбантлаштириш тарафдори
310. ”Автократик” раҳбар бўйсинувчиларни интизомига нисбатан.
 а) қаттиқ расмий
 б) мақсадга мувофиқ талаб қилади
 в) юмшоқ юзаки
 г) эътиборсиз
 д) юзаки
311. “Демократик” раҳбар бўйсинувчиларни интизомига нисбатан.
 а) қаттиқ расмий
 б) мақсадга мувофиқ талаб қилади
 в) юмшоқ юзаки
 г) эътиборсиз
 д) юзаки
312. “Либерал” раҳбар бўйсинувчиларни интизомига нисбатан.
 а) қаттиқ расмий
 б) мақсадга мувофиқ талаб қилади
 в) юмшоқ юзаки
 г) эътиборсиз
 д) юзаки
313. Тиббиётнинг йирик намаёндаласи Гиппократнинг “Сангвиниклар” тўғрисидаги фикри.
 а) бундай кишилар таассуротлар алмашилишига тез кўникиб, содир бўлаётган воқеаларга иштиёқ билан аралашади.
 б) бундай кишилар воқеалар ва ҳаёт таассуротларига лоқайд бепарво бўладилар.
 в) бундай кишилар сержаҳл, ўзини яхши кўрадиган, тез гапирадиган бўладилар.
 г) Бундай кишиларни руҳияти бир хилда турмай улар ёмон кайфиятга кўпроқ мойил бўладилар.
 д) Тўғри жавоб йўқ
314. Тиббиётнинг йирик намаёндаласи Гиппократнинг “Флегматиклар” тўғрисидаги фикри.
 а) бундай кишилар таассуротлар алмашилишига тез кўникиб, содир бўлаётган воқеаларга иштиёқ билан аралашади.
 б) бундай кишилар воқеалар ва ҳаёт таассуротларига лоқайд бепарво бўладилар.
 в) бундай кишилар сержаҳл, ўзини яхши кўрадиган, тез гапирадиган бўладилар.

г) Бундай кишиларни руҳияти бир хилда турмай улар ёмон кайфиятга кўпроқ мойил бўладилар.

д) Тўғри жавоб йўқ

315. Тиббиётнинг йирик намаёндаласи Гиппократнинг “Холериклар” тўғрисидаги фикри.

а) бундай кишилар таассуротлар алмашилишига тез кўникиб, содир бўлаётган воқеаларга иштиёқ билан аралашади.

б) бундай кишилар воқеалар ва ҳаёт таассуротларига лоқайд бепарво бўладилар.

в) бундай кишилар сержаҳл, ўзини яхши кўрадиган, тез гапирадиган бўладилар.

г) Бундай кишиларни руҳияти бир хилда турмай улар ёмон кайфиятга кўпроқ мойил бўладилар.

д) Тўғри жавоб йўқ

316. Тиббиётнинг йирик намаёндаласи Гиппократнинг “Меланхоликлар” тўғрисидаги фикри.

а) бундай кишилар таассуротлар алмашилишига тез кўникиб, содир бўлаётган воқеаларга иштиёқ билан аралашади.

б) бундай кишилар воқеалар ва ҳаёт таассуротларига лоқайд бепарво бўладилар.

в) бундай кишилар сержаҳл, ўзини яхши кўрадиган, тез гапирадиган бўладилар.

г) Бундай кишиларни руҳияти бир хилда турмай улар ёмон кайфиятга кўпроқ мойил бўладилар.

д) Тўғри жавоб йўқ

317. Ходимлар билан тез тил топишадиган, янги шароитни осонлик билан ўрганадиган, келажакка ишонч билан қарайдиган раҳбарлар.

а) ” флегматилар” деб аталган

б) ”сангвиниклар” деб аталган

в) “холериклар” деб аталган

г) “меланхоликлар” деб аталган

д) Тўғри жавоб йўқ

318. Таъсирчанлиги суст, фаоликали кам, янги шароитга қийинчилик билан мослашадиган раҳбарлар.

а) ” флегматилар” деб аталган

б) ”сангвиниклар” деб аталган

в) “холериклар” деб аталган

г) “меланхоликлар” деб аталган

д) Тўғри жавоб йўқ

319. Кўтаринки руҳда фаолият юритадиган, қаршиликларни енга оладиган, кайфияти бузилиши билан тез ўзгарадиган раҳбар.

а) ” флегматилар” деб аталган

б) ”сангвиниклар” деб аталган

в) “холериклар” деб аталган

г) “меланхоликлар” деб аталган

д) Тўғри жавоб йўқ

320. Ўта таъсирланувчи, тез толиқадиган ўзига ишонмайдиган, фаолияти суст, тортинчоқ, камғайрат раҳбарлар.

а) ” флегматилар” деб аталган

б) ”сангвиниклар” деб аталган

в) “холериклар” деб аталган

- г) “меланхоликлар” деб аталган
д) Тўғри жавоб йўқ
321. Раҳбар ходимларни ўзидан узоқлаштирмаслик чораси.
а) камтаринлик
б) самимий хушмомилалик
в) раҳмдиллик
г) соғлом шубҳалилик
д) чидам ва мулойимлик
322. Ишлаб чиқилган қоида ва қўлланмалар доирасидан чиқмайдига раҳбар қандай аталади.
а) бюрократ
б) бюрократизм
в) маҳаллийчи
г) хадиксировчи
д) баландпарвоз
323. Жамоанинг ва шахснинг ташаббускорлигини бўғади, қабилятли кадрлардан қутилишига ҳаракат қилади.
а) бюрократ
б) бюрократизм
в) маҳаллийчи
г) хадиксировчи
д) баландпарвоз
324. Иш фаолиятига тор функционал нуқтаи назардан ёндашадиган ва узоқни кўра олмайдиган, сиёсий, манавий етуклик етишмайдиган раҳбарлар қандай аталади.
а) бюрократ
б) бюрократизм
в) маҳаллийчи
г) хадиксировчи
д) баландпарвоз
325. Иш фаолиятида мураккаб бўлмаган масалаларни мустақил ҳал эта олмайдиган сусткашлик қиладиган кабинетда ўралашиб юрадиган раҳбарлар қандай аталади.
а) бюрократ
б) бюрократизм
в) маҳаллийчи
г) хадиксировчи
д) баландпарвоз
326. Иш фаолиятида ўзининг кичкина муваффақиятини бўртириб курсатадиган юқори органлардан мақтов эшитишни ёқтирадиган раҳбарлар қандай аталади.
а) бюрократ
б) бюрократизм
в) маҳаллийчи
г) хадиксировчи
д) баландпарвоз
327. Бошқарув жараёнида у ёки бу масалаларни ҳал қилишда раҳбарнинг ўзига хос ёндашиш менежментда.
а) бошқарув усули деб аталади
б) иш услуби деб юритилади

- в) бошқарув методи деб юритилади
 г) раҳбарнинг иш услуби деб юритилади
 д) а+б+в+г
328. Қарор қабул қилишда яккабош, жамоа фикри билан ҳисоблашмайдиган раҳбарларни
 а) либерал раҳбарлар дейилади
 б) автократик раҳбарлар дейилади
 в) демократик раҳбарлар дейилади
 г) а+б+в
 д) ҳаммаси нотўғри
329. ”Жанжалкаш” раҳбар билан чиқишиш йўли
 а) муомла қилишда ўзингизни астойдил ва тўғри тутинг, иккиланмасдан гапиринг
 б) бундай раҳбар билан баҳслашиш ўринсиз
 в) реал бўлмаган мажбуриятларни қабул қилишга йўл қўйманг
 г) бундай раҳбарга хушмуомилалик, конструктив йўл билан ёндашиб тушунтиришга ҳаракат қилинг.
 д) бундай раҳбар билан курашманг, унинг муҳолифи бўлишни хаёлингизга ҳам келтирманг
330. ”Курашчан” раҳбар билан чиқишиш йўли
 а) муомла қилишда ўзингизни астойдил ва тўғри тутинг, иккиланмасдан гапиринг
 б) бундай раҳбар билан баҳслашиш ўринсиз
 в) реал бўлмаган мажбуриятларни қабул қилишга йўл қўйманг
 г) бундай раҳбарга хушмуомилалик, конструктив йўл билан ёндашиб тушунтиришга ҳаракат қилинг.
 д) бундай раҳбар билан курашманг, унинг муҳолифи бўлишни хаёлингизга ҳам келтирманг
331. ”Ғийбатчи” раҳбар билан чиқишиш йўли
 а) муомла қилишда ўзингизни астойдил ва тўғри тутинг, иккиланмасдан гапиринг
 б) бундай раҳбар билан баҳслашиш ўринсиз
 в) реал бўлмаган мажбуриятларни қабул қилишга йўл қўйманг
 г) бундай раҳбарга хушмуомилалик, конструктив йўл билан ёндашиб тушунтиришга ҳаракат қилинг.
 д) бундай раҳбар билан курашманг, унинг муҳолифи бўлишни хаёлингизга ҳам келтирманг
332. ”Умидсиз” раҳбар билан чиқишиш йўли
 а) муомла қилишда ўзингизни астойдил ва тўғри тутинг, иккиланмасдан гапиринг
 б) бундай раҳбар билан баҳслашиш ўринсиз
 в) реал бўлмаган мажбуриятларни қабул қилишга йўл қўйманг
 г) бундай раҳбарга хушмуомилалик, конструктив йўл билан ёндашиб тушунтиришга ҳаракат қилинг.
 д) бундай раҳбар билан курашманг, унинг муҳолифи бўлишни хаёлингизга ҳам келтирманг
333. ”Билагон” раҳбар билан чиқишиш йўли
 а) муомла қилишда ўзингизни астойдил ва тўғри тутинг, иккиланмасдан гапиринг
 б) бундай раҳбар билан баҳслашиш ўринсиз
 в) реал бўлмаган мажбуриятларни қабул қилишга йўл қўйманг
 г) бундай раҳбарга хушмуомилалик, конструктив йўл билан ёндашиб тушунтиришга ҳаракат қилинг.

- д) бундай раҳбар билан курашманг, унинг муҳолифи бўлишни ҳаёлингизга ҳам келтирманг
334. Раҳбар маданиятидаги “Химмат одоби”
- а) раҳбарни бадавлатлик ва обрўга етказди
  - б) раҳбарни поклик ва тўғри йўлга етказди
  - в) раҳбарни ақл ва ахлоқ эгаси бўлишга, виждонли ор номусли, соф кўнгилли, субитли бўлишга дават этади
  - г) раҳбарни жамиятда ўз ҳатти-ҳаракати билан манавий маъсулятини ҳис этишни ифода этади
  - д) раҳбарнинг бундай ҳислати қонун ўрнини боса олади
335. Раҳбар маданиятидаги “Хизмат одоби”
- а) раҳбарни бадавлатлик ва обрўга етказди
  - б) раҳбарни поклик ва тўғри йўлга етказди
  - в) раҳбарни ақл ва ахлоқ эгаси бўлишга, виждонли ор номусли, соф кўнгилли, субитли бўлишга дават этади
  - г) раҳбарни жамиятда ўз ҳатти-ҳаракати билан манавий маъсулятини ҳис этишни ифода этади
  - д) раҳбарнинг бундай ҳислати қонун ўрнини боса олади
336. Раҳбар маданиятидаги “Одоб”
- а) раҳбарни бадавлатлик ва обрўга етказди
  - б) раҳбарни поклик ва тўғри йўлга етказди
  - в) раҳбарни ақл ва ахлоқ эгаси бўлишга, виждонли ор номусли, соф кўнгилли, субитли бўлишга дават этади
  - г) раҳбарни жамиятда ўз ҳатти-ҳаракати билан манавий маъсулятини ҳис этишни ифода этади
  - д) раҳбарнинг бундай ҳислати қонун ўрнини боса олади
337. Раҳбар маданиятидаги “Инсоф”
- а) раҳбарни бадавлатлик ва обрўга етказди
  - б) раҳбарни поклик ва тўғри йўлга етказди
  - в) раҳбарни ақл ва ахлоқ эгаси бўлишга, виждонли ор номусли, соф кўнгилли, субитли бўлишга дават этади
  - г) раҳбарни жамиятда ўз ҳатти-ҳаракати билан манавий маъсулятини ҳис этишни ифода этади
  - д) раҳбарнинг бундай ҳислати қонун ўрнини боса олади
338. Раҳбар маданиятидаги “Адолат”
- а) раҳбарни бадавлатлик ва обрўга етказди
  - б) раҳбарни поклик ва тўғри йўлга етказди
  - в) раҳбарни ақл ва ахлоқ эгаси бўлишга, виждонли ор номусли, соф кўнгилли, субитли бўлишга дават этади
  - г) раҳбарни жамиятда ўз ҳатти-ҳаракати билан манавий маъсулятини ҳис этишни ифода этади
  - д) раҳбарнинг бундай ҳислати қонун ўрнини боса олади
339. Раҳбарлик услубига қараб раҳбарлар нечта турга ажратилади;
- а) 2 та
  - б) 3 та
  - в) 4 та
  - г) 5 та

д) б та

340. Менежер билан тадбиркор ўртасидаги фарқни аниқланг;

- а) менежер-бу тадбиркор
- б) менежер-бу бошқарув билан банд киши
- в) менежер-бу янги иш ташаббускори
- г) менежер-бу таваккал қилувчи киши
- д) а+б+в+г

VII Бошқарув қарорлари.

341. Қарор;

- а) Бу–бажарилиши лозим бўлган ишнинг аниқ бир йўлини танлаб олиш
- б) Бу - у ёки бу йўлни танлаб олишда бир тўхтамга муайян бир фикрга келиш
- в) Қарор қабул қилиш заруруяти мавжуд ҳолатнинг бўлиши лозим бўлган ҳолат билан мос тушмаслиги натижасида юзага келади
- г) қарор қабул қилиш имкониятнинг муқобил йўллари бўлганда вужудга келади ва раҳбар улардан бирини энг мақбулини танлайди
- д) а+б
- е) б+г
- ж) а+б+в+г

342. Қарор қабул қилиш;

- а) Бу–бажарилиши лозим бўлган ишнинг аниқ бир йўлини танлаб олиш
- б) Бу - у ёки бу йўлни танлаб олишда бир тўхтамга муайян бир фикрга келиш
- в) Қарор қабул қилиш заруруяти мавжуд ҳолатнинг бўлиши лозим бўлган ҳолат билан мос тушмаслиги натижасида юзага келади
- г) қарор қабул қилиш имкониятнинг муқобил йўллари бўлганда вужудга келади ва раҳбар улардан бирини энг мақбулини танлайди
- д) а+б
- е) б+г
- ж) а+б+в+г

343. Қарор қабул қилиш;

- а) қабул қилинган қарор бошқарув биносини пойдевори бўлиши мумкин
- б) менежернинг фикрини доим банд қилиб турадиган ташвиш бўлиши мумкин
- в) раҳбарнинг ташкилот олдидаги мақсадга эришиш учун ўз ваколати доирасида мавжуд вариантлардан энг муқобилини танлаш
- г) бу ёки у йўлни танлаб олишда бир тўхтамга муайян бир фикрга келиш.
- д) а+б+в+г

344. Қабул қилинадиган қарорнинг оқиллиги қандай омилларга боғлиқ;

- а) қарор қабул қилиш жараёнида ахборотнинг тўлаллиги ва сифати
- б) қарор қабул қилувчи раҳбарнинг шахсий сифати
- в) қарор қабул қилишда ташкилий масаларнинг оқилона ечилиш даражаси
- г) б+в
- д) а+б+в

345. Бошқарув қарорлари қандай талабаларга жавоб бериши керак;

- а) илмий асосланган бўлиши лозим
- б) бир-бири билан алоқадор ва яқдил бўлиши керак
- в) ҳуқуқ ва жавобгарлик доирасида бўлиши лозим
- г) аниқ ва тўғри йўналишга эга бўлиши керак
- д) вақт бўйича аниқ ва қисқа бўлиши керак

- е) $a+b+d$
  - ж) $b+d$
  - з) $a+b+v+g+d$
346. "Амал қилиш даврига оид" қарорни аниқланг;
- а) тактик қарор
  - б) техникавий қарор
  - в) тавсияли қарор
  - г) аниқ қарор
  - д) мунтазам қарор
  - е) "ринга" усули асосида қабул қилинган қарор
347. "Мазмуни ва амал қилиш хусусиятига оид" қарорни аниқланг;
- а) тактик қарор
  - б) техникавий қарор
  - в) тавсияли қарор
  - г) аниқ қарор
  - д) мунтазам қарор
  - е) "ринга" усули асосида қабул қилинган қарор
348. "Такрорланиш ёки янгиланиш даражасига оид" қарорни аниқланг.
- а) тактик қарор
  - б) техникавий қарор
  - в) тавсияли қарор
  - г) аниқ қарор
  - д) мунтазам қарор
  - е) "ринга" усули асосида қабул қилинган қарор
349. "Ахборот билан тامينланганлик даражасига оид" қарорни аниқланг;
- а) тактик қарор
  - б) техникавий қарор
  - в) тавсияли қарор
  - г) аниқ қарор
  - д) мунтазам қарор
  - е) "ринга" усули асосида қабул қилинган қарор
350. "Амал қилиш хусусиятига оид" қарорни аниқланг;
- а) тактик қарор
  - б) техникавий қарор
  - в) тавсияли қарор
  - г) аниқ қарор
  - д) мунтазам қарор
  - е) "ринга" усули асосида қабул қилинган қарор
351. "Қарорни қабул қилиш шаклига оид" қарорни аниқланг;
- а) тактик қарор
  - б) техникавий қарор
  - в) тавсияли қарор
  - г) аниқ қарор
  - д) мунтазам қарор
  - е) "ринга" усули асосида қабул қилинган қарор
352. "Амал қилиш даврига кўра" қарорлар қандай турларга бўлинади;
- а) ижтимоий-иқтисодий, тахникавий, стереотип ташаббусли қарорларга

- б) стратегик, тактик қарорларга
  - в) ананавий, тавсияли қарорларга
  - г) аниқ ва ноаниқ қарорларга
  - д) вақтинчалик, тезкор, мунтазам, вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларга
  - е) яккабошлик, коллегиялик, консенсус принципи, “ринга ” усули асосида қабул қилинадиган қарорларга
353. ”Мазмуни ва амал қилиш хусусиятига кўра” қарорлар қандай турларга бўлинади;
- а) ижтимоий-иқтисодий, тахникавий, стереотип ташаббусли қарорларга
  - б) стратегик, тактик қарорларга
  - в) ананавий, тавсияли қарорларга
  - г) аниқ ва ноаниқ қарорларга
  - д) вақтинчалик, тезкор, мунтазам, вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларга
  - е) яккабошлик, коллегиялик, консенсус принципи, “ринга ” усули асосида қабул қилинадиган қарорларга
354. ”Такрорланиш ёки янгилаш даражасига кўра” қарорлар қандай турларга бўлинади;
- а) ижтимоий-иқтисодий, тахникавий, стереотип ташаббусли қарорларга
  - б) стратегик, тактик қарорларга
  - в) ананавий, тавсияли қарорларга
  - г) аниқ ва ноаниқ қарорларга
  - д) вақтинчалик, тезкор, мунтазам, вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларга
  - е) яккабошлик, коллегиялик, консенсус принципи, “ринга ” усули асосида қабул қилинадиган қарорларга
355. ”Ахборот билан таянганлик даражасига кўра” қарорлар қандай турларга бўлинади;
- а) ижтимоий-иқтисодий, тахникавий, стереотип ташаббусли қарорларга
  - б) стратегик, тактик қарорларга
  - в) ананавий, тавсияли қарорларга
  - г) аниқ ва ноаниқ қарорларга
  - д) вақтинчалик, тезкор, мунтазам, вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларга
  - е) яккабошлик, коллегиялик, консенсус принципи, “ринга ” усули асосида қабул қилинадиган қарорларга
356. ”Амал қилиш хусусиятига кўра” қарорлар қандай турларга бўлинади;
- а) ижтимоий-иқтисодий, тахникавий, стереотип ташаббусли қарорларга
  - б) стратегик, тактик қарорларга
  - в) ананавий, тавсияли қарорларга
  - г) аниқ ва ноаниқ қарорларга
  - д) вақтинчалик, тезкор, мунтазам, вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларга
  - е) яккабошлик, коллегиялик, консенсус принципи, “ринга ” усули асосида қабул қилинадиган қарорларга
357. “Қарорни қабул қилиш шаклига кўра ” қарорлар қандай турларга бўлинади;
- а) ижтимоий-иқтисодий, тахникавий, стереотип ташаббусли қарорларга
  - б) стратегик, тактик қарорларга

- в) ананавий, тавсияли қарорларга
  - г) аниқ ва ноаниқ қарорларга
  - д) вақтинчалик, тезкор, мунтазам, вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларга
  - е) яккабошлик, коллегиялик, консенсус принципи, “ринга” усули асосида қабул қилинадиган қарорларга
358. ”Стратегик қарор” қандай мақсадларда қабул қилинади;
- а) мақсадга эришишнинг восита ва усуллари хусусидаги тезкор қабул қилинадиган қарорлар
  - б) юқори бошқарув органлари томонидан истиқболли дастурларни ишлаб чиқиш мақсадларида қабул қилинади
  - в) бир хил муаммога даҳлдор бўлиб, барча бўғинлар учун бирдек амал қиладиган қарорлардир
  - г) тор доирадаги муаммога талукли бўлиб корхонанинг муайян бир бўлими ёки бир гуруҳ ходимлари томонидан қабул қилинадиган қарорлардир
  - д) йўриқномалар, мейёрий ҳужжатлар доирасида қабул қилинадиган қарорлардир
359. ”Тактик қарор”лар қандай мақсадларда қабул қилинади;
- а) мақсадга эришишнинг восита ва усуллари хусусидаги тезкор қабул қилинадиган қарорлар
  - б) юқори бошқарув органлари томонидан истиқболли дастурларни ишлаб чиқиш мақсадларида қабул қилинади
  - в) бир хил муаммога даҳлдор бўлиб, барча бўғинлар учун бирдек амал қиладиган қарорлардир
  - г) тор доирадаги муаммога талукли бўлиб корхонанинг муайян бир бўлими ёки бир гуруҳ ходимлари томонидан қабул қилинадиган қарорлардир
  - д) йўриқномалар, мейёрий ҳужжатлар доирасида қабул қилинадиган қарорлардир
360. ”Умумий қарор”лар қандай мақсадларда қабул қилинади;
- а) мақсадга эришишнинг восита ва усуллари хусусидаги тезкор қабул қилинадиган қарорлар
  - б) юқори бошқарув органлари томонидан истиқболли дастурларни ишлаб чиқиш мақсадларида қабул қилинади
  - в) бир хил муаммога даҳлдор бўлиб, барча бўғинлар учун бирдек амал қиладиган қарорлардир
  - г) тор доирадаги муаммога талукли бўлиб корхонанинг муайян бир бўлими ёки бир гуруҳ ходимлари томонидан қабул қилинадиган қарорлардир
  - д) йўриқномалар, мейёрий ҳужжатлар доирасида қабул қилинадиган қарорлардир
361. ”Махсус қарор”лар қандай мақсадларда қабул қилинади;
- а) мақсадга эришишнинг восита ва усуллари хусусидаги тезкор қабул қилинадиган қарорлар
  - б) юқори бошқарув органлари томонидан истиқболли дастурларни ишлаб чиқиш мақсадларида қабул қилинади
  - в) бир хил муаммога даҳлдор бўлиб, барча бўғинлар учун бирдек амал қиладиган қарорлардир
  - г) тор доирадаги муаммога талукли бўлиб корхонанинг муайян бир бўлими ёки бир гуруҳ ходимлари томонидан қабул қилинадиган қарорлардир
  - д) йўриқномалар, мейёрий ҳужжатлар доирасида қабул қилинадиган қарорлардир
362. ”Стереотип қарорлар”лар қандай мақсадларда қабул қилинади;

- а) мақсадга эришишнинг восита ва усуллари хусусидаги тезкор қабул қилинадиган қарорлар
- б) юқори бошқарув органлари томонидан истиқболли дастурларни ишлаб чиқиш мақсадларида қабул қилинади
- в) бир хил муаммога даҳлдор бўлиб, барча бўғинлар учун бирдек амал қиладиган қарорлардир
- г) тор доирадаги муаммога талукли бўлиб корхонанинг муайян бир бўлими ёки бир гуруҳ ходимлари томонидан қабул қилинадиган қарорлардир
- д) йўриқномалар, мейёрий ҳужжатлар доирасида қабул қилинадиган қарорлардир
363. ”Ташабусли қарор” лар қандай ҳолларда қабул қилинади;
- а) вазиятни синчковлик билан ўрганиб, эркин ҳаракатга асосланиб қабул қилинади
- б) таваккал билан тўлиқ бўлмаган аҳборотга асосланиб қабул қилинадиган қарорлардир
- в) тўла аҳборот мавжуд бўлган ҳолларда қабул қилинадиган қарорлардир
- г) уларни амал қилиш доираси олдиндан маълум бўлиб, одатий вазиятларда қабул қилинадиган қарорлардир
- д) ташаббусли қарорларга яқин бўлиб, уларда корхона фаолиятини яхшилаш борасидаги ишлар ўз аксини топади
364. ”Ананавий қарор”лар қандай ҳолларда қабул қилинади;
- а) вазиятни синчковлик билан ўрганиб, эркин ҳаракатга асосланиб қабул қилинади
- б) таваккал билан тўлиқ бўлмаган аҳборотга асосланиб қабул қилинадиган қарорлардир
- в) тўла аҳборот мавжуд бўлган ҳолларда қабул қилинадиган қарорлардир
- г) уларни амал қилиш доираси олдиндан маълум бўлиб, одатий вазиятларда қабул қилинадиган қарорлардир
- д) ташаббусли қарорларга яқин бўлиб, уларда корхона фаолиятини яхшилаш борасидаги ишлар ўз аксини топади
365. ”Ноаниқ қарор”лар қандай ҳолларда қабул қилинади;
- а) вазиятни синчковлик билан ўрганиб, эркин ҳаракатга асосланиб қабул қилинади
- б) таваккал билан тўлиқ бўлмаган аҳборотга асосланиб қабул қилинадиган қарорлардир
- в) тўла аҳборот мавжуд бўлган ҳолларда қабул қилинадиган қарорлардир
- г) уларни амал қилиш доираси олдиндан маълум бўлиб, одатий вазиятларда қабул қилинадиган қарорлардир
- д) ташаббусли қарорларга яқин бўлиб, уларда корхона фаолиятини яхшилаш борасидаги ишлар ўз аксини топади
366. ”Тавсияли қарор”лар қандай ҳолларда қабул қилинади;
- а) вазиятни синчковлик билан ўрганиб, эркин ҳаракатга асосланиб қабул қилинади
- б) таваккал билан тўлиқ бўлмаган аҳборотга асосланиб қабул қилинадиган қарорлардир
- в) тўла аҳборот мавжуд бўлган ҳолларда қабул қилинадиган қарорлардир
- г) уларни амал қилиш доираси олдиндан маълум бўлиб, одатий вазиятларда қабул қилинадиган қарорлардир
- д) ташаббусли қарорларга яқин бўлиб, уларда корхона фаолиятини яхшилаш борасидаги ишлар ўз аксини топади
367. ”Аниқ қарор”лар қандай ҳолларда қабул қилинади;
- а) вазиятни синчковлик билан ўрганиб, эркин ҳаракатга асосланиб қабул қилинади

- б) таваккал билан тўлиқ бўлмаган ахборотга асосланиб қабул қилинадиган қарорлардир
- в) тўла ахборот мавжуд бўлган ҳолларда қабул қилинадиган қарорлардир
- г) уларни амал қилиш доираси олдиндан маълум бўлиб, одатий вазиятларда қабул қилинадиган қарорлардир
- д) ташаббусли қарорларга яқин бўлиб, уларда корхона фаолиятини яхшилаш борасидаги ишлар ўз аксини топади
368. Амал қилиш характериға кўра бошқарув қарорлари қандай турларға бўлинади;
- а) вақтинчалик қарорларға
- б) тезкор қарорларға
- в) мунтазам қарорларға
- г) вақти-вақти билан қабул қилинадиган қарорларға бўлинади.
- д) а+б+в+г
369. Раҳбар аксарият ҳолларда, ўзини кўрсатиш мақсадида қабул қилинадиган қарорни аниқланг;
- а) коллегиял
- б) консенсус
- в) яккабошлик
- г) якдиллик
- д) вақтинчалик
370. Қарор қабул қилишда “Коллегиял” тамойили қандай ҳолларда амал қилади;
- а) фикрлар плюрализими кучайган ҳамда ахборот оқими тобора кучайиб борган ҳолларда амал қилади
- б) ҳар-хил фикрлар рақобат қиладиган ҳолларда амал қилади
- в) олдинги сурилаётган фикрлар сўзсиз қўллаб қуватлаш ҳолларида амал қилади
- г) а+б
- д) а+б+в
371. Қарор қабул қилишда “Консенсус” тамойили қандай ҳолларда амал қилади;
- а) фикрлар плюрализими кучайган ҳамда ахборот оқими тобора кучайиб борган ҳолларда амал қилади
- б) ҳар-хил фикрлар рақобат қиладиган ҳолларда амал қилади
- в) олдинги сурилаётган фикрлар сўзсиз қўллаб қуватлаш ҳолларида амал қилади
- г) а+б
- д) а+б+в
372. Қарор қабул қилишда “ринги” усули неча босқичда амалга оширилади;
- а) 2 босқичда
- б) 3 босқичда
- в) 4 босқичда
- г) 5 босқичда
- д) 6 босқичда
373. Бошқарувчининг шахсий фазилятлари таъсирида қандай қарорлар қабул қилинади;
- а) мўтадил, мувозанатлашган
- б) туртки берувчи
- в) тинч ҳолатни сақловчи
- г) эҳтиёткорона, оқилона
- д) а+б+в+г
- е) а+г

374. Мувозанатлашган қарорларни қандай раҳбарлар қабул қилади;
- а) ўзининг хатти ҳаракатларига танқидий нуқтаи назардан ёндашадиган раҳбарлар қабул қилади
  - б) ҳар хил фикр ғояларни осонлик билан ўйлаб топадиган, аммо уларни аниқлаш, баҳолаш, текширишга имконият топа олмайдиган раҳбарлар қабул қилади
  - в) чуқур изланишлар натижасида, тезкор ғояларнинг пайдо бўлишидан кўра кўпроқ аниқлик киритиш, назорат қилиш асосида қабул қилинади
  - г) ўз ишига ниҳоятда пухта ёндашадиган, унга танқидий нуқтаи назардан қарайдиган, турли вариантларни баҳолаб иш тутадиган раҳбарлар томонидан қабул қилинади
  - д) стратегик ва тактик бошқарув мақсадида, иқтисодий таҳлилга, оптималлаштиришга асосланган ҳолда қабул қилинади
375. Туртки берувчи қарорларни қандай раҳбарлар қабул қилади;
- а) ўзининг хатти ҳаракатларига танқидий нуқтаи назардан ёндашадиган раҳбарлар қабул қилади
  - б) ҳар хил фикр ғояларни осонлик билан ўйлаб топадиган, аммо уларни аниқлаш, баҳолаш, текширишга имконият топа олмайдиган раҳбарлар қабул қилади
  - в) чуқур изланишлар натижасида, тезкор ғояларнинг пайдо бўлишидан кўра кўпроқ аниқлик киритиш, назорат қилиш асосида қабул қилинади
  - г) ўз ишига ниҳоятда пухта ёндашадиган, унга танқидий нуқтаи назардан қарайдиган, турли вариантларни баҳолаб иш тутадиган раҳбарлар томонидан қабул қилинади
  - д) стратегик ва тактик бошқарув мақсадида, иқтисодий таҳлилга, оптималлаштиришга асосланган ҳолда қабул қилинади
376. Тинч ҳолатни сақловчи қарорлар қандай асосда қабул қилинади;
- а) ўзининг хатти ҳаракатларига танқидий нуқтаи назардан ёндашадиган раҳбарлар қабул қилади
  - б) ҳар хил фикр ғояларни осонлик билан ўйлаб топадиган, аммо уларни аниқлаш, баҳолаш, текширишга имконият топа олмайдиган раҳбарлар қабул қилади
  - в) чуқур изланишлар натижасида, тезкор ғояларнинг пайдо бўлишидан кўра кўпроқ аниқлик киритиш, назорат қилиш асосида қабул қилинади
  - г) ўз ишига ниҳоятда пухта ёндашадиган, унга танқидий нуқтаи назардан қарайдиган, турли вариантларни баҳолаб иш тутадиган раҳбарлар томонидан қабул қилинади
  - д) стратегик ва тактик бошқарув мақсадида, иқтисодий таҳлилга, оптималлаштиришга асосланган ҳолда қабул қилинади
377. Эҳтиёткорона қарорлар қандай раҳбарлар томонидан қабул қилинади;
- а) ўзининг хатти ҳаракатларига танқидий нуқтаи назардан ёндашадиган раҳбарлар қабул қилади
  - б) ҳар хил фикр ғояларни осонлик билан ўйлаб топадиган, аммо уларни аниқлаш, баҳолаш, текширишга имконият топа олмайдиган раҳбарлар қабул қилади
  - в) чуқур изланишлар натижасида, тезкор ғояларнинг пайдо бўлишидан кўра кўпроқ аниқлик киритиш, назорат қилиш асосида қабул қилинади
  - г) ўз ишига ниҳоятда пухта ёндашадиган, унга танқидий нуқтаи назардан қарайдиган, турли вариантларни баҳолаб иш тутадиган раҳбарлар томонидан қабул қилинади

- д) стратегик ва тактик бошқарув мақсадида, иқтисодий таҳлилга, оптималлаштиришга асосланган ҳолда қабул қилинади
378. Оқилона қарорлар қандай мақсадларга асосланган ҳолда қабул қилинади;
- а) ўзининг хатти ҳаракатларига танқидий нуқтаи назардан ёндашадиган раҳбарлар қабул қилади
  - б) ҳар хил фикр ғояларни осонлик билан ўйлаб топадиган, аммо уларни аниқлаш, баҳолаш, текширишга имконият топа олмайдиган раҳбарлар қабул қилади
  - в) чуқур изланишлар натижасида, тезкор ғояларнинг пайдо бўлишидан кўра кўпроқ аниқлик киритиш, назорат қилиш асосида қабул қилинади
  - г) ўз ишига ниҳоятда пухта ёндашадиган, унга танқидий нуқтаи назардан қарайдиган, турли вариантларни баҳолаб иш тутадиган раҳбарлар томонидан қабул қилинади
  - д) стратегик ва тактик бошқарув мақсадида, иқтисодий таҳлилга, оптималлаштиришга асосланган ҳолда қабул қилинади
379. Қарор қабул қилиш жараёнидаги изчиллик неча босқичдан иборат;
- а) 6- босқичдан
  - б) 7-босқичдан
  - в) 8-босқичдан
  - г) 9-босқичдан
  - д) 10-босқичдан
380. Бошқарув қарорлари унсурини аниқланг;
- а) восита
  - б) муддат
  - в) вазифа
  - г) жавобгарлик
  - д) а+в
  - е) б+г
  - ж) а+б+в+г
381. Амал қилиш даврига кўра қарорлар;
- а) стереотип қарорлар
  - б) ананавий қарорлар
  - в) вақтинчалик қарорлар
  - г) тактик қарорлар
  - д) мунтазам қарорлар
  - е) стратегик қарорлар
382. Мазмуни ва амал қилиш характерида кўра қарорлар;
- а) социал-иқтисодий
  - б) ташаббусли қарорлар
  - в) вақти-вақти билан қабул қилинган қарорлар
  - г) Тўғри жавоб йўк
  - д) ноаниқ қарорлар
  - е) а+б+в
  - ж) в+г+д
383. Амал қилиш характерида кўра қарорлар;
- а) аниқ қарорлар
  - б) стратегик қарорлар
  - в) тезкор қарорлар

г) вақтинчалик қарорлар

д) а+б

е) б+г

ж) а+б+в+г

384. Стратегик қарор;

а) бир хил муаммога дахлдор бўлиб, барча бўғинлар учун бирдек амал қилади

б) тор доирадаги муаммога таалуқли бўлиб бир бўлим, бир гуруҳ ходимлар юзасидан қабул қилинади

в) юқори бошқарув органлари томонидан истиқболли дастурларни ишлаб чиқиш мақсадида қабул қилинади

г) корхонани жорий режаларини тузиш мақсадида қабул қилинади

д) а+б+в+г

385. Бошқарувчининг шахсий фазилатлари таъсирида қуйидаги қарорларнинг қайси бири қабул қилиниши мумкин;

а) эҳтиёткорона қарорлар

б) мўътадил, мувозанатлашган қарорлар

в) туртки берувчи қарорлар

г) таваккал қилувчи қарорлар

д) ҳаммаси тўғри

386. Такрорланиши ва янгилик даражасига қараб қарорлар;

а) ананавий ва тавсияли қарорларга бўлинади

б) аниқ ва ноаниқ қарорларга бўлинади

в) якка бошчилик ва жамоавий тамойил асосида қабул қилинган қарорлар

г) ”ринги” усули асосида қабул қилинган қарорларга бўлинади

д) яқдиллик томойили асосида қабул қилинган қарорларга бўлинади

387. Стрeотип қарорлар-бу:

а) мазмунига кўра истиқболли қарорлардир

б) раҳбар фаоляти қатъий йўриқномалар, меъёрий хужжатлар доирасида амалга оширилиши лозим бўлган ҳолларда қабул қилинадиган қарорлар

в) одатий вазиятларда қабул қилинадиган қарорлар

г) таваккил билан чала ахбаротга асосланиб қабул қилинадиган қарорлардир

д) ташаббусли қарорлардир

388. Консенсус томойили:

а) турли уюшма ёки бирлашмалар рўй-рост маълум бўлиб турган вазиятларда ,ҳар хил фикрлар рақобат қиладиган ҳолларда амал қилади

б) олдинги сурилаётган муқобил фикрни сўзсиз қўллаб қуватлаш ҳолларида амал қилади

в) бу қарорларни ишлаб чиқиш жараёнида барча бахсли масалалар ва турли туман фикрлар юзасидан бир битмга келиш ёки келишишдир

г) а+б

д) б+в

389. Қарор-бу:

а) мавжуд ҳолатнинг бўлиши лозим бўлган ҳолат билан мос тушмаслиги натижасида юзага келувчи жараён

б) бажарилиши мумкин бўлган ишнинг аниқ бир йўлини танлаб олишдир

в) бир нечта муқобил пйдо бўлганда вужудга келадиган жараёндир

г) ҳаммаси тўғри

390. Қарор қабул қилиш-бу:
- а) менежернинг фири-хаёлини доимо банд қилиб турадиган ташвиш
  - б) мақсадга эришиш учун раҳбарнинг ўз ваколат доирасида муқобил алтернативни танлаш жараёни
  - в) у ёки бу йўлни танлаб олишда бир тўхтамга ёки бир фикрга келишдир
  - г) а+б+в
391. Қуйида қайд қилинган босқичларнинг қайси бири қарорни ишлаб чиқиш жараёни таркибига киради?
- а) вазиятни таҳлил қилиш
  - б) муаммони аниқлаш
  - в) мезонларни танлаш
  - г) муқобил вариантларни аниқлаш
  - д) а+б
  - е) в+г
  - ж) а+б+в+г
392. Коллегиал томойили:
- а) турли уюшма ва бирлашмалар рўй-рост малум бўлиб турган вазиятларда ҳар хил фикрлар рақобат қиладиган ҳолларда амал қилади
  - б) олдинги сурилаётган муқобил фикрни сўзсиз қўллаб қувтлаш ҳолларида амал қилади
  - в) бу қарорларни ишлаб чиқиш жараёнида барча бахсли масалалар ва турли туман фикрлар юзасидан бир битимга келиш ёки келишишдир
  - г) а+б
  - д) б+в
  - е) а+б+в
393. Қарор қабул қилишда “ринги “ усули босқичлари нечта босқичдан иборат бўлади?
- а) 3
  - б) 4
  - в) 5
  - г) 6
  - д) 7
  - е) 8
394. Қуйидагиларни қайси бири қарор қабул қилишда муаммони аниқлаш тадбири бўлиб ҳисобланади:
- а) умумий малумотлар олиш
  - б) маълумотларни услубий таҳлили
  - в) қарор заруриятини аниқлаш
  - г) мезонларни танлаш
  - д) қарор моделини ишлаб чиқиш
  - е) а+б+в
  - ж) в+г+д
  - з) а+б+в+г+д
395. Қуйидагиларни қайси бири қарорларни моделлаш босқичига киради?
- а) қарор моделини ишлаб чиқиш
  - б) модел мақбуллигини баҳолаш
  - в) алгоритм тузиш
  - г) дастур тузиш

- д) а+г
- е) б+в
- ж) а+б+в+г

396. Бошқарув қарори нима?

- а) раҳбарнинг эркин таъсир кўрсатиш элементи
- б) раҳбарнинг ўз қўл остидагиларга таъсири
- в) қарорни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш
- г) ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва сотиш

397. Бошқарув қарорларига куйиладиган талаблар;

- а) қабул қилинган қарорларда демократиялилиқ
- б) илмий асосланганлик ва аниқ йўналиш
- в) қисқалиқ ва аниқлик
- г) ҳаммаси тўғри

398. Қарор қабул қилишдан олдин раҳбар аниқ билиши даркор;

- а) ҳаракат мақсади ва унга эришиш йўллари
- б) илмий асосланганлик ва аниқ йўналиш
- в) ижрочилар вазифаси ва масалани ечишни ташкил этиш
- г) ҳаммаси тўғри

399. Қарор қабул қилишнинг энг маъсулятли босқичи:

- а) мақсадни аниқлаш, керакли ахборотни йиғиш
- б) турли ечимларни ишлаб чиқиш
- в) узил-кесил ва мақбул вариантни қабул қилиш
- г) қарорни бажаришни ташкил этиш

400. Ким бошқарув қарорини қабул қилади;

- а) қўйи раҳбар
- б) функционал раҳбар
- в) ўрта бўғин мутахассиси
- г) техник ижрочилар

Стратегик бошқариш ва режалаштириш

401. Стратегия –бу;

- а) истиқболни тадқиқ қилиш, турли сценарияларни ташкил қилиш санъати
- б) истиқболда рақобат курашида афзаллик берувчи ғоя
- в) Корхонани умум фаолиятини назорат қилувчи кенг қамровли тизимдир
- г) а+б+в
- д) а+б

402. Стратегия ўз ҳаракат доираси бўйича қандай турларга бўлинади;

- а) Обдон ўйланган стратегия
- б) мўлжалланган стратегия
- в) амалга ошмаган стратегия
- г) амалга оширилган стратегия
- д) пайдо бўладиган стратегия
- е) а+б+в+г+д

403. Корхона доирасида қандай стратегиялар ишлаб чиқилади;

- а) махсус
- б) функционал
- в) мужассамлаштирилган

- г) диверсификациялашган стратегия
д) а+б+в+г
404. Корхонада “Махсус” стратегиялар қандай мақсадда ишлаб чиқилади;
а) жуда эътиборли ҳолатларни олдиндан башорат қилиш мақсадида ишлаб чиқилади
б) корхонада айрим бўлимлар ўз олдидаги вазифаларини амалга ошириш мақсадида ишлаб чиқади.
в) корхонани яхлит фаолиятини ўзида жамлаган ҳолда ишлаб чиқилади
г) корхона ва фирмаларда фаолият соҳаларини ўзгартириш, ишлаб чиқарадиган маҳсулот турларини кенгайтириш мақсадида олдидаги вазифаларни амалга ошириш учун ишлаб чиқилади
д) а+б+в+г
405. Корхонада “функционал” стратегиялар қандай мақсадда ишлаб чиқилади;
а) жуда эътиборли ҳолатларни олдиндан башорат қилиш мақсадида ишлаб чиқилади
б) корхонада айрим бўлимлар ўз олдидаги вазифаларини амалга ошириш мақсадида ишлаб чиқади.
в) корхонани яхлит фаолиятини ўзида жамлаган ҳолда ишлаб чиқилади
г) корхона ва фирмаларда фаолият соҳаларини ўзгартириш, ишлаб чиқарадиган маҳсулот турларини кенгайтириш мақсадида олдидаги вазифаларни амалга ошириш учун ишлаб чиқилади
д) а+б+в+г
406. Корхонада “муҳассамлаштирилган” стратегиялар қандай мақсадда ишлаб чиқилади;
а) жуда эътиборли ҳолатларни олдиндан башорат қилиш мақсадида ишлаб чиқилади
б) корхонада айрим бўлимлар ўз олдидаги вазифаларини амалга ошириш мақсадида ишлаб чиқади.
в) корхонани яхлит фаолиятини ўзида жамлаган ҳолда ишлаб чиқилади
г) корхона ва фирмаларда фаолият соҳаларини ўзгартириш, ишлаб чиқарадиган маҳсулот турларини кенгайтириш мақсадида олдидаги вазифаларни амалга ошириш учун ишлаб чиқилади
д) а+б+в+г
407. Корхонада “диверсификацияланган” стратегиялар қандай мақсадда ишлаб чиқилади.
а) жуда эътиборли ҳолатларни олдиндан башорат қилиш мақсадида ишлаб чиқилади.
б) корхонада айрим бўлимлар ўз олдидаги вазифаларини амалга ошириш мақсадида ишлаб чиқади
в) корхонани яхлит фаолиятини ўзида жамлаган ҳолда ишлаб чиқилади
г) корхона ва фирмаларда фаолият соҳаларини ўзгартириш, ишлаб чиқарадиган маҳсулот турларини кенгайтириш мақсадида олдидаги вазифаларни амалга ошириш учун ишлаб чиқилади
д) а+б+в+г
408. Корхона миқёсида “маркетинг” бўлими стратегияси қандай бўлиш лозим.
а) ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни мўлжалдаги даражаси қандай бўлиши керак ва қайси муддатга корхонани захиралар билан тامينламоғимиз лозим

- б) бозорни қайси сигментига эътиборни қаратиш, ишлаб чиқарилаётган товарни реклама қилишдан бошлаб то сотишгача бўлган босқичларда маблағлар сарфини қандай тақсимлаш лозим
- в) жорий ва капитал харажатлар кўламини, айланма капитални кўпайтиришни қандай молиялаштириш лозим
- г) корхонада банд бўлган ходимлар сонини қандай қисқартириш, ишчи кучига бўлган ҳақиқий талабни қандай амалга ошириш, ходимлар қўнимсизлигини қандай йўллар билан бартараф этиш лозим
- д) корхонада ишлаб чиқарилаётган товарларнинг қайси жихатларига ўзгартиришлар киритиш, етказиб берилаётган товар ва хом-ашёлар ассортиментига қандай ўзгартиришлар киритиш лозим.
409. Корхона миқёсида “ишлаб чиқариш” бўлими стратегияси қандай бўлиши лозим.
- а) ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни мўлжалдаги даражаси қандай бўлиши керак ва қайси муддатга корхонани захиралар билан тامينламоғимиз лозим
- б) бозорни қайси сигментига эътиборни қаратиш, ишлаб чиқарилаётган товарни реклама қилишдан бошлаб то сотишгача бўлган босқичларда маблағлар сарфини қандай тақсимлаш лозим
- в) жорий ва капитал харажатлар кўламини, айланма капитални кўпайтиришни қандай молиялаштириш лозим
- г) корхонада банд бўлган ходимлар сонини қандай қисқартириш, ишчи кучига бўлган ҳақиқий талабни қандай амалга ошириш, ходимлар қўнимсизлигини қандай йўллар билан бартараф этиш лозим
- д) корхонада ишлаб чиқарилаётган товарларнинг қайси жихатларига ўзгартиришлар киритиш, етказиб берилаётган товар ва хом-ашёлар ассортиментига қандай ўзгартиришлар киритиш лозим.
410. Корхона миқёсида “молия” бўлими стратегияси қандай бўлиш лозим.
- а) ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни мўлжалдаги даражаси қандай бўлиши керак ва қайси муддатга корхонани захиралар билан тامينламоғимиз лозим
- б) бозорни қайси сигментига эътиборни қаратиш, ишлаб чиқарилаётган товарни реклама қилишдан бошлаб то сотишгача бўлган босқичларда маблағлар сарфини қандай тақсимлаш лозим
- в) жорий ва капитал харажатлар кўламини, айланма капитални кўпайтиришни қандай молиялаштириш лозим
- г) корхонада банд бўлган ходимлар сонини қандай қисқартириш, ишчи кучига бўлган ҳақиқий талабни қандай амалга ошириш, ходимлар қўнимсизлигини қандай йўллар билан бартараф этиш лозим
- д) корхонада ишлаб чиқарилаётган товарларнинг қайси жихатларига ўзгартиришлар киритиш, етказиб берилаётган товар ва хом-ашёлар ассортиментига қандай ўзгартиришлар киритиш лозим.
411. Корхона миқёсида “кадрлар” бўлими стратегияси қандай бўлиш лозим.
- а) ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни мўлжалдаги даражаси қандай бўлиши керак ва қайси муддатга корхонани захиралар билан тامينламоғимиз лозим
- б) бозорни қайси сигментига эътиборни қаратиш, ишлаб чиқарилаётган товарни реклама қилишдан бошлаб то сотишгача бўлган босқичларда маблағлар сарфини қандай тақсимлаш лозим
- в) жорий ва капитал харажатлар кўламини, айланма капитални кўпайтиришни қандай молиялаштириш лозим

- г) корхонада банд бўлган ходимлар сонини қандай қисқартириш, ишчи кучига бўлган ҳақиқий талабни қандай амалга ошириш, ходимлар қўнимсизлигини қандай йўллар билан бартараф этиш лозим
- д) корхонада ишлаб чиқарилаётган товарларнинг қайси жихатларига ўзгартиришлар киритиш, етказиб берилаётган товар ва хом-ашёлар ассортиментига қандай ўзгартиришлар киритиш лозим.
412. Корхона миқёсида “тадқиқот фаолияти” ва “таъминот” бўлими стратегияси қандай бўлиш лозим.
- а) ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни мўлжалдаги даражаси қандай бўлиши керак ва қайси муддатга корхонани захиралар билан таминламоғимиз лозим
- б) бозорни қайси сигментига эътиборни қаратиш, ишлаб чиқарилаётган товарни реклама қилишдан бошлаб то сотишгача бўлган босқичларда маблағлар сарфини қандай тақсимлаш лозим
- в) жорий ва капитал харажатлар кўламини, айланма капитални кўпайтиришни қандай молиялаштириш лозим
- г) корхонада банд бўлган ходимлар сонини қандай қисқартириш, ишчи кучига бўлган ҳақиқий талабни қандай амалга ошириш, ходимлар қўнимсизлигини қандай йўллар билан бартараф этиш лозим
- д) корхонада ишлаб чиқарилаётган товарларнинг қайси жихатларига ўзгартиришлар киритиш, етказиб берилаётган товар ва хом-ашёлар ассортиментига қандай ўзгартиришлар киритиш лозим.
413. Стратегик бошқарув-бу
- а) корхона, фирманинг истиқболдаги мақсад ва имкониятлари билан ходимлар манфаатини уйғунлаштиришга мўлжалланган узок мудатли бошқарув усули
- б) узок мудатли мақсадларни амалга оширишга қаратилган фаолият
- в) корхонанинг аниқ мақсадини аниқлашга ва шакллантиришга имкон берувчи фаолият
- г) а+б
- д) а+б+в
414. Стратегик режа-бу
- а) корхонанинг аниқ мақсадини аниқлашга ва шакллантиришга имкон беради
- б) корхонани ташқи муҳитга мослашишига ёрдам беради
- в) самарали бошқариш таркиби ва тизмини яратишга имкон беради
- г) йирик корхоналар таркибидаги барча боғимларнинг фолиятини мувофиқлаштиришга шароит туғдиради
- д) а+б+в+г
415. Стратегик режалаштириш жараёни нечта босқичдан иборат;
- а) 4 та
- б) 5 та
- в) 6 та
- г) 7 та
- д) 8 та
416. Стратегик режалаштиришда корхона мақсади қандай мезонларга мос келиши лозим;
- а) аниқ ўлчовга эга бўлиши
- б) муддатнинг аниқ бўлиши
- в) амалга ошириш мумкинлиги
- г) мувофиқлаштиришнинг мумкинлиги

- д) устуворликка эга бўлиши
е) $a+b+v+g+d$
417. Стратегик режалаштиришда мақсаднинг биринчи мезони-бу
а) мақсаднинг аниқ мейёрий ўлчовга эга бўлишини талаб қилади
б) башорат қилинаётган даврни аниқ белгилаш лозимлигини талаб қилади
в) мақсадни мувофиқлаштирилишини ҳисобга олишдир
г) стратегик режалаштиришдаги мақсаднинг стратегик режалаштирилаётган объект билан боғлиқлиги ва унинг устуворлигига эътибор берилади
д) $a+b+v+g$
418. Стратегик режалаштиришда мақсаднинг иккинчи мезони-бу
а) мақсаднинг аниқ мейёрий ўлчовга эга бўлишини талаб қилади
б) башорат қилинаётган даврни аниқ белгилаш лозимлигини талаб қилади
в) мақсадни мувофиқлаштирилишини ҳисобга олишдир
г) стратегик режалаштиришдаги мақсаднинг стратегик режалаштирилаётган объект билан боғлиқлиги ва унинг устуворлигига эътибор берилади
д) $a+b+v+g$
419. Стратегик режалаштиришда мақсаднинг тўртинчи мезони-бу;
а) мақсаднинг аниқ мейёрий ўлчовга эга бўлишини талаб қилади
б) башорат қилинаётган даврни аниқ белгилаш лозимлигини талаб қилади
в) мақсадни мувофиқлаштирилишини ҳисобга олишдир
г) стратегик режалаштиришдаги мақсаднинг стратегик режалаштирилаётган объект билан боғлиқлиги ва унинг устуворлигига эътибор берилади
д) $a+b+v+g$
420. Стратегик режалаштиришда мақсаднинг бешинчи мезони-бу;
а) мақсаднинг аниқ мейёрий ўлчовга эга бўлишини талаб қилади
б) башорат қилинаётган даврни аниқ белгилаш лозимлигини талаб қилади
в) мақсадни мувофиқлаштирилишини ҳисобга олишдир
г) стратегик режалаштиришдаги мақсаднинг стратегик режалаштирилаётган объект билан боғлиқлиги ва унинг устуворлигига эътибор берилади
д) $a+b+v+g$
421. Корхонанинг ташқи муҳитига таъсир қилувчи омилларни аниқланг;
а) иқтисодий, ижтимоий, сиёсий омиллар
б) бозор инжиқликлари
в) техналогик ва рақобат омиллари
г) халқаро омиллар
д) $a+b+v+g$
422. Корхона фаолиятига таъсир этувчи “иқтисодий” омилларни таҳлил қилишда қуйидагиларнинг қайси бирига асосий эътибор қаратилади;
а) инфляция суръати, солиқ ставкаси, халқаро тўлов баланси, аҳолининг бандлик даражаси, корхонанинг тўловчанлик қобилиятига
б) мамлакатлараро савдодаги келишувлар, божхона сиёсати, антимонополия қонунига бўлган муносабат, маҳаллий ҳокимиятнинг кредит сиёсати кабиларга
в) демографик ўзгаришлар, аҳоли даромади даражаси, тармоқдаги рақобат даражаси, корхонанинг бозорда эгаллаган салмоғи, бозор кўлами ёки унинг ҳукумат томонидан ҳимояланганлиги кабиларга
г) кадриятлар, удумлар, муносабатлар ва феъл-атворлар, барқарорлик ҳамда корхона фаолиятига салбий таъсир этувчи хавфлар ва бошқалар.

- д) Чет эллик рақобатдошларга қарши давлат ҳимоясини аниқлашга, ички бозорни мустахкамлашга халқаро муносабатни фаоллаштириш ва кенгайтиришга
423. Корхона фаолиятига таъсир этувчи “бозор инжиқликларини” таҳлил қилишда қуйидагиларнинг қайси бирига асосий эътибор қаратилади;
- а) инфляция суръати, солиқ ставкаси, халқаро тўлов баланси, аҳолининг бандлик даражаси, корxonанинг тўловчанлик қобилиятига
  - б) мамлакатлараро савдодаги келишувлар, божхона сиёсати, антимонополия қонунига бўлган муносабат, маҳаллий ҳокимиятнинг кредит сиёсати кабиларга
  - в) демографик ўзгаришлар, аҳоли даромади даражаси, тармоқдаги рақобат даражаси, корxonанинг бозорда эгаллаган салмоғи, бозор кўлами ёки унинг ҳукумат томонидан ҳимояланганлиги кабиларга
  - г) кадриятлар, удумлар, муносабатлар ва феъл-атворлар, барқарорлик ҳамда корхона фаолиятига салбий таъсир этувчи хавфлар ва бошқалар.
- д) Чет эллик рақобатдошларга қарши давлат ҳимоясини аниқлашга, ички бозорни мустахкамлашга халқаро муносабатни фаоллаштириш ва кенгайтиришга
424. Корхона фаолиятига таъсир этувчи “сиёсий” омилларни таҳлил қилишда қуйидагиларнинг қайси бирига асосий эътибор қаратилади;
- а) инфляция суръати, солиқ ставкаси, халқаро тўлов баланси, аҳолининг бандлик даражаси, корxonанинг тўловчанлик қобилиятига
  - б) мамлакатлараро савдодаги келишувлар, божхона сиёсати, антимонополия қонунига бўлган муносабат, маҳаллий ҳокимиятнинг кредит сиёсати кабиларга
  - в) демографик ўзгаришлар, аҳоли даромади даражаси, тармоқдаги рақобат даражаси, корxonанинг бозорда эгаллаган салмоғи, бозор кўлами ёки унинг ҳукумат томонидан ҳимояланганлиги кабиларга
  - г) кадриятлар, удумлар, муносабатлар ва феъл-атворлар, барқарорлик ҳамда корхона фаолиятига салбий таъсир этувчи хавфлар ва бошқалар.
- д) Чет эллик рақобатдошларга қарши давлат ҳимоясини аниқлашга, ички бозорни мустахкамлашга халқаро муносабатни фаоллаштириш ва кенгайтиришга
425. Корхона фаолиятига таъсир этувчи “ижтимоий” омилларни таҳлил қилишда қуйидагиларнинг қайси бирига асосий эътибор қаратилади;
- а) инфляция суръати, солиқ ставкаси, халқаро тўлов баланси, аҳолининг бандлик даражаси, корxonанинг тўловчанлик қобилиятига
  - б) мамлакатлараро савдодаги келишувлар, божхона сиёсати, антимонополия қонунига бўлган муносабат, маҳаллий ҳокимиятнинг кредит сиёсати кабиларга
  - в) демографик ўзгаришлар, аҳоли даромади даражаси, тармоқдаги рақобат даражаси, корxonанинг бозорда эгаллаган салмоғи, бозор кўлами ёки унинг ҳукумат томонидан ҳимояланганлиги кабиларга
  - г) кадриятлар, удумлар, муносабатлар ва феъл-атворлар, барқарорлик ҳамда корхона фаолиятига салбий таъсир этувчи хавфлар ва бошқалар.
- д) Чет эллик рақобатдошларга қарши давлат ҳимоясини аниқлашга, ички бозорни мустахкамлашга халқаро муносабатни фаоллаштириш ва кенгайтиришга
426. Корхона фаолиятига таъсир этувчи “халқаро” омилларни таҳлил қилишда қуйидагиларнинг қайси бирига асосий эътибор қаратилади;
- а) инфляция суръати, солиқ ставкаси, халқаро тўлов баланси, аҳолининг бандлик даражаси, корxonанинг тўловчанлик қобилиятига
  - б) мамлакатлараро савдодаги келишувлар, божхона сиёсати, антимонополия қонунига бўлган муносабат, маҳаллий ҳокимиятнинг кредит сиёсати кабиларга

- в) демографик ўзгаришлар, аҳоли даромади даражаси, тармоқдаги рақобат даражаси, корxonанинг бозорда эгаллаган салмоғи, бозор кўлами ёки унинг ҳукумат томонидан ҳимояланганлиги кабиларга
- г) кадриятлар, удумлар, муносабатлар ва феъл-атворлар, барқарорлик ҳамда корхона фаолиятига салбий тасир этувчи хавфлар ва бошқалар.
- д) Чет эллик рақобатдошларга қарши давлат ҳимоясини аниқлашга, ички бозорни мустаҳкамлашга халқаро муносабатни фаоллаштириш ва кенгайтиришга
427. Стратегик режалаштириш жараёнида корxonанинг кучли ва кучсиз томонларини таҳлил қилишда, корxonанинг қуйдаги қайси жиҳатларини кузатиш тавсия этилади;
- а) маркетинг
  - б) молия
  - в) ишлаб чиқариш
  - г) корхона нуфузи
  - е) а+б+в+г+д
428. Стратегияни танлаш стратегик режалаштиришнинг асосий масаласи бўлиб ҳисобланади, уни танлаш жараёнини неча босқичдан иборат;
- а) 2-босқичдан
  - б) 3-босқичдан
  - в) 4-босқичдан
  - г) 5-босқичдан
  - д) 6-босқичдан
429. Стратегиянинг танлашнинг биринчи босқичида қўлланиладиган усулларни аниқланг;
- а) мақсадни амалга оширишни таъминловчи стратегия белгилаб олинади, мақсадга эришишнинг муқобил вариантлари ишлаб чиқилади
  - б) Стратегия қайта ишланади ва корxonанинг ривожланиш мақсадига монанд даражага келтирилади
  - в) танлаб олинган умумий стратегия доирасидаги муқобил вариантлар таҳлил қилинади ва унинг бош мақсадини амалга оширишдаги яроқлилик даражаси баҳоланади
  - г) корхона аксарият холларда стратегияни кўп муқобиллик асосида тўплайди
  - д) а+б+в+г
430. Стратегиянинг танлашнинг иккинчи босқичида қўлланиладиган усулларни аниқланг;
- а) мақсадни амалга оширишни таъминловчи стратегия белгилаб олинади, мақсадга эришишнинг муқобил вариантлари ишлаб чиқилади
  - б) Стратегия қайта ишланади ва корxonанинг ривожланиш мақсадига монанд даражага келтирилади
  - в) танлаб олинган умумий стратегия доирасидаги муқобил вариантлар таҳлил қилинади ва унинг бош мақсадини амалга оширишдаги яроқлилик даражаси баҳоланади
  - г) корхона аксарият холларда стратегияни кўп муқобиллик асосида тўплайди
  - д) а+б+в+г
431. Стратегиянинг танлашнинг учинчи босқичида қўлланиладиган усулларни аниқланг;
- а) мақсадни амалга оширишни таъминловчи стратегия белгилаб олинади, мақсадга эришишнинг муқобил вариантлари ишлаб чиқилади

- б) Стратегия қайта ишланади ва корхонанинг ривожланиши мақсадига монанд даражага келтирилади
- в) танлаб олинган умумий стратегия доирасидаги муқобил вариантлар таҳлил қилинади ва унинг бош мақсадини амалга оширишдаги яроқлилик даражаси баҳоланади
- г) корхона аксарият ҳолларда стратегияни кўп муқобиллик асосида тўплайди
- д) $a+b+v+g$
432. Корхона бозорда ўз салмоғини оширмақчи бўлса, у ҳолда бундай мақсадга қандай йўллар билан эришиш мумкин;
- а) маҳсулот нархини пасайтириш
- б) товарларни кўп сонли дўконлар орқали сотиш
- в) бозорга товарнинг янги моделларини чиқариш
- г) реклама, ёрдамида товарлар нуфузини ошириш
- д) $a+b+v+g$
433. Мемежмент соҳасидаги тадқиқотчилар ”стратегик муқобил”ни қайси турларини эътироф этишади;
- а) чекланган ўсиш
- б) ўсиш
- в) камайиш (қисқартириш)
- г) қорида келтирилган стратегик муқобилларни ўзида акс эттирувчи муқобил
- д) $+b+v+g$
434. Стратегик муқобилни “чекланган ўсиш” вариантини раҳбарлар корхонани қандай шароитда танлашади;
- а) корхона технологияси тез-тез ўзгариб турадиган ва иқтисодиёти тез суръат билан ўсаётган корхона раҳбарлари танлашади
- б) корхона технологияси барқарор бўлган корхонанинг раҳбарлари танлашади
- в) корхона ҳажмини кенгайтириш ёки ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириш ҳолларида раҳбарлар танлашади
- г) йирик, турли тармоқларни ўз ичига қамраб олган компаниялар раҳбарларни танлашади
- д) $a+b+v+g$
435. Стратегик муқобилни “ўсиш” вариантини раҳбарлар корхонани қандай шароитда танлашади;
- а) корхона технологияси тез-тез ўзгариб турадиган ва иқтисодиёти тез суръат билан ўсаётган корхона раҳбарлари танлашади
- б) корхона технологияси барқарор бўлган корхонанинг раҳбарлари танлашади
- в) корхона ҳажмини кенгайтириш ёки ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириш ҳолларида раҳбарлар танлашади
- г) йирик, турли тармоқларни ўз ичига қамраб олган компаниялар раҳбарларни танлашади
- д) $a+b+v+g$
436. Стратегик муқобилни “камайиш” вариантини раҳбарлар корхонани қандай шароитда танлашади;
- а) корхона технологияси тез-тез ўзгариб турадиган ва иқтисодиёти тез суръат билан ўсаётган корхона раҳбарлари танлашади
- б) корхона технологияси барқарор бўлган корхонанинг раҳбарлари танлашади

в) корхона хажмини кенгайтириш ёки ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириш холларида раҳбарлар танлашади

г) йирик, турли тармоқларни ўз ичига қамраб олган компаниялар раҳбарларни танлашади

д) а+б+в+г

437. “Бир нечта стратегик муқобилни ўзида акс эттирувчи муқобил” вариантыни раҳбарлар корхонани қандай шароитида танлашади;

а) корхона технологияси тез-тез ўзгариб турадиг ва иқтисодиёти тез суръат билан ўсаётган корхона раҳбарлари танлашади

б) корхона технологияси барқарор бўлган корхонанинг раҳбарлари танлашади

в) корхона хажмини кенгайтириш ёки ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириш холларида раҳбарлар танлашади

г) йирик, турли тармоқларни ўз ичига қамраб олган компаниялар раҳбарларни танлашади

д) а+б+в+г

438. Стратегик муқобилни режалаштиришда ва баҳолашда қандай услубий ёндашувлар қўлланилади;

а) “нимани, ишлаб чиқараётган бўлсанг ўшани яхшила” стратегияси

б) бозорни ривожлантириш стратегияси

в) янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш стратегияси

г) диверсификация стратегияси

д) а+б+в+г

439. Бозор иқтисодиёти шароитига стратегияни амалга ошириш учун корхонада қандай режалар тизими ишлаб чиқилади;

а) корхона фаолиятининг асосий йўналишлари

б) корхонанинг ривожланиш режаси

в) корхонанинг тактик режалари

г) корхонанинг дастурлари ва режа лойиҳалари

д) а+б+в+г

440. Стратегик режа –бу:

а) Бозор ҳолатини асосли ўрганиш олдиндан баҳолаш билан товарларни ишлаб чиқариш ва сотишни ташкил этиш ҳамда ва шундай йўсинда фойда топишни уюштиришга қаратилган фаолиятдир

б) корхона фаолиятидаги жорий тадбиркорларни маълум тартибга ва қонун-қоидаларга солиб турувчи режалардир

в) корхонага узоқ даврга берилган топшириқдир

г) б + в

д) а+г

441. Қуйидаги қайд қилинган босқичларнинг қайси бири стратегик режаларнинг олтинчи босқичи бўлиб ҳисобланади;

а) ташқи муҳитни таҳлил қилиш

б) кучли ва кучсиз томонларни ташкил қилиш

в) стратегияни баҳолаш

г) стратегияни амалга оширишни бошқариш

442. Қуйида қайд қилинган қайси омиллар корхонанинг ташқи муҳитига тасир қилувчи омиллар бўлиб ҳисобланади;

а) иқтисодий омиллар

- б) сиёсий омиллар
  - в) рақобат
  - г) бозор инжикликлари
  - д) нотўғри жавоб йўқ
443. Сиёсий омилларни таҳлил қилиш жараёнида;
- а) инфляция суръати, солиқ ставкаси, бандлик даражасига эътибор берилади
  - б) мамлакатлар аро савдодаги таъриф келишувларига эътибор берилади
  - в) бозор мувозанатлигига эътибор берилади
  - г) ишлаб чиқаришдаги технологияга эътибор берилади
  - д) ички бозорни мустақкамлашга эътибор қаратилади
444. Рақобат омилларини таҳлил қилиш;
- а) рақобатдош корхоналарининг ҳатти-ҳаракатларини кузатиш, уларни назорат қилиш имконини беради
  - б) ишлаб чиқаришдаги технологияни ҳолатини, унинг ўсиш суратини, замон талабига жавоб беришини аниқлашга имкон беради
  - в) корхонанинг тўловчанлик даражасини аниқлашга имкон беради
  - г) а+в
  - д) б+г
445. Менежмент соҳасидаги тадқиқотчилар муқобилнинг қайси турларини эътироф этишади;
- а) ўсиш
  - б) чекланган ўсиш
  - в) камайиш
  - г) а+б
  - д) б+г
446. Чекланган ўсиш муқобили (стратегияси)ни;
- а) корхона иқтисодий таназзулга учраган даврдан танланади
  - б) корхона жуда оғир шароитга тушиб, унинг аҳволи ёмонлаша бораётган ҳолларда танланади
  - в) асосан технологияси барқарор бўлган корхона раҳбарлари танлайди
  - г) технологияси тез-тез ўзгариб турадиган ва иқтисодиёти тез сурат билан ўсиб бораётган корхона раҳбарлари танлайди
  - д) йирик корпорациялар раҳбарлари танлайди
447. Ўсиш муқобили (стратегияси)ни;
- а) корхона иқтисодий таназзулга учраган даврдан қўлланилади.
  - б) корхона жуда оғир шароитга тушиб, унинг аҳволи ёмонлаша бораётган ҳолларда қўлланилади.
  - в) асосан технологияси барқарор бўлган корхонада қўлланилади
  - г) технологияси тез-тез ўзгариб турадиган ва иқтисодиёти тез сурат билан ўсиб бораётган корхонада қўлланилади
  - д) а+б
448. Камайиш муқобили (стратегияси)ни;
- а) корхона иқтисодий таназзулга учраган даврда қўлланилади
  - б) корхона жуда оғир шароитга тушиб, унинг аҳволи ёмонлаша бораётган ҳолларда қўлланилади
  - в) асосан технологияси барқарор бўлган корхонада қўлланилади

г) техналогияси тез-тез ўзгариб турадиган ва иқтисодиёти тез сурат билан ўсиб бораётган корхонада қўлланилади

д) ТЖЙ

449. Бизнес режа-бу;

а) корхона (фирма)нинг ривожланиш стратегиясини белгилаб берувчи асосий ҳужжатдир

б) асосан ишлаб чиқариш бўлимининг режасидир

в) асосан маркетинг бўлимининг режасидир

г) асосан молиявий режадир

д) ташкилий ва ҳуқуқий режадир

450. Қуйидаги қайд қилинганлардан қайси бири бизнес-режанинг бўлимига кирмайди;

а) лойиҳанинг рентабилиги

б) маҳсулот ва ҳизмат турлари

в) хулоса(резюме)

г) корхона ҳақида маълумотлар

д) нотўғри жавоб йўқ

451. Хулоса (резюме) -бу:

а) бизнес-режанинг таркибий қисмига кирмайди

б) бизнес режанинг биринчи ва энг қисқа бўлимидир

в) бизнес режанинг сўнги ва энг қисқа бўлимидир

г) дастлабки материал бўлиб, унинг мазмуни ҳамда ёзилиш сифатига қараб потенциал инвестор лойиҳа ҳақида ҳукми қабул қилади

д) б+г

452. Корхонанинг имиджи –бу;

а) харидорларнинг фирма тўғрисидаги фикралари

б) корхонанинг худди шундай шаклдаги корхоналардан афзаллик томонлари

в) корхонанинг савдо белгиси қаерларда малумлиги ва унинг асосий харидорлари кимлиги эканлиги

г) корхона ўз мижозлари доирасида эришган обрў-эътибори ва нуфузи

д) тўғри жавоб йўқ

453. Рентабилликнинг чегаривий нуқтаси, яъни “зарарсизлик нуқтаси” деганда

а) Ялпи харажатларнинг узгарувчан харажатларга булган нисбати тушунилади

б) Узгарувчан харажатларнинг доимий харажатларга булган нисбати тушунилади

в) Фойда ва зарар минтакаларини бир-биридан ажратиб турадиган нуқта тушунилади

г) А+Б

д) В+Г

454. Маржинал фойда (МФ) қуйидагича топилади;

а) $МФ = Т - (ДХ + ЎХ)$

б) $МФ = ДХ - ЎХ$

в) $МФ = ЎХ - Т$

г) $МФ = Т - ЎХ$

д) $МФ = Т - ДХ$

Бу ерда: - ЎХ-ўзгарувчан харажатлар.

ДХ-доимий харажатлар.

Т-сотувдан тушган тушум.

455. Қуйидаги қайд қилинган ҳаражатлардан қайси бири ўзгарувчан ҳаражатларга киради;

- а) хом ашё ва материал
- б) ижара ҳақи
- в) ишбай иш ҳақи
- г) техник хизмат кўрсатиш ҳаражатлари
- д) мукофат суммалари

456. Қуйидаги қайд қилинган ҳаражатлардан қайси бири доимий ҳаражатларга киради;

- а) хом ашё ва материал
- б) доимий маошлар
- в) амортизатсия ажратмалари
- г) суғурта бадаллари
- д) солиқлар

Ишлаб чиқариш ва ходимларни бошқариш.

457. Ишлаб чиқариш нечта турдаги бошқаришни ташкил қилади;

- а) 5 турдаги
- б) 4 турдаги
- в) 3 турдаги
- г) 2 турдаги
- д) 1 турдаги

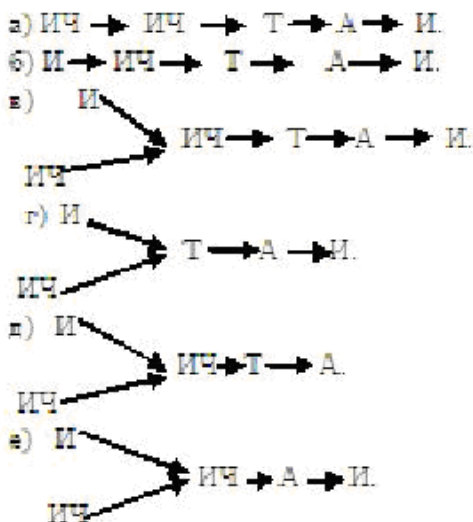
458. Ишчилар бир вақтнинг ўзида ҳам бошқариш объекти ва бошқариш субекти бўлиши мумкинми;

- а) мумкин
- б) мумкин эмас
- в) қисман мумкин
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ

459. Ишлаб чиқаришда нечта омил иштирок этади;

- а) 2 та омил
- б) 3 та омил
- в) 4 та омил
- г) 5 та омил
- д) 1 та омил

460. Ишлаб чиқариш жараёни формуласини аниқланг;

461. Ишлаб чиқаришда юқори фойда олишга таъсир этувчи омилларини аниқланг;
- ишлаб чиқариш омилларидан фойдаланиш самарадорлиги
  - инвестиция самарадорлиги
  - маҳсулот сифати ва унинг рақобатдошлилиги
  - тезкор самарали қарорларни қабул қилиш
  - янги техника ва технологияни жорий қилиш даражаси
  - тўғри жавоб йўқ
  - нотўғри жавоб йўқ
462. Ишлаб чиқаришни бошқариш, ишлаб чиқаришга таъсир қилувчи қандай омиллар бошқариш жараёнларини ўз ичига олади;
- инновацион жараёнини
  - инвестиция самарадорлигини
  - ишлаб чиқариш самарадорлигини
  - техника ва технология
  - ишчи кучини ва меҳнат сифатини
  - нотўғри жавоб йўқ
  - тўғри жавоб йўқ
463. Ишлаб чиқариш объектларини бошқариш қайси аниқ функциядан бошланади;
- ишлаб чиқаришни ташкил қилиш
  - ишлаб чиқаришни мувофиқлаштириш
  - ишлаб чиқариш режалаштириш
  - ишлаб чиқаришни рағбантлаштириш
  - ишлаб чиқаришни назорат қилиш
464. Хомашё сифатини оширишдан олинadиган иқтисодий самара қандай намаён бўлади;
- меҳнат унумдорлигини ошишида
  - капитал сарфларга бўлган тежамкорликда
  - материаллар сарфи мейёрининг камайишида
  - материалларга ишлов бериш учун қилинадиган меҳнат сарфининг қисқаришида
  - $a+b+v+g$
  - $v+g$
  - $a+b$
465. Машиналар сифатини ошириш самарадорлиги қандай намаён бўлади;
- меҳнат унумдорлигини ошишида
  - капитал сарфларга бўлган тежамкорликда
  - материаллар сарфи мейёрининг камайишида
  - материалларга ишлов бериш учун қилинадиган меҳнат сарфининг қисқаришида
  - $a+b+v+g$
  - $a+b$
  - $v+g$
466. Маҳсулот сифатига қандай омиллар таъсир кўрсатади;
- ишлаб чиқариш воситаларнинг сифати
  - хом ашё материаллар сифати
  - ишчилар малакаси ва иш қобилияти, ташаббускорлиги ва ижодий ёндашуви
  - ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва бошқариш санъати
  - $a+b+v+g$
467. Ишлаб чиқаришда маҳсулот сифатини бошқариш жараёни нечта босқични ўз ичига олади;

- а) 2 босқични
- б) 3 босқични
- в) 4 босқични
- г) 5 босқични

468. Ишлаб чиқаришда сифатини назорат қилиш нечта босқичда иборат;

- а) 2 босқични
- б) 3 босқични
- в) 4 босқични
- г) 5 босқични

469. Ишлаб чиқаришда маҳсулот сифатини бошқариш жараёнида биринчи босқичини аниқланг;

- а) ишлаб чиқаришда жараёнида яроқсиз маҳсулотни ишлаб чиқаришга йўл қўймаслик
- б) сақлаш, сотиш, ташиш, хизмат кўрсатиш ва бошқа жиҳатлар устида назорат ўрнатиш
- в) ишлаб чиқаришгача бўлган конструкциялаш, самарали технологияни, сатандартларни ишлаб чиқиш
- г) а+б+в
- д) а+б

470. Ишлаб чиқаришда маҳсулот сифатини бошқариш жараёнида иккинчи босқичини аниқланг;

- а) ишлаб чиқаришда жараёнида яроқсиз маҳсулотни ишлаб чиқаришга йўл қўймаслик
- б) сақлаш, сотиш, ташиш, хизмат кўрсатиш ва бошқа жиҳатлар устида назорат ўрнатиш
- в) ишлаб чиқаришгача бўлган конструкциялаш, самарали технологияни, сатандартларни ишлаб чиқиш
- г) а+б+в
- д) а+б

471. Ишлаб чиқаришда маҳсулот сифатини бошқариш жараёнида учинчи босқичини аниқланг;

- а) ишлаб чиқаришда жараёнида яроқсиз маҳсулотни ишлаб чиқаришга йўл қўймаслик
- б) сақлаш, сотиш, ташиш, хизмат кўрсатиш ва бошқа жиҳатлар устида назорат ўрнатиш
- в) ишлаб чиқаришгача бўлган конструкциялаш, самарали технологияни, сатандартларни ишлаб чиқиш
- г) а+б+в
- д) а+б

472. Ишлаб чиқаришда сифатни назорат қилишни биринчи босқичини аниқланг;

- а) Тайёр маҳсулотни текширишга қаратилган қабул қилиш назорати
- б) ишлаб чиқариш жараёнида маҳсулот параметрларини текширишдан иборат эҳтиёт ёки жорий назорат
- в) материаллар, ярим фабрикатлар ва бутловчи қисмларни текширишдан иборат бўлган кириш назорати
- г) а+б+в
- д) а+б

473. Ишлаб чиқаришда сифатни назорат қилишни иккинчи босқичини аниқланг.
- Тайёр маҳсулотни текширишга қаратилган қабул қилиш назорати
  - ишлаб чиқариш жараёнида маҳсулот параметрларини текширишдан иборат эҳтиёт ёки жорий назорат
  - материаллар, ярим фабрикатлар ва бутловчи қисмларни текширишдан иборат бўлган кириш назорати
  - $a+b+v$
  - $a+b$
474. Ишлаб чиқаришда сифатни назорат қилишни учинчи босқичини аниқланг.
- Тайёр маҳсулотни текширишга қаратилган қабул қилиш назорати
  - ишлаб чиқариш жараёнида маҳсулот параметрларини текширишдан иборат эҳтиёт ёки жорий назорат
  - материаллар, ярим фабрикатлар ва бутловчи қисмларни текширишдан иборат бўлган кириш назорати
  - $a+b+v$
  - $a+b$
475. Сифатни назорат қилиш –бу;
- яроқсиз маҳсулотни ишлаб чиқаришга йўл қўймаслик
  - самарали технологияни ва стандартларни ишлаб чиқиш
  - ишлаб чиқариш жараёнида маҳсулот параметрларини текшириш
  - маҳсулот сифати кўрсаткичларининг белгиланган талабларга мувофиқлигини текшириш
  - $a+b+v+г$
476. Ишлаб чиқаришни бошқариш деганда;
- ишлаб чиқариш доирасида амалга ошириладиган раҳбарлик, ташкилотчилик ва маъмурий характердаги алоҳида фаолият тушунилади;
  - корхона доирасида амалга ошириладиган раҳбарлик, ташкилотчилик ва маъмурий характердаги алоҳида фаолият тушунилади;
  - маҳсулотни истемолчилар талабиги мос келувчи сифат таснифлари билан ишлаб чиқарилишини тaminловчи, мақсадга қаратилган фаолият тушунилади
  - корхонада банд бўлган ходимлар салоҳиятини ривожлантириш ва ундан самарали фойдаланиш тушунилади
  - $a+b+v+г$
477. Корхона доирасида амалга ошириладиган раҳбарлик, ташкилотчилик ва мамурий характердаги фаолиятни;
- ишлаб чиқаришни бошқариш деб юритилади
  - корхонада бошқариш деб юритилади
  - маҳсулот сифатини бошқариш деб юритилади
  - ходимларни бошқариш деб юритилади
  - нотўғри жавоб йўқ
478. Бошқарилувчи-бу;
- бошқарувчи субъект
  - бошқарув девони
  - бошқариш объекти
  - $a+b$
  - $v+г$
479. Ишлаб чиқариш муҳитида бошқариш фаолиятининг асосий мақсади-бу;

- а) ишлаб чиқариш омилларидан фойдаланиш самарадорлиги
 б) ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва юқори фойда олиш
 в) маҳсулот сифати ва уни рақобатбардошлиги
 д) тезкор самарали қарорларни қабул қилиш
 е) б+в+г+д
 ж) а+б+в+г+д
480. Фойда олиш- бу;
 а) ишлаб чиқариш омилларидан фойдаланиш самарадорлиги
 б) ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва юқори фойда олиш
 в) маҳсулот сифати ва уни рақобатбардошлиги
 д) тезкор самарали қарорларни қабул қилиш
 е) б+в+г+д
 ж) а+б+в+г+д
481. ”Инсон ресурсларини бошқариш” тушунчаси;
 а) кадрлар билан тезкор ишлаш масалаларини ўз ичига олади
 б) бошқаришнинг стратегик жиҳатларини ижтимоий ривожланиш масалаларини ўз ичига олади
 в) давлат миқёсида бандлик ва уни мувофиқлаштириш вазифаларини ўз ичига олади
 г) корхона даражасидаги меҳнат муносабатларни ва уларни мувофиқлаштиришини ўз ичига олади
 д) а+б+в+г
 е) а+г
 ж) б+в
482. ”Ходимларни бошқариш” тушунчаси;
 а) кадрлар билан тезкор ишлаш масалаларини ўз ичига олади
 б) бошқаришнинг стратегик жиҳатларини ижтимоий ривожланиш масалаларини ўз ичига олади
 в) давлат миқёсида бандлик ва уни мувофиқлаштириш вазифаларини ўз ичига олади
 г) корхона даражасидаги меҳнат муносабатларни ва уларни мувофиқлаштиришини ўз ичига олади
 д) а+б+в+г
 е) а+г
 ж) б+в
483. Инсон ресурсларини бошқаришда қандай функциялар бажарилади;
 а) корхонанинг ходимларига сарфланадиган харажатлари режалаштирилади
 б) инсон ресурслари режалаштирилади
 в) кадрларни танлаш жой-жойига қўйиш ишлари бажарилади
 г) меҳнат мативациясини бошқариш ва низоларни хал этиш ишлари бажарилади
 д) а+б+в+г
 е) а+б
 ж) в+г
484. Ходимлар билан ишлашда қандай функциялар бажарилади;
 а) корхонанинг ходимларига сарфланадиган харажатлари режалаштирилади
 б) инсон ресурслари режалаштирилади
 в) кадрларни танлаш жой-жойига қўйиш ишлари бажарилади

- г) меҳнат мативациясини бошқариш ва низоларни ҳал этиш ишлари бажарилади
 д) а+б+в+г
 е) а+б
 ж) в+г
485. ” Инсон ресурсларини бошқаришда нимага устиворлик берилади;
 а) маъмурий аралашувга зарурийат туғиладиган кундалик муаммоларни ечишга.
 б) глобал, узоқ муддатли вазифаларни ечишга
 в) мутлоқ янги вазифаларни ечишга
 г) а+б+в
 д) б+в
486. Ходимлар билан ишлашда нимага устиворлик борилади;
 а) маъмурий аралашувига зарурийат туғиладиган муаммоларни ечишга
 б) глобал, узоқ вазифаларни ечишга
 в) мутлоқ янги вазифаларни ечишга
 г) а+б+в
 д) б+в
487. Ходимларни бошқариш деганда;
 а) кадрлар масаласини ечиш билан боғлиқ масалалар яни кадрларни танлаш ишдан бўшатиш малакасини ошириш тушунилади
 б) кадрлар иши учун бевосита жавоб берувчи шахс раҳбарлар касаба уюшмалари фаолияти тушунилади
 в) корхонада банд бўлган кишилар салоҳиятини ривожлантириш бир-бири билан ўзаро боғланган ташкилий, иқтисодий ва ижтимоий тадбирлар тизими тушунилади
 г) а+б+в
 д) тўғри жавоб йўқ
488. Функционал бошқарув деганда;
 а) кадрлар масаласини ечиш билан боғлиқ масалалар яни кадрларни танлаш ишдан бўшатиш малакасини ошириш тушунилади
 б) кадрлар иши учун бевосита жавоб берувчи шахс раҳбарлар касаба уюшмалари фаолияти тушунилади
 в) корхонада банд бўлган кишилар салоҳиятини ривожлантириш бир-бири билан ўзаро боғланган ташкилий, иқтисодий ва ижтимоий тадбирлар тизими тушунилади.
 г) а+б+в
 д) тўғри жавоб йўқ
489. Ташкилий бошқарув деганда;
 а) кадрлар масаласини ечиш билан боғлиқ масалалар яни кадрларни танлаш ишдан бўшатиш малакасини ошириш тушунилади
 б) кадрлар иши учун бевосита жавоб берувчи шахс раҳбарлар касаба уюшмалари фаолияти тушунилади
 в) корхонада банд бўлган кишилар салоҳиятини ривожлантириш бир-бири билан ўзаро боғланган ташкилий, иқтисодий ва ижтимоий тадбирлар тизими тушунилади.
 г) а+б+в
 д) тўғри жавоб йўқ
490. Ходимларни бошқариш тизимида иш шароити қандай бўлиши керак.
 а) касаба уюшмалари билан ўзаро муносабатларни бошқариш, низолар, асаб бузарликларни бартараф этиш
 б) меҳнатнинг руҳий- физалогик талабларига риоя қилиш

- в) ходимларни касбий ва ижтимоий, психологик кўникмасини таминлаш
 г) ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш
 д) касбий йўналишларни аниқлаш, бошқарув тизимини ахборотлар билан таъминлаш
 е) меҳнат жараёнларини меёрлаштириш ва тарификациялаш, мативлаштириш
491. Ходимларни бошқариш тизимида меҳнат муносабатлари қандай бўлиши керак;
 а) касаба уюшмалари билан ўзаро муносабатларни бошқариш, низолар, асаб бузарликларни бартараф этиш
 б) меҳнатнинг руҳий- физалогик талабларига риоя қилиш
 в) ходимларни касбий ва ижтимоий, психологик кўникмасини таминлаш
 г) ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш
 д) касбий йўналишларни аниқлаш, бошқарув тизимини ахборотлар билан таъминлаш
 е) меҳнат жараёнларини меёрлаштириш ва тарификациялаш, мативлаштириш
492. Ходимларни бошқариш тизимида кадрларни ҳисобга олиш ва расмийлаштириш қандай амалга оширилади
 а) касаба уюшмалари билан ўзаро муносабатларни бошқариш, низолар, асаб бузарликларни бартараф этиш
 б) меҳнатнинг руҳий- физалогик талабларига риоя қилиш
 в) ходимларни касбий ва ижтимоий, психологик кўникмасини таминлаш
 г) ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш
 д) касбий йўналишларни аниқлаш, бошқарув тизимини ахборотлар билан таъминлаш
 е) меҳнат жараёнларини меёрлаштириш ва тарификациялаш, мативлаштириш
493. Ходимларни бошқариш тизимида ходимларни режалаштириш қандай амалга оширилади;
 а) касаба уюшмалари билан узоқроқ муносабатларни бошқариш, низолар, асаб бузарликларни бартараф этиш
 б) меҳнатнинг руҳий- физалогик талабларига риоя қилиш
 в) ходимларни касбий ва ижтимоий, психологик кўникмасини таминлаш
 г) ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш
 д) касбий йўналишларни аниқлаш, бошқарув тизимини ахборотлар билан таъминлаш
 е) меҳнат жараёнларини меёрлаштириш ва тарификациялаш, мативлаштириш
494. Ходимларни бошқариш тизимида кадрлар малакасини ошириш бўйича қандай ишлар амалга оширилади;
 а) касаба уюшмалари билан узоқроқ муносабатларни бошқариш, низолар, асаб бузарликларни бартараф этиш
 б) меҳнатнинг руҳий- физалогик талабларига риоя қилиш
 в) ходимларни касбий ва ижтимоий, психологик кўникмасини таъминлаш
 г) ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш
 д) касбий йўналишларни аниқлаш, бошқарув тизимини ахборотлар билан таъминлаш
 е) меҳнат жараёнларини меёрлаштириш ва тарификациялаш, мативлаштириш
495. Ходимларни бошқариш тизимида меҳнатни рағбатлантириш воситаларини такомиллаштириш қандай амалга оширилади;
 а) касаба уюшмалари билан узоқроқ муносабатларни бошқариш, низолар, асаб бузарликларни бартараф этиш
 б) меҳнатнинг руҳий- физалогик талабларига риоя қилиш

- в) ходимларни касбий ва ижтимоий, психологик кўникмасини таминлаш
 г) ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш
 д) касбий йўналишларни аниқлаш, бошқарув тизимини ахборотлар билан таминлаш
 е) меҳнат жараёнларини меёрлаштириш ва тарификациялаш, мативлаштириш
496. Ходимларни бошқариш нечта гуруҳдан иборат тамойилларига асосланади.
 а) 2 та гуруҳдан иборат тамойилларга асосланади
 б) 3 та гуруҳдан иборат тамойилларга асосланади
 в) 4 та гуруҳдан иборат тамойилларга асосланади
 г) 5 та гуруҳдан иборат тамойилларга асосланади
 д) 6 та гуруҳдан иборат тамойилларга асосланади
497. Ходимлар билан ишлашнинг умумий тамойилларини аниқланг;
 а) Концентрация, ихтисослаштириш, мувозийлик, ихчамлик, изчиллик тамойиллари
 б) узлуксизлик, меъёрийлик, бадастирлик коллегиялик, технологик бирлик тамойиллари
 в) комплекслик, истиқболлик, илғорлик, самарадорлик тамойиллари
 г) илмийлик, барқарорлик, режалилик, самарали бандлик тамойиллари
 д) мақбуллик, тезкорлик, оддийлик, кўп бўғинлик, кўп қирралик тамойиллари
 е) а+б+в+г+д
 ж) а+б
 з) в+г+д
498. Ходимлар билан ишлашнинг ташкилий тамойилларини аниқланг;
 а) Концентрация, ихтисослаштириш, мувозийлик, ихчамлик, изчиллик тамойиллари
 б) узлуксизлик, меъёрийлик, бадастирлик коллегиялик, технологик бирлик тамойиллари
 в) комплекслик, истиқболлик, илғорлик, самарадорлик тамойиллари
 г) илмийлик, барқарорлик, режалилик, самарали бандлик тамойиллари
 д) мақбуллик, тезкорлик, оддийлик, кўп бўғинлик, кўп қирралик тамойиллари
 е) а+б+в+г+д
 ж) а+б
 з) в+г+д
499. Корхонада банд бўлган жами ходимлар нечта тоифадан иборат;
 а) 5 та тоифадан иборат
 б) 4 та тоифадан иборат
 в) 3 та тоифадан иборат
 г) 2 та тоифадан иборат
 д) 1 та тоифадан иборат
500. Ходимларни, яъни инсон омилини бошқариш қандай жиҳатларни бошқаришни ўз ичига олади.
 а) танлов, ишга қабул ва ишдан бўшатиш
 б) ходимларни режалаштириш
 в) мақбул иш шароити ва иштимой руҳий муҳитни яратиш
 г) мотивлаштириш
 д) масъулият ва ваколот
 е) а+б+в
 ж) г+д

з) $a+b+v+g+d$

501. Меҳнат ресурсларини бошқаришнинг асосий мақсади;

- а) кадрлар лавозими ва профессионал маъмурий ўсишини режалаштириш
- б) ходимларни бошқаришдаги харажатлар ва уларнинг самарадорлигини баҳолаш
- в) ихтилофлар ва низоларни хал қилиш
- г) ходимлар қобилиятини янада жадал ва унумли меҳнат қилишга қўзғатиш
- д) $a+b+v+g$

502. Ходимларни режалаштириш жараёни нечта босқичдан иборат.

- а) 2-та
- б) 3-та
- в) 4-та
- г) 5-та
- д) 6-та

503. Мавжуд ходимларни баҳолашда уларнинг шаклланишига таъсир этувчи омилларни аниқланг;

- а) доимий банд бўлган ходимлар сони, ишга қабул қилинган вақти, яшаш жойи
- б) ходимлар қўнимсизлиги, иш кунининг давомийлиги, иш хақи ва унинг таркиби
- в) аҳоли сони, ёши, жинси салмоғидаги ўзгаришлар
- г) тармоқ ва ҳудудий бандликдаги ўзгаришлар
- д) ишлаб чиқариш хажми, таркиби ва ўсиш суръати, меҳнат ресурсларини бошқариш усули
- е) $a+b+v+g+d$
- ж) $a+b$
- з) $v+g+d$

504. Ходимларни баҳолашда таҳлил қилиш учун зарур бўлган ички омилларни аниқланг;

- а) доимий банд бўлган ходимлар сони, ишга қабул қилинган вақти, яшаш жойи
- б) ходимлар қўнимсизлиги, иш кунининг давомийлиги, иш хақи ва унинг таркиби
- в) аҳоли сони, ёши, жинси салмоғидаги ўзгаришлар
- г) тармоқ ва ҳудудий бандликдаги ўзгаришлар
- д) ишлаб чиқариш хажми, таркиби ва ўсиш суръати, меҳнат ресурсларини бошқариш усули
- е) $a+b+v+g+d$
- ж) $a+b$
- з) $v+g+d$

505. Корхонада ходимга бўлган талабни режалаштиришда қуйидаги малумотларни қайси бири асос вазифасини бажаради;

- а) штатлар рўйхати ва бўш лавозимларни тўлдириш режаси
- б) мавжуд ва режалаштирилаётган иш жойлари
- в) ташкилий ва техник тадбирлар режаси
- г) $a+b+v$
- д) $a+b$

506. Корхонада ходимларга бўлган эҳтиёжни режалаштиришда қуйидаги келтирилганларни қайси биридан фойдаланилади;

- а) маҳсулот ишлаб чиқариш режаси
- б) маҳсулот бирлигига сарфланадиган вақт меёри
- в) бир йилга ўрнатиладиган иш вақти фонди
- г) $a+b+v$

д) $a+b$

507. Амалдаги технология даражаси доирасида ходимларга бўлган талабни режалаштириш учун куйида келтирилган қайси формуладан фойдалинилади.

а) $T_i = \frac{Q_i * H_i}{B_i}$ б) $T_i = \frac{\sum Q_i * H_i}{\sum B_i}$ в) $T_i = \frac{\sum Q_i - H_i}{\sum B_i}$

г) $T_i = \frac{Q_i + H_i}{B_i}$ д) $T_i = \frac{\sum Q_i * \sum B_i}{H_i}$

T_i - ходимларга бўлган талаб меёри.

Q_i - маҳсулотни ишлаб чиқариш йиллик режаси.

H_i - маҳсулотнинг бир бирлигига ходимнинг сарфлайдиган иш вақти меёри.

B_i -битта ходимга тўғри келадиган йиллик вақт фонди.

508. Агар меҳнат бозорида иш кучига бўлган талаб таклифдан кўпроқ бўлса

Яни: талаб > таклиф

а) у ҳолда корхонага ишчи кучининг манбаларидан қўшимча таклиф режалаштирилади

б) у ҳолда қўшимча иш жойларини ташкил этиш, иш сименасини кўпайтириш, иш билан бандликнинг ноанъанавий йўлларида фойдаланилади

в) ишлаб чиқариш воситаларини замонавийлаштирилади ва қайта тикланади

г) меҳнатни рағбантлаштириш ва иш ҳақини самарали ташкил этиш каби тадбирлар режалаштирилади

д) $a+b+v+g$

е) $b+g$

ж) $a+b$

509. Агар меҳнат бозорида ишчи кучига бўлган талаб таклифдан камроқ бўлса;

яни: талаб < таклиф

а) у ҳолда корхонага ишчи кучининг манбаларидан қўшимча таклиф режалаштирилади

б) у ҳолда қўшимча иш жойларини ташкил этиш, иш сименасини кўпайтириш, иш билан бандликнинг ноанъанавий йўлларида фойдаланилади

в) ишлаб чиқариш воситаларини замонавийлаштирилади ва қайта тикланади

г) меҳнатни рағбантлаштириш ва иш ҳақини самарали ташкил этиш каби тадбирлар режалаштирилади

д) $a+b+v+g$

е) $b+g$

ж) $a+b$

510. Агар меҳнат бозорида ишчи кучига бўлган талаб таклиф билан тенг бўлса;

Яни талаб = таклиф.

а) у ҳолда корхонага ишчи кучининг манбаларидан қўшимча таклиф режалаштирилади

б) у ҳолда қўшимча иш жойларини ташкил этиш, иш сименасини кўпайтириш, иш билан бандликнинг ноанъанавий йўлларида фойдаланилади

в) ишлаб чиқариш воситаларини замонавийлаштирилади ва қайта тикланади

г) меҳнатни рағбантлаштириш ва иш ҳақини самарали ташкил этиш каби тадбирлар режалаштирилади

д) $a+b+v+g$

- е) б+г
- ж) а+б

511. Ходимларни ишга қабул қилишда раҳбар қуйидагилардан қайси бирига эътиборини қаратмоғи лозим;

- а) давогарга берилган тавсияларни ўрганиш, таҳлил қилиш иложи борича барча тадбирларни кўрмоғи лозим
- б) берилган тавсияларга ортиқча ишонавермай раҳбар шахсан ўзи суриштириб билиши лозим
- в) очик фикр олиш учун давогарнинг собик иш бошқарувчисига учрашиб, давогарни суриштириши лозим
- г) собик раҳбарнинг мазкур ходимдан ажралаётганига қандай қараётганининг эътибор билан кузатиш лозим
- д) давогарнинг оилавий хотиржамлигини суриштириб кўриш лозим
- е) а+б+в+г+д
- ж) а+б
- з) в+г

512. Ходимларни танлаш ва уларга баҳо бериш усуллари аниқланг;

- а) давогарга берилган тавсияларни ўрганиш, таҳлил қилиш иложи борича барча тадбирларни кўрмоғи лозим
- б) берилган тавсияларга ортиқча ишонавермай раҳбар шахсан ўзи суриштириб билиши лозим
- в) очик фикр олиш учун давогарнинг собик иш бошқарувчисига учрашиб, давогарни суриштириши лозим
- г) собик раҳбарнинг мазкур ходимдан ажралаётганига қандай қараётганининг эътибор билан кузатиш лозим
- д) давогарнинг оилавий хотиржамлигини суриштириб кўриш лозим
- е) а+б+в+г+д
- ж) а+б
- з) в+г

513. Қуйида келтирилганлардан раҳбар ходимнинг “ ижтимоий-фуқоролик етуглигини” аниқланг;

- а) берилган топшириққа бўлган масъулликни сезиш даражаси, ходимларга эътиборлилиги
- б) эгаллаган лавозимига исхтисослигининг мос тушиши, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг объектив асосларини билиши
- в) жамият манфаатини шахсий манфаатидан юқори кўяолиши
- г) бошқарув тизимини ва ўз меҳнатини ташкил қила билиши
- д) ходимлар билан тил топа билиши, турли корхоналар раҳбарлари билан ишлай олиши

514. Қуйида келтирилганлардан раҳбар ходимнинг “ меҳнатга бўлган муносабатини” аниқланг;

- а) берилган топшириққа бўлган масъулликни сезиш даражаси, ходимларга эътиборлилиги
- б) эгаллаган лавозимига исхтисослигининг мос тушиши, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг объектив асосларини билиши
- в) жамият манфаатини шахсий манфаатидан юқори кўяолиши
- г) бошқарув тизимини ва ўз меҳнатини ташкил қила билиши

- д) ходимлар билан тил топа билиши, турли корхоналар раҳбарлари билан ишлай олиши
515. Қуйида келтирилганлардан раҳбар ходимнинг “билим даражаси иш тажрибаси” ни аниқланг;
- берилган топшириққа бўлган масъулликни сезиш даражаси, ходимларга этиборлилиги
  - эгаллаган лавозимига исхтисослигининг мос тушиши, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг объектив асосларини билиши
  - жамият манфаатини шахсий манфаатидан юқори қўяолиши
  - бошқарув тизимини ва ўз меҳнатини ташкил қила билиши
  - ходимлар билан тил топа билиши, турли корхоналар раҳбарлари билан ишлай олиши
516. Қуйида келтирилганлардан раҳбар ходимнинг “ташкilotгилик қабилятини” аниқланг;
- берилган топшириққа бўлган масъулликни сезиш даражаси, ходимларга этиборлилиги
  - эгаллаган лавозимига исхтисослигининг мос тушиши, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг объектив асосларини билиши
  - жамият манфаатини шахсий манфаатидан юқори қўяолиши
  - бошқарув тизимини ва ўз меҳнатини ташкил қила билиши
  - ходимлар билан тил топа билиши, турли корхоналар раҳбарлари билан ишлай олиши
517. Қуйида келтирилганлардан раҳбар ходимнинг “ходимлар билан ишлай олиш қабилятини” аниқланг;
- берилган топшириққа бўлган масъулликни сезиш даражаси, ходимларга этиборлилиги.
  - эгаллаган лавозимига исхтисослигининг мос тушиши, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг объектив асосларини билиши
  - жамият манфаатини шахсий манфаатидан юқори қўяолиши
  - бошқарув тизимини ва ўз меҳнатини ташкил қила билиши
  - ходимлар билан тил топа билиши, турли корхоналар раҳбарлари билан ишлай олиши
518. Раҳбар ходимларнинг “ижтимоий фуқоролик етуклиги” яъни;
- жамоани жипслаштира олиш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўя олиш қабиляти
  - ўз имкониятларини ва меҳнатини ҳамда ходимлар имконияти ва меҳнатини баҳолай олиши
  - бошқаришнинг илғор усулларини билиши ва омилкорлиги
  - ўзининг ва ходимларнинг интизомига бўлган талаби, ишдаги эстетик даражаси
  - жамоа ишларига фаол қатнашиши, сиёсий, манавий етуклиги
519. Раҳбар ходимнинг “меҳнатга бўлган муносабати” яъни;
- жамоани жипслаштира олиш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўя олиш қабиляти
  - ўз имкониятларини ва меҳнатини ҳамда ходимлар имконияти ва меҳнатини баҳолай олиши
  - бошқаришнинг илғор усулларини билиши ва омилкорлиги
  - ўзининг ва ходимларнинг интизомига бўлган талаби, ишдаги эстетик даражаси
  - жамоа ишларига фаол қатнашиши, сиёсий, манавий етуклиги
520. Раҳбар ходимнинг “билим даражаси ва иш тажрибаси” яъни;

- а) жамоани жипслаштира олиш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўя олиш қобилияти
 б) ўз имкониятларини ва меҳнатини ҳамда ходимлар имконияти ва меҳнатини баҳолай олиши
 в) бошқаришнинг илғор усулларини билиши ва омилкорлиги
 г) ўзининг ва ходимларнинг интизомига бўлган талаби, ишдаги эстетик даражаси
 д) жамоа ишларига фаол қатнашиши, сиёсий, манавий етуклиги
521. Раҳбар ходимнинг “ташкilotчилик қобилияти” яъни;
 а) жамоани жипслаштира олиш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўя олиш қобилияти
 б) ўз имкониятларини ва меҳнатини ҳамда ходимлар имконияти ва меҳнатини баҳолай олиши
 в) бошқаришнинг илғор усулларини билиши ва омилкорлиги
 г) ўзининг ва ходимларнинг интизомига бўлган талаби, ишдаги эстетик даражаси
 д) жамоа ишларига фаол қатнашиши, сиёсий, манавий етуклиги
522. Раҳбар ходимнинг “ходимлар билан ишлай олиши” яъни;
 а) жамоани жипслаштира олиш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўя олиш қобилияти
 б) ўз имкониятларини ва меҳнатини ҳамда ходимлар имконияти ва меҳнатини баҳолай олиши
 в) бошқаришнинг илғор усулларини билиши ва омилкорлиги
 г) ўзининг ва ходимларнинг интизомига бўлган талаби, ишдаги эстетик даражаси
 д) жамоа ишларига фаол қатнашиши, сиёсий, манавий етуклиги
523. Раҳбар ходимларнинг “хужжатлар ва ахборотлар билан ишлай олиши” яъни;
 а) замонавий бошқарув техника имкониятларини билиши ва уларни ўз ишида қўллай олиши
 б) мураккаб вазиятга тезкор мослаша олиши
 в) ихтирочилар, ташаббускор, шижоатлиларни кўра билиши ҳамда уларни қўллаб-қуватлай олиши
 г) халол, виждонли, инсофли, муруватли, хушмуомала, чидамли, камтар ва содда ҳамда соғлом бўлиши
 д) а+б+в+г
524. Раҳбар ходимларнинг “қарорларни ўз вақтида қабул қилиши ва уларни амалга ошира олиш қобилияти” яъни;
 а) замонавий бошқарув техника имкониятларини билиши ва уларни ўз ишида қўллай олиши
 б) мураккаб вазиятга тезкор мослаша олиши
 в) ихтирочилар, ташаббускор, шижоатлиларни кўра билиши ҳамда уларни қўллаб-қуватлай олиши
 г) халол, виждонли, инсофли, муруватли, хушмуомала, чидамли, камтар ва содда ҳамда соғлом бўлиши
 д) а+б+в+г
525. Раҳбар ходимларнинг “янгиликни кўра билиши ва уни қўллаб қуватлашга мойиллиги” яъни;
 а) замонавий бошқарув техника имкониятларини билиши ва уларни ўз ишида қўллай олиши
 б) мураккаб вазиятга тезкор мослаша олиши
 в) ихтирочилар, ташаббускор, шижоатлиларни кўра билиши ҳамда уларни қўллаб-қуватлай олиши

- г) халол, виждонли, инсофли, муруватли, хушмуомала, чидамли, камтар ва содда ҳамда соғлом бўлиши
д) а+б+в+г
526. Раҳбар ходимларнинг “ ижтимоий-этик хислатлари” яъни;
а) замонавий бошқарув техника имкониятларини билиши ва уларни ўз ишида қўллай олиши
б) мураккаб вазиятга тезкор мослаша олиши
в) ихтирочилар, ташаббускор, шижоатлиларни кўра билиши ҳамда уларни қўллаб-қуватлай олиши
г) халол, виждонли, инсофли, муруватли, хушмуомала, чидамли, камтар ва содда ҳамда соғлом бўлиши
д) а+б+в+г
527. Раҳбар ходимларни “хужжатлар ва ахборотлар” билан ишлай олиш қобилияти куйидагиларни қайси бирига боғлиқ;
а) мақсадни аниқ ва қисқа қўя билиши, топшириқни аниқ бера олиш қобилияти
б) қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилишни таъминлай олиш қобилияти
в) умидсиз, ҳар нарсага шубҳа билан қаровчи, тараққиёт душманларини кўра олиш ва уларни бартараф қила билиш қобилияти
г) раҳбар ходимларнинг адолатли, саховатли, инсофли, мурувватли фазилатлари
д) а+б+в+г
528. Раҳбар ходимларни” қарорларни ўз вақтида қабул қила олиш ва уларни амалга ошира олиш”, қобилияти;
а) мақсадни аниқ ва қисқа қўя билиши, топшириқни аниқ бера олиш қобилияти
б) қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилишни таъминлай олиш қобилияти
в) умидсиз, ҳар нарсага шубҳа билан қаровчи, тараққиёт душманларини кўра олиш ва уларни бартараф қила билиш қобилияти
г) раҳбар ходимларнинг адолатли, саховатли, инсофли, мурувватли фазилатлари
д) а+б+в+г
529. Раҳбар ходимларнинг “янгиликларни кўра билиш ва уни қўллаб қуватлашга мойиллиги” қобилияти;
а) мақсадни аниқ ва қисқа қўя билиши, топшириқни аниқ бера олиш қобилияти
б) қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилишни таъминлай олиш қобилияти
в) умидсиз, ҳар нарсага шубҳа билан қаровчи, тараққиёт душманларини кўра олиш ва уларни бартараф қила билиш қобилияти
г) раҳбар ходимларнинг адолатли, саховатли, инсофли, мурувватли фазилатлари
д) а+б+в+г
530. Раҳбар ходимларнинг “ижтимоий этик”, қобилияти;
а) мақсадни аниқ ва қисқа қўя билиши, топшириқни аниқ бера олиш қобилияти
б) қабул қилинган қарорлар ижросини назорат қилишни таъминлай олиш қобилияти
в) умидсиз, ҳар нарсага шубҳа билан қаровчи, тараққиёт душманларини кўра олиш ва уларни бартараф қила билиш қобилияти
г) раҳбар ходимларнинг адолатли, саховатли, инсофли, мурувватли фазилатлари
д) а+б+в+г
531. Ходимларнинг ўқитиш ва малакасини оширишга қандай ҳолларда зарурият туғилади;
а) янги ходим ишга қабул қилинганда
б) ходимнинг лавозими ўзгарганда

- в) корхонадаги руҳий муҳитни ўзгартириш мақсад қилинганда
- г) ишлаб чиқариш жараёнини ўзгартириш мақсад қилинганда
- д) маҳсулот таркибини ўзгартириш мақсад қилинганда
- е) а+б+в+г+д

532. Ходимлар штатини қисқартириш қандай жараёнларни бошқариш орқали амалга ошади;

- а) асосий вазифаларни аниқлаб олиш
- б) ишдан бўшаш сабабларини аниқлаш
- в) ходимларни қисқартириш усулларини танлаш
- г) қисқартириладиган номзодларни аниқлаш
- д) ишдан бўшатиш оқибатларини баҳолаш
- е) а+б+в+г+д
- ж) а+б+в
- з) г+д

533. Ходимларга сарфланадиган “ўзгарувчан харажатларни” аниқланг.

- а) ходимларни бахтсиз ҳолатлардан суғурта қилиш
- б) меҳнат таътилига тўловлар
- в) касаллик қоғозларига тўловлар
- г) тўлиқ штатдагиларнинг иш ҳақи
- д) тўлиқ штатда бўлганларнинг иш ҳақи
- е) қўшимча ва устама тўловлар
- ж) а+б+в
- з) г+д+е

534. Ходимларга сарфланадиган “доимий харажатларни” аниқланг;

- а) ходимларни бахтсиз ҳолатлардан суғурта қилиш
- б) меҳнат таътилига тўловлар
- в) касаллик қоғозларига тўловлар
- г) тўлиқ штатдагиларнинг иш ҳақи
- д) тўлиқ штатда бўлганларнинг иш ҳақи
- е) қўшимча ва устама тўловлар
- ж) а+б+в
- з) г+д+е

535. Корхонада бошқариш самарадорлигини оширишда “ходимлар қўнимсизлигини минималлаштириш” учун қандай воситалар қўлланилади;

- а) корхонада қулай мақбул руҳий муҳит яратилади
- б) ходимларни иш ҳақи даражалари таҳлил қилинади
- в) ходимлар саломатлигини яхшилаб бориш дастурлари ишлаб чиқилади
- г) лавозимга бўлган аниқ физиологик, руҳий ва малакавий талаблар ишлаб чиқилади
- д) юқори малакали мутахасислар иштирокида жамоа кенгаши тузилади
- е) а+б+в+г+д

536. Корхонада бошқариш самарадорлигини оширишда “ходимларни иш ҳақини рақобатбардошлилик даражасини “таъминлаш учун қандай воситалар қўлланилади;

- а) корхонада қулай мақбул руҳий муҳит яратилади
- б) ходимларни иш ҳақи даражалари таҳлил қилинади
- в) ходимлар саломатлигини яхшилаб бориш дастурлари ишлаб чиқилади

- г) лавозимга бўлган аниқ физиологик, руҳий ва малакавий талаблар ишлаб чиқилади
- д) юқори малакали мутахасислар иштирокида жамоа кенгаши тузилади
- е) а+б+в+г+д

537. Корхонада бошқариш самарадорлигини оширишда “ходимлар соғлиғи ва уларнинг меҳнат фаолиятини амалга оширишда хавфсиз шароитни” яратиш учун қандай воситалар қўлланилади;

- а) корхонада қулай мақбул руҳий муҳит яратилади
- б) ходимларни иш ҳақи даражалари таҳлил қилинади
- в) ходимлар саломатлигини яхшилаб бориш дастурлари ишлаб чиқилади
- г) лавозимга бўлган аниқ физиологик, руҳий ва малакавий талаблар ишлаб чиқилади
- д) юқори малакали мутахасислар иштирокида жамоа кенгаши тузилади
- е) а+б+в+г+д

538. Корхонада бошқариш самарадорлигини оширишда “ишга лойиқ ходимларни қабул қилиш “учун қандай воситалар қўлланилади;

- а) корхонада қулай мақбул руҳий муҳит яратилади
- б) ходимларни иш ҳақи даражалари таҳлил қилинади
- в) ходимлар саломатлигини яхшилаб бориш дастурлари ишлаб чиқилади
- г) лавозимга бўлган аниқ физиологик, руҳий ва малакавий талаблар ишлаб чиқилади
- д) юқори малакали мутахасислар иштирокида жамоа кенгаши тузилади
- е) а+б+в+г+д

539. Корхонада бошқариш самарадорлигини оширишда “ходимларни рағбантлаштириш ва уларни қўллаб қуватлаш “ учун қандай воситалар қўлланилади;

- а) корхонада қулай мақбул руҳий муҳит яратилади
- б) ходимларни иш ҳақи даражалари таҳлил қилинади
- в) ходимлар саломатлигини яхшилаб бориш дастурлари ишлаб чиқилади
- г) лавозимга бўлган аниқ физиологик, руҳий ва малакавий талаблар ишлаб чиқилади
- д) юқори малакали мутахасислар иштирокида жамоа кенгаши тузилади
- е) а+б+в+г+д

Мотивлаштириш.

540. Мотивлаштириш- бу:

- а) руҳий омил бўлиб, шахс фаоллигининг манбаи
- б) ходимларни жонли меҳнат фаолиятига рағбантлантирувчи кучли воситадир
- в) кишилар фаолиятини руҳий йўллар билан мақсадга мувофок йўналтиришдир
- г) одамларни ҳаракатга интилурувчи, қўзғатувчи мотивдир
- д) а+б+в
- е) а+б+в+г

541. Эҳтиёж- бу:

- а) руҳий омил бўлиб, шахс фаоллигининг манбаи
- б) ходимларни жонли меҳнат фаолиятига рағбантлантирувчи кучли воситадир
- в) кишилар фаолиятини руҳий йўллар билан мақсадга мувофок йўналтиришдир
- г) одамларни ҳаракатга интилурувчи, қўзғатувчи мотивдир
- д) а+б+в

- е) $a+b+v+g$
542. Мотивлаштириш жараёни қандай бошланади;
- а) эҳтиёжга бўлган етишмовчиликдан
  - б) қониқишни етарли бўлмаганлигидан ёки йўқлигидан
  - в) қониқишга эришиш учун мақсад сари ҳаракат қилишдан
  - г) эҳтиёжни қондирилиш даражасидан
  - д) $a+b+v+g$
  - е) $a+b+v$
543. Мотивлаштириш-бу:
- а) руҳий омил бўлиб, шахс фаоллигининг манбаси, сабаби, далили ҳар турли эҳтиёжлардир
  - б) кишилар фаолиятини руҳий йўллар билан мақсадга мувофиқ йўналтиришдир
  - в) ходимларни жонли меҳнат фаолиятига рағбантлантурувчи воситадир
  - г) $a+b$
  - д) $a+b+v$
544. Қуйидаги эҳтиёжлардан қайси бири юқори даражали эҳтиёжларга киради?
- а) ижтимоий эҳтиёжлар
  - б) физиологик эҳтиёжлар
  - в) маърифатга бўлган эҳтиёжлар
  - г) маънавиятга бўлган эҳтиёжлар
  - д) ўзликни англашга бўлган эҳтиёжлар
545. Табақаланишига кўра эҳтиёжлар қандай турларга бўлинади;
- а) асосий, иккиламчи, эгри ва билвосита
  - б) миллати, тарихи, жинси ва ёши, ижтимоий мавқеи бўйича
  - в) бир соҳага, бир нечта соҳага, барча соҳага
  - г) якка, гуруҳий, ижтимоий истеъмолга
  - д) салбий, бетараф, ижобий
546. Пайдо бўлишига кўра эҳтиёжлар қандай турларга бўлинади;
- а) асосий, иккиламчи, эгри ва билвосита
  - б) миллати, тарихи, жинси ва ёши, ижтимоий мавқеи бўйича
  - в) бир соҳага, бир нечта соҳага, барча соҳага
  - г) якка, гуруҳий, ижтимоий истеъмолга
  - д) салбий, бетараф, ижобий
547. Қўлланилишига кўра эҳтиёжлар қандай турларга бўлинади;
- а) асосий, иккиламчи, эгри ва билвосита
  - б) миллати, тарихи, жинси ва ёши, ижтимоий мавқеи бўйича
  - в) бир соҳага, бир нечта соҳага, барча соҳага
  - г) якка, гуруҳий, ижтимоий истеъмолга
  - д) салбий, бетараф, ижобий
548. Жамиятнинг муносабатига кўра эҳтиёжлар қандай турларга бўлинади;
- а) асосий, иккиламчи, эгри ва билвосита
  - б) миллати, тарихи, жинси ва ёши, ижтимоий мавқеи бўйича
  - в) бир соҳага, бир нечта соҳага, барча соҳага
  - г) якка, гуруҳий, ижтимоий истеъмолга
  - д) салбий, бетараф, ижобий
549. Истеъмол қилиш усулига кўра эҳтиёжлар қандай турларга бўлинади;
- а) асосий, иккиламчи, эгри ва билвосита

- б) миллати, тарихи, жинси ва ёши, ижтимоий мавқеи бўйича
- в) бир соҳага, бир нечта соҳага, барча соҳага
- г) якка, гуруҳий, ижтимоий истеъмолга
- д) салбий, бетараф, ижобий

550. Жамият нуқтаи назаридан “асосий эҳтиёжлар”-бу :

- а) барқарорлик, ишонч, мустақил тараққиёт
- б) замонавий ишлаб чиқариш, маънавий-маърифий тараққиёт
- в) меҳнат, хавфсизлик, қўшимча маҳсулот, бошқариш
- г) а+б
- д) а+б+в

551. Жамият нуқтаи назаридан “ижтимоий эҳтиёжлар”-бу :

- а) барқарорлик, ишонч, мустақил тараққиёт
- б) замонавий ишлаб чиқариш, маънавий-маърифий тараққиёт
- в) меҳнат, хавфсизлик, қўшимча маҳсулот, бошқариш
- г) а+б
- д) а+б+в

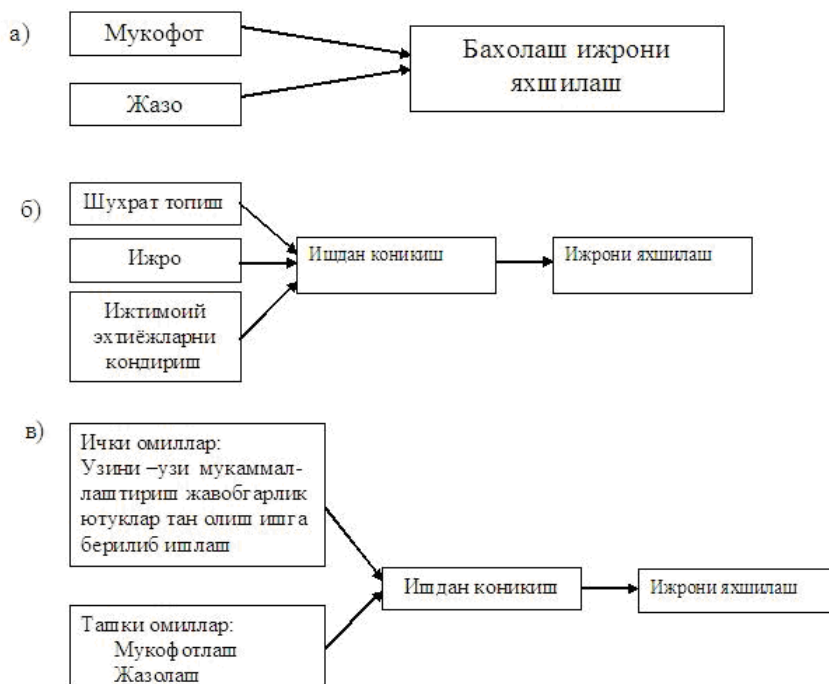
552. Жамият нуқтаи назаридан “ рағбат ва талаблар”-бу :

- а) барқарорлик, ишонч, мустақил тараққиёт
- б) замонавий ишлаб чиқариш, маънавий-маърифий тараққиёт
- в) меҳнат, хавфсизлик, қўшимча маҳсулот, бошқариш
- г) а+б
- д) а+б+в

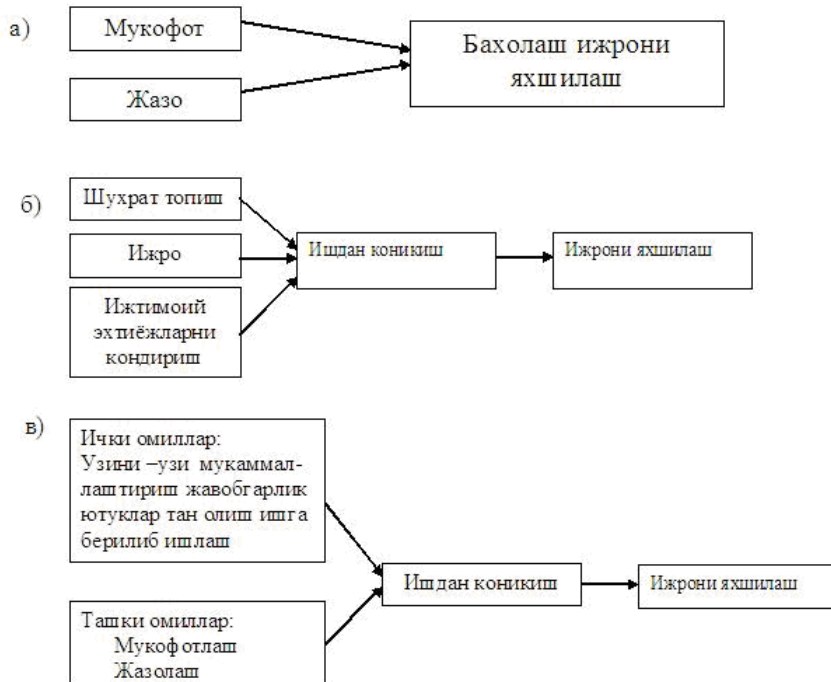
553. ” Эҳтиёжлар устунлиги” назарияси негизида қандай таъсир қилиш ғояси ётади;

- а) раҳбар бўйсинувчиларни эҳтиёж ва қизиқишларини четлаб таъсир кўрсатади
- б) бўйсинувчиларга фақат раҳбарнинг эҳтиёж ва қизиқишларини инобатга олинган ҳолда таъсир кўрсатади
- в) бошқариш ўзаро таъсир остида амалга оширилади
- г) таъсир қилиш фақат бўйсинувчиларнинг эҳтиёжи ва қизиқишларига асосланади
- д) а+б+в+г

554. Мотивлаштиришнинг “оқилона модели” чизмасини аниқланг;

555. ”Инсоний муносабатларни” мотивлаштириш модели чизмасини аниқланг?

556. ”Ўз-ўзини мукаммаллаштиришни “ мотивлаштириш модели чизмасини аниқланг

557. Мотивлаштириш стратегияси-бу;

- а) рағбатлантириш ва жазо стратегияси
- б) иш орқали мотивлаштириш
- в) менежерлар билан доимий алоқада бўлиш стратегияси
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ

558. ”Эҳтиёжлар устунлиги” назарияси муаллифини аниқланг;

- а) Фредерик Герцеберг
- б) Абрахам Маслоу
- в) В.Врум
- г) Дж.Адамс
- д) Д.Мак.Грегор

559. ”Боисий тозаланиш ” назарияси муаллифини аниқланг;
а) Фредерик Герцеберг
б) Абрахам Маслоу
в) В.Врум
г) Дж.Адамс
д) Д.Мак.Грегор
560. ”Кутуш назарияси” муаллифини аниқланг;
а) Фредерик Герцеберг
б) Абрахам Маслоу
в) В.Врум
г) Дж.Адамс
д) Д.Мак.Грегор
561. ”Адолатлилик назарияси” муаллифини аниқланг;
а) Фредерик Герцеберг
б) Абрахам Маслоу
в) В.Врум
г) Дж.Адамс
д) Д.Мак.Грегор
562. X ва У назарияси муаллифини аниқланг;
а) Фредерик Герцеберг
б) Абрахам Маслоу
в) В.Врум
г) Дж.Адамс
д) Д.Мак.Грегор
563. Америкалик рухшунос А. Маслоунинг мотивация назарияси.
а) ” боисий тозаланиш” назарияси деб юритилади
б) ”эхтиёжлар устунлиги” назарияси деб юритилади
в) “гигеник омиллар” назарияси деб юритилади
г) “кутиш” назарияси деб юритилади
д) “адолатлилик” назарияси деб юритилади
564. Фредерик Герцбергнинг мотивация назарияси;
а) ” боисий тозаланиш” назарияси деб юритилади
б) ”эхтиёжлар устунлиги” назарияси деб юритилади
в) “гигеник омиллар” назарияси деб юритилади
г) “кутиш” назарияси деб юритилади
д) “адолатлилик” назарияси деб юритилади
565. В.Врумнинг мотивация назарияси;
а) ” боисий тозаланиш” назарияси деб юритилади
б) ”эхтиёжлар устунлиги” назарияси деб юритилади
в) “гигеник омиллар” назарияси деб юритилади
г) “кутиш” назарияси деб юритилади
д) “адолатлилик” назарияси деб юритилади
566. Дж.Адамснинг мотивация назариясини;
а) ” боисий тозаланиш” назарияси деб юритилади
б) ”эхтиёжлар устунлиги” назарияси деб юритилади
в) “гигеник омиллар” назарияси деб юритилади
г) “кутиш” назарияси деб юритилади

- д) “адолатлилик” назарияси деб юритилади
567. Қуйидагилардан ”иқтисодий “ мотивларни аниқланг;
- а) турли имтиёз ва мукофатлар бериш
  - б) жарима солиш
  - в) мукофатдан маҳрум этиш
  - г) ходимлар олдига улар фаолиятини юксалтурувчи аниқ равшан мақсадларни қўйиш
  - д) ходимлар иш фаолияти доирасини кенгайтириш
  - е) а+в+б
  - ж) г+д
568. Мотивлаштиришни “ ноиқтисодий” омилни аниқланг;
- а) ” боисий тозаланиш” назарияси деб юритилади
  - б) ”эҳтиёжлар устунлиги” назарияси деб юритилади
  - в) “гигеник омиллар” назарияси деб юритилади
  - г) “кутиш” назарияси деб юритилади
  - д) “адолатлилик” назарияси деб юритилади
569. Ходимлар меҳнатини бойитиш мотивлари-бу;
- а) ” боисий тозаланиш” назарияси деб юритилади
  - б) ”эҳтиёжлар устунлиги” назарияси деб юритилади
  - в) “гигеник омиллар” назарияси деб юритилади
  - г) “кутиш” назарияси деб юритилади
  - д) “адолатлилик” назарияси деб юритилади
570. Ходимларни ўз меҳнатидан қониқиш ҳосил қилишга ҳамкорлик кўрсатувчи омиллар-бу;
- а) хизматларнинг тан олинishi
  - б) хизматдаги ўсиш
  - в) малакасининг ошиши
  - г) масъулятининг юқорилиги
  - д) а+б+в+г
571. Қуйидаги эҳтиёжлардан қайси бири бирламчи эҳтиёжларга киради?
- а) ижтимоий эҳтиёжлар
  - б) физиологик эҳтиёжлар
  - в) маърифатга бўлган эҳтиёжлар
  - г) маънавиятга бўлган эҳтиёжлар
  - д) ўзликни англашга бўлган эҳтиёжлар

Ваколат.

572. Ваколатли-бу:
- а) вакиллик ҳуқуқини берувчи ҳужжат, ишонч қоғози
  - б) бирор давлат томонидан ўзга ерда таъсис этилган ва унинг манфаатларини кўзлаб иш кўрадиган муассаса
  - в) ваколоти бор, вакиллик ҳуқуқига эга бўлган субъект
  - г) бирор шахс, муассаса, ташкилот, давлат ва шу кабилар номидан иш қилиш учун берилган ҳуқуқ, вакиллик ҳуқуқи
  - д) а+б+в+г
573. Ваколотхона –бу:

- а) вакиллик ҳуқуқини берувчи ҳужжат, ишонч қоғози
- б) бирор давлат томонидан ўзга ерда таъсис этилган ва унинг манфаатларини кўзлаб иш кўрадиган муассаса
- в) ваколати бор, вакиллик ҳуқуқига эга бўлган субъект
- г) бирор шахс, муассаса, ташкилот, давлат ва шу қабилар номидан иш қилиш учун берилган ҳуқуқ, вакиллик ҳуқуқи
- д) а+б+в+г

574. Умумий масъулят-бу:

- а) корхонанинг бошқарув фаолиятини таъминловчи шарт-шароитларни яратиш
- б) аниқ ишларни бажариш билан боғлиқ бўлиб одатда у бажарувчиларга юклатилади
- в) бирор иш, хатти-харакат оқибати, натижаси учун бўлган жавобгарлик
- г) корхона ресурсларидан фойдаланиш ва ходимларни бошқариш бўйича у ёки бу лавозимдаги шахсга чекланган шарт билан берилган ҳуқуқ
- д) а+б+в+г

575. Функционал масъулят-бу:

- а) корхонанинг бошқарув фаолиятини таъминловчи шарт-шароитларни яратиш
- б) аниқ ишларни бажариш билан боғлиқ бўлиб одатда у бажарувчиларга юклатилади
- в) бирор иш, хатти-харакат оқибати, натижаси учун бўлган жавобгарлик
- г) корхона ресурсларидан фойдаланиш ва ходимларни бошқариш бўйича у ёки бу лавозимдаги шахсга чекланган шарт билан берилган ҳуқуқ
- д) а+б+в+г

576. Чекланган ваколат-бу:

- а) корхонанинг бошқарув фаолиятини таъминловчи шарт-шароитларни яратиш
- б) аниқ ишларни бажариш билан боғлиқ бўлиб одатда у бажарувчиларга юклатилади
- в) бирор иш, хатти-харакат оқибати, натижаси учун бўлган жавобгарлик
- г) корхона ресурсларидан фойдаланиш ва ходимларни бошқариш бўйича у ёки бу лавозимдаги шахсга чекланган шарт билан берилган ҳуқуқ
- д) а+б+в+г

577. Бошқаришнинг у ёки бу бўғинига топшириладиган ваколат қандай омилларга боғлиқ:

- а) ваколатнинг мураккаблиги
- б) ваколатнинг муҳимлиги
- в) ваколатнинг турли туманлиги
- г) ваколат миқёси ва кўлами
- д) а+б+в

578. Бошқарув ваколатларини марказлашув даражасини қандай ҳолатлар белгилайди;

- а) қарорларни қабул қилиниши билан боғлиқ бўлган ҳаражатлар
- б) ягона бошқариш сиёсатини юргозиш зарурияти
- в) тарихий тараққиёт ва ананаларнинг хусусиятлари
- г) юқори бўғин раҳбарларининг дунёқараши ва характери
- д) а+б
- е) в+г
- ж) тўғри жавоб йўқ

579. Ваколатларни тарқатиш даражасига қуйдагиларни қайсилари таъсир кўрсатади;

- а) қарорларни қабул қилиниши билан боғлиқ бўлган ҳаражатлар
- б) ягона бошқариш сиёсатини юрғазиш зарурияти
- в) тарихий тараққиёт ва ананаларнинг хусусиятлари
- г) юқори бўғин раҳбарларининг дунёқараши ва характери
- д) а+б
- е) в+г
- ж) тўғри жавоб йўқ

580. Марказлашмаган ваколат шароитида қуйидагиларга эришиб бўладими;

- а) қарорларни қабул қилиниши билан боғлиқ бўлган ҳаражатлар
- б) ягона бошқариш сиёсатини юрғазиш зарурияти
- в) тарихий тараққиёт ва ананаларнинг хусусиятлари
- г) юқори бўғин раҳбарларининг дунёқараши ва характери
- д) а+б
- е) в+г
- ж) тўғри жавоб йўқ

581. Марказлашган бошқарув ваколатларига устуворлик беришда қуйидагиларнинг қайси бири назарда тутилади;

- а) бошқарувда стратегик йўналишни кучайтириш ва барча ресурсларни корхонанинг энг муҳим томонларига сафарбар қилиш
- б) ҳаражатларни қисқартириш мақсадида ўзини оқламаган, бир-бирини такрорловчи бошқариш функцияларини йўқотиш
- в) қарор қабул қилиш жараёнини жойлардаги аҳволни жуда яхши биладиган, тажрибали кишилар қўлида жамлаш
- г) катта ҳудудларда конъюнктуранинг жуда тез-тез ўзгариб туриши, қабул қилинадиган қарорларнинг геометрик прогресс билан кўпайиб бориши
- д) а+б+в
- е) а+б+в+г

582. Марказлашмаган бошқарув ваколатларига устуворлик беришда қуйидагиларнинг қайси бири назарда тутилади;

- а) бошқарувда стратегик йўналишни кучайтириш ва барча ресурсларни корхонанинг энг муҳим томонларига сафарбар қилиш
- б) ҳаражатларни қисқартириш мақсадида ўзини оқламаган, бир-бирини такрорловчи бошқариш функцияларини йўқотиш
- в) қарор қабул қилиш жараёнини жойлардаги аҳволни жуда яхши биладиган, тажрибали кишилар қўлида жамлаш
- г) катта ҳудудларда конъюнктуранинг жуда тез-тез ўзгариб туриши, қабул қилинадиган қарорларнинг геометрик прогресс билан кўпайиб бориши
- д) а+б+в
- е) а+б+в+г

583. Қайд қилинган ваколатларнинг қайси бири “фармоишли” ваколат турига кирди;

- а) тавсияли ваколатлар
- б) функционал ваколатлар
- в) мувофиқлаштурувчи ваколатлар
- г) чизиқли ваколатлар
- д) б+г
- е) а+в
- ж) а+б+в+г

584. Қайд қилинган ваколатларнинг қайси бири идоравий ваколатга киради;
- а) тавсияли ваколатлар
  - б) функционал ваколатлар
  - в) мувофиқлаштурувчи ваколатлар
  - г) чизикли ваколатлар
  - д) б+г
  - е) а+в
  - ж) а+б+в+г
585. Бошқарув ваколатлари нечта турга бўлинади;
- а) 2 та
  - б) 3 та
  - в) 4 та
  - г) 5 та
  - д) 6 та
586. Чизикли ваколатга эга бўлган раҳбар зиммасига қандай бошқарув билан боғлиқ бўлган масалалар юклатилади;
- а) ходимлар меҳнатини ташкил қилиш
  - б) ходимларга меҳнат шароитларни яхшилаб бериш
  - в) ходимларни ишга қабул қилиш, ишдан бўшатиш
  - г) ходимларни мукофатлаш ёки жазолаш
  - д) ҳар бир бошқарув бўғинидаги раҳбарга муайян вазифаларни бириктириб қўйиш
  - е) а+б+в+г
587. Функционал ваколатга эга бўлган раҳбар зиммасига қандай бошқариш билан боғлиқ бўлган масалалар юклатилади;
- а) ходимлар меҳнатини ташкил қилиш
  - б) ходимларга меҳнат шароитларни яхшилаб бериш
  - в) ходимларни ишга қабул қилиш, ишдан бўшатиш
  - г) ходимларни мукофатлаш ёки жазолаш
  - д) ҳар бир бошқарув бўғинидаги раҳбарга муайян вазифаларни бириктириб қўйиш
  - е) а+б+в+г
588. Чизикли ваколатлар;
- а) ташкилотларнинг иерархик тузилишининг пайдо бўлиши билан оқ вужудга келган бўлиб, у яққа ҳокимлик тарзда раҳбарлик қилишга асосланади
  - б) одатда билвосита алоқалар шароитида амалга оширилиб, улар малум доирада чекланган бўлади.
  - в) зарурият туғилган ҳолларда раҳбарларга ёки бажарувчиларга мураккаб масалалар ечими бўйича ўз таклифларини беради
  - г) даъват этувчи ваколатдир
  - д) ҳамкорликда қарорларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш билан боғлиқ ваколатлар
589. Функционал ваколатлар;
- а) ташкилотларнинг иерархик тузилишининг пайдо бўлиши билан оқ вужудга келган бўлиб, у яққа ҳокимлик тарзда раҳбарлик қилишга асосланади
  - б) одатда билвосита алоқалар шароитида амалга оширилиб, улар малум доирада чекланган бўлади.
  - в) зарурият туғилган ҳолларда раҳбарларга ёки бажарувчиларга мураккаб масалалар ечими бўйича ўз таклифларини беради
  - г) даъват этувчи ваколатдир

- д) ҳамкорликда қарорларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш билан боғлиқ ваколатлар
590. Тавсияли ваколатлар;
- а) ташкилотларнинг иерархик тузилишининг пайдо бўлиши биланок вужудга келган бўлиб, у якка ҳокимлик тарзда раҳбарлик қилишга асосланади
  - б) одатда билвосита алоқалар шароитида амалга оширилиб, улар малум доирада чекланган бўлади.
  - в) зарурият туғилган ҳолларда раҳбарларга ёки бажарувчиларга мураккаб масалалар ечими бўйича ўз таклифларини беради
  - г) даъват этувчи ваколатдир
- д) ҳамкорликда қарорларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш билан боғлиқ ваколатлар
591. Мувофиқлаштурувчи ваколатлар;
- а) ташкилотларнинг иерархик тузилишининг пайдо бўлиши биланок вужудга келган бўлиб, у якка ҳокимлик тарзда раҳбарлик қилишга асосланади
  - б) одатда билвосита алоқалар шароитида амалга оширилиб, улар малум доирада чекланган бўлади.
  - в) зарурият туғилган ҳолларда раҳбарларга ёки бажарувчиларга мураккаб масалалар ечими бўйича ўз таклифларини беради
  - г) даъват этувчи ваколатдир
- д) ҳамкорликда қарорларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш билан боғлиқ ваколатлар
592. Мурсага келтирувчи ваколатлар;
- а) ташкилотларнинг иерархик тузилишининг пайдо бўлиши биланок вужудга келган бўлиб, у якка ҳокимлик тарзда раҳбарлик қилишга асосланади
  - б) одатда билвосита алоқалар шароитида амалга оширилиб, улар малум доирада чекланган бўлади.
  - в) зарурият туғилган ҳолларда раҳбарларга ёки бажарувчиларга мураккаб масалалар ечими бўйича ўз таклифларини беради
  - г) даъват этувчи ваколатдир
- д) ҳамкорликда қарорларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш билан боғлиқ ваколатлар
593. Қуйида қайд қилинган қайси бир девон хизматлари орқали идоравий ваколатлар амалга оширилади;
- а) маслаҳат берувчи девон
  - б) хизмат қилувчи девон
  - в) шахсий девон
  - г) а+б+в
  - д) а+в
594. Хизмат қилувчи девон;
- а) раҳбариятга ўз ваколоти доирасида хизмат қилади, бунга кадрлар бўлими мисол бўла олади
  - б) ўз билим соҳалари бўйича чизиқли раҳбарга маслаҳатлар беради
  - в) раҳбар нимани талаб қилса ўшани бажаради
  - г) б+в
  - д) а+б+в
595. Маслаҳат берувчи девон;
- а) раҳбариятга ўз ваколоти доирасида хизмат қилади, бунга кадрлар бўлими мисол бўла олади
  - б) ўз билим соҳалари бўйича чизиқли раҳбарга маслаҳатлар беради
  - в) раҳбар нимани талаб қилса ўшани бажаради

- г) б+в
- д) а+б+в

596. Шахсий аппарат:

- а) раҳбариятга ўз ваколати доирасида хизмат қилади, бунга кадрлар бўлими мисол бўла олади
- б) ўз билим соҳалари бўйича чизиқли раҳбарга маслаҳатлар беради
- в) раҳбар нимани талаб қилса ўшани бажаради
- г) б+в
- д) а+б+в

597. Ваколат-бу:

- а) вакиллик ҳуқуқини берувчи ҳужжат, ишонч қоғози
- б) бирор давлат томонидан ўзга ерда таъсис этилган ва унинг манфаатларини кўзлаб иш кўрадиган муассаса
- в) ваколати бор, вакиллик ҳуқуқига эга бўлган субъект
- г) бирор шахс, муассаса, ташкилот, давлат ва шу қабилар номидан иш қилиш учун берилган ҳуқуқ, вакиллик ҳуқуқи
- д) а+б+в+г

Таваккалликни бошқариш

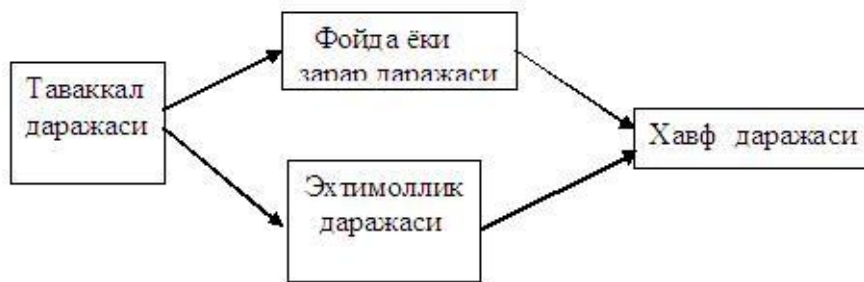
598. Таваккаллик- бу;

- а) ресурс ёки даромаддан тўла ёки қисман йўқотиш хавфи
- б) оқибатнинг яхши бўлишига умид боғлаб, хавф эҳтимоллигини зиммасига олган ҳолда қилинадиган ҳаракат
- в) ноаниқлик шароитида ҳар қандай довурак менеджер учун табиий ҳолат, вазият
- г) омадсиз оқибатнинг миқдорий баҳоланиши
- д) а+б
- е) в+г
- ж) а+б+в
- з) а+б+в+г

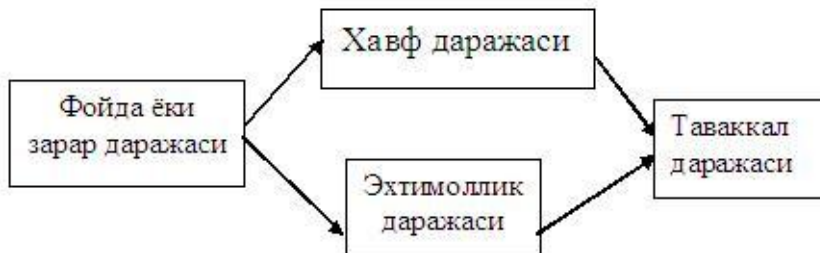
599. Таваккаллик жараёнини тўғри чизмасини аниқланг.

в)

г)

600. Қуйида қайд қилинганларнинг қайси бири суғурта билан боғлиқ бўлмаган хавф турига киради.

- а) Менеджерлар хатоси
- б) тижоратчиликдаги хавф
- в) юкни ташиш чоғида бузилиш ёки нобул бўлиш хавфи
- г) фирма ходимининг эҳтиётсизлиги
- д) а+б
- е) в+г
- ж) а+б+в+г

601. Қуйидаги қайд қилинганларнинг қайси бири суғурта билан боғлиқ бўлган хавф турига киради.

- а) Менеджерлар хатоси
- б) тижоратчиликдаги хавф
- в) юкни ташиш чоғида бузилиш ёки нобул бўлиш хавфи
- г) фирма ходимининг эҳтиётсизлиги
- д) а+б
- е) в+г
- ж) а+б+в+г

602. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “менеджерлар хатоси хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;

- а) самарали режалаштириш, истикболни, нарх навони ва бозорни ўрганиш
- б) молиявий коэффициентлар нисбатининг йўл қўйиб бўладиган сўнгги чорасини аниқлаш
- в) ҳаракатсиз маблағларни, даромад келтирувчи лойиҳаларга сарфлаш ёки фойдали фоизларга қарзга бериш
- г) текшириш ва назоратни мукаммал тизимини ишлаб чиқиш
- д) ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар миқдорини аниқ билиб олиш учун маркетинг тадқиқотларини олиб бориш, матрица услубидан фойдаланиш

603. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “ресурсларни нотўғри тақсимланиш хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;
- самарали режалаштириш, истиқболни, нарх навони ва бозорни ўрганиш
  - молиявий коэффицентлар нисбатининг йўл қўйиб бўладиган сўнгги чорасини аниқлаш
  - ҳаракатсиз маблағларни, даромад келтирувчи лойиҳаларга сарфлаш ёки фойдали фоизларга қарзга бериш
  - текшириш ва назоратни мукамал тизимини ишлаб чиқиш
  - ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар миқдорини аниқ билиб олиш учун маркетинг тадқиқотларини олиб бориш, матрица услубидан фойдаланиш
604. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “иқтисодий бекарорлик ва талабнинг ўзгариш хавфини” салбий оқибатларини камайтириш;
- самарали режалаштириш, истиқболни, нарх навони ва бозорни ўрганиш
  - молиявий коэффицентлар нисбатининг йўл қўйиб бўладиган сўнгги чорасини аниқлаш
  - ҳаракатсиз маблағларни, даромад келтирувчи лойиҳаларга сарфлаш ёки фойдали фоизларга қарзга бериш
  - текшириш ва назоратни мукамал тизимини ишлаб чиқиш
  - ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар миқдорини аниқ билиб олиш учун маркетинг тадқиқотларини олиб бориш, матрица услубидан фойдаланиш
605. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “молиявий хавфни” салбий оқибатларини камайтириш усули;
- самарали режалаштириш, истиқболни, нарх навони ва бозорни ўрганиш
  - молиявий коэффицентлар нисбатининг йўл қўйиб бўладиган сўнгги чорасини аниқлаш
  - ҳаракатсиз маблағларни, даромад келтирувчи лойиҳаларга сарфлаш ёки фойдали фоизларга қарзга бериш
  - текшириш ва назоратни мукамал тизимини ишлаб чиқиш
  - ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар миқдорини аниқ билиб олиш учун маркетинг тадқиқотларини олиб бориш, матрица услубидан фойдаланиш
606. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “нарх, талаб, даромадлар даражасини ўзгариш хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;
- Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш
  - Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасида, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
  - Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш
  - Ҳаётий ва рухий чизмалар чизиб чиқиш
  - Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумий аҳволдан хабардор бўлиб туриш
  - Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
  - Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
  - а+б+в+г+ж
607. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “кутилмаган иқтисодий ва табиий фалокатлар, экологик офатлар хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;
- Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш

- б) Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасада, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
- в) Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш
- г) Ҳаётий ва рухий чизмалар чизиб чиқиш
- д) Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумий аҳволдан хабардор бўлиб туриш
- е). Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
- ж). Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
- з) а+б+в+г+ж

608. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “лойихаларни танлашда хато қилиш хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;

- а) Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш
- б) Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасада, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
- в) Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш
- г) Ҳаётий ва рухий чизмалар чизиб чиқиш
- д) Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумий аҳволдан хабардор бўлиб туриш
- е). Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
- ж). Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
- з) а+б+в+г+ж

609. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “бизнес учун оғир оқибатлар келтирувчи кутилмаган сиёсий воқеалар хавфи” салбий оқибатларини камайтириш усули;

- а) Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш
- б) Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасада, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
- в) Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш
- г) Ҳаётий ва рухий чизмалар чизиб чиқиш
- д) Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумий аҳволдан хабардор бўлиб туриш
- е). Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
- ж). Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
- з) а+б+в+г+ж

610. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “ҳукуматнинг кутилмаган қарорлари (қонунлардаги нарх ва солиқлардаги ўзгартиришлар) хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;

- а) Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш
- б) Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасада, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
- в) Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш

- г) Ҳаётӣй ва руҳӣй чизмалар чизиб чиқиш
- д) Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумӣй аҳволдан хабардор бўлиб туриш
- е). Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
- ж). Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
- з) а+б+в+г+ж

611. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “фирма бойликларининг нобуд бўлиш хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;

- а) Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш
- б) Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасида, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
- в) Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш
- г) Ҳаётӣй ва руҳӣй чизмалар чизиб чиқиш
- д) Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумӣй аҳволдан хабардор бўлиб туриш
- е). Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
- ж). Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
- з) а+б+в+г+ж

612. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “кўп сонли, бир турли мол мулкнинг нобуд бўлиш хавфини” салбий оқибатларини камайтириш усули;

- а) Истиқболни белгилаш бўйича изчил изланиш
- б) Бундай хавфни олдиндан ҳисобга олиш мумкин бўлмасида, уларнинг кўп йиллик динамикасини кузатиб боришни ташкил қилиш
- в) Барча жиҳатларини тўғри ҳисоблаб чиқиш учун компьютерда моделлаштириш усулидан фойдаланиш
- г) Ҳаётӣй ва руҳӣй чизмалар чизиб чиқиш
- д) Қонунларни ўрганган ҳолда мамлакат миқёсида умумӣй аҳволдан хабардор бўлиб туриш
- е). Ички тадбирлар ёрдамида олдиндан эҳтиёт чораларини кўриш
- ж). Олдиндан эҳтиёт чорасини кўриш, ўз ўзини суғурта қилиш, махсус захира фондларини ташкил қилиш
- з) а+б+в+г+ж

613. Қандай ҳолларда хавф даражаси ортиши мумкин;

- а) Раҳбарият зарур ва шошилиш чоралар кўра олмайдиган ва бу нарса молиявий зарар етказа оладиган маҳалларда
- б) Товарларни бозорда сотишга, юкларни ташишга, транспортга, харидорларни ҳақ тўлашига алоқадор хавфлар
- в) Харидор мамлақатида импортнинг тақиқланишига, юкларни харидорга етказиб беришдаги иш ташлашларга, валюталар алмашилишига алоқадор хавфлар
- г) Мамлакатда пулнинг қадрсизланишига, ишсизлик даражасига, солиқ сиёсатига ҳом ашёга ва технологик ўзгаришларга алоқадор хавфлар
- д) а+б+в+г

614. Қуйидаги қайд этилганлардан “тижоратга” доир хавфларни аниқланг;

- а) Раҳбарият зарур ва шошилич чоралар кўра олмайдиган ва бу нарса молиявий зарар етказа оладиган маҳалларда
- б) Товарларни бозорда сотишга, юкларни ташишга, транспортга, харидорларни ҳақ тўлашига алоқадор хавфлар
- в) Харидор мамлакатада импортнинг тақиқланишига, юкларни харидорга етказиб беришдаги иш ташлашларга, валюталар алмашилишига алоқадор хавфлар
- г) Мамлакатда пулнинг қадрсизланишига, ишсизлик даражасига, солиқ сиёсатига хом ашёга ва технологик ўзгаришларга алоқадор хавфлар
- д) а+б+в+г
615. Қуйидаги қайд этилганлардан “сиёсатга” доир хавфларни аниқланг;
- а) Раҳбарият зарур ва шошилич чоралар кўра олмайдиган ва бу нарса молиявий зарар етказа оладиган маҳалларда
- б) Товарларни бозорда сотишга, юкларни ташишга, транспортга, харидорларни ҳақ тўлашига алоқадор хавфлар
- в) Харидор мамлакатада импортнинг тақиқланишига, юкларни харидорга етказиб беришдаги иш ташлашларга, валюталар алмашилишига алоқадор хавфлар
- г) Мамлакатда пулнинг қадрсизланишига, ишсизлик даражасига, солиқ сиёсатига хом ашёга ва технологик ўзгаришларга алоқадор хавфлар
- д) а+б+в+г
616. Қуйидаги қайд этилганлардан “иқтисодиётга” доир хавфларни аниқланг;
- а) Раҳбарият зарур ва шошилич чоралар кўра олмайдиган ва бу нарса молиявий зарар етказа оладиган маҳалларда
- б) Товарларни бозорда сотишга, юкларни ташишга, транспортга, харидорларни ҳақ тўлашига алоқадор хавфлар
- в) Харидор мамлакатада импортнинг тақиқланишига, юкларни харидорга етказиб беришдаги иш ташлашларга, валюталар алмашилишига алоқадор хавфлар
- г) Мамлакатда пулнинг қадрсизланишига, ишсизлик даражасига, солиқ сиёсатига хом ашёга ва технологик ўзгаришларга алоқадор хавфлар
- д) а+б+в+г
617. Хавфни камайтириш ва рентабелликни ошириш усуллар;
- а) кўшимча иш кучига, бозорнинг ҳолати ва хусусиятлари тўғрисидаги ахборотларга, етарлича молиявий маблағларга эга бўлган корхоналар орасидан шериклар ахтариш
- б) янгиликларни қабул қиладиган тайинли истеъмолчилар тоифасини ёки доимий мижозларни кўзда тутиб, иш олиб бориш
- в) ўз-ўзини суғурта қилиш учун корхона айланма маблағларининг бир қисми ҳисобига захира жамғармаси тузиш
- г) бизнесни ва ходимларни суғурта қилиш йўли билан хавфнинг бир қисмини бошқа шахслар ёки ташкилотларга ўтказиш
- д) а+б+в+г
618. Қуйида қайд қилинганларнинг қайси бири соф таваккалчилик турига киради;
- а) Молия билан боғлиқ таваккалчилик
- б) Инвестиция билан боғлиқ таваккалчилик
- в) Валюта билан боғлиқ таваккалчилик
- г) Тўғри жавоб йўқ
- д) а+б+в
619. Соф таваккалчилик бу ;

- а) Экология билан боғлиқ таваккалчилик
  - б) Табиат билан боғлиқ таваккалчилик
  - в) Сиёсат билан боғлиқ таваккалчилик
  - г) Тижорат билан боғлиқ таваккалчилик
  - д) Тўғри жавоб йўқ
  - е) а+б+в+г
620. Соф таваккалчилик қандай эхтимолни билдиради:
- а) Салбий ёки ноль натижага эришиш эхтимолини билдиради
  - б) Ҳам салбий, ҳам ижобий натижага эришиш эхтимоллигини билдиради.
  - в) Табиий офатлар оқибатида эхтимол қилинадиган зарарлар эхтимолини билдиради.
  - г) Тўғри жавоб йўқ.
  - д) а+б+в
621. Чайқовчилик таваккалчилик қандай эхтимолни билдиради:
- а) Салбий ёки ноль натижага эришиш эхтимолини билдиради
  - б) Ҳам салбий, ҳам ижобий натижага эришиш эхтимоллигини билдиради.
  - в) Табиий офатлар оқибатида эхтимол қилинадиган зарарлар эхтимолини билдиради.
  - г) Тўғри жавоб йўқ.
  - д) а+б+в
622. Соф таваккалчилик таваккалчиликнинг қандай турларини ўз ичига олади?
- а) Молия, инвестиция, инфляция билан боғлиқ бўлган таваккалчилик турларини
  - б) Пулнинг сотиб олиш қобилияти билан боғлиқ бўлган таваккалчилик турларини
  - в) Экология, табиат, сиёсат, транспорт, тижорат билан боғлиқ бўлган таваккалчилик турларини
  - г) а+б+в
  - д) Тўғри жавоб йўқ
623. Селектив таваккалчилик бу;
- а) у ёки бу бозорда инвестиция объектини нотўғри танлаб олишни оқибатида кўриладиган таваккал зарар ёки бой берилган наф
  - б) қарз олган томоннинг ўз мажбуриятларини тўлай олмаслик хавфи
  - в) мазкур регионнинг асосий маҳсулотига бўлган конъюктура нархининг пасайиши оқибатида кўрилиши мумкин бўлган зарар хавфи
  - г) янги технологияни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш учун сарфланган харажатларнинг қопланмаслиги оқибатида кўриладиган таваккал зарар
  - д) а+б+в+г
624. Кредит таваккалчилиги бу;
- а) у ёки бу бозорда инвестиция объектини нотўғри танлаб олишни оқибатида кўриладиган таваккал зарар ёки бой берилган наф
  - б) қарз олган томоннинг ўз мажбуриятларини тўлай олмаслик хавфи
  - в) мазкур регионнинг асосий маҳсулотига бўлган конъюктура нархининг пасайиши оқибатида кўрилиши мумкин бўлган зарар хавфи
  - г) янги технологияни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш учун сарфланган харажатларнинг қопланмаслиги оқибатида кўриладиган таваккал зарар
  - д) а+б+в+г
625. Регионал таваккалчилик бу;

- а) у ёки бу бозорда инвестиция объектини нотўғри танлаб олишни оқибатида кўриладиган таваккал зарар ёки бой берилган наф
- б) қарз олган томоннинг ўз мажбуриятларини тўлай олмаслик хавфи
- в) мазкур регионнинг асосий маҳсулотига бўлган конъюктура нархининг пасайиши оқибатида кўрилиши мумкин бўлган зарар хавфи
- г) янги технологияни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш учун сарфланган харажатларнинг қопланмаслиги оқибатида кўриладиган таваккал зарар
- д) а+б+в+г

626. Инвестиция таваккалчилиги бу;

- а) у ёки бу бозорда инвестиция объектини нотўғри танлаб олишни оқибатида кўриладиган таваккал зарар ёки бой берилган наф
- б) қарз олган томоннинг ўз мажбуриятларини тўлай олмаслик хавфи
- в) мазкур регионнинг асосий маҳсулотига бўлган конъюктура нархининг пасайиши оқибатида кўрилиши мумкин бўлган зарар хавфи
- г) янги технологияни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш учун сарфланган харажатларнинг қопланмаслиги оқибатида кўриладиган таваккал зарар
- д) а+б+в+г

627. Таваккалчиликни бошқаришда қуйидаги тадбирларнинг қайси бири хавфнинг олдини олиш борасидаги тадбирлар ҳисобланади.

- а) ахборот тизимини яхшилаш
- б) фойдани ҳисоблаб чиқиш
- в) хатога йўл қўйишни камайтириш
- г) техник воситаларни шакллантириш
- д) а+б+в+г
- е) а+г

628. Таваккалчиликни бошқариш жараёнида менеджер нимани ҳисоб китоб қилиши лозим?

- а) Таваккалчиликдаги хавф эхтимолини
- б) Хавф даражасини пасайтириш чораларини
- в) Эхтимол қилинаётган зарарни қоплаш йўлларини
- г) а+б
- д) а+б+в

629. Таваккалчиликни бошқаришда менеджер олдидаги асосий вазифа нималрадан иборат

- а) юқори хавф соҳасини билиб олиш
- б) хавф даражасини баҳолаш
- в) тадбирларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш
- г) хавфни таҳлил қилиш ва оғоҳлантириш
- д) а+б
- е) а+б+в
- ж) д+в+г

630. Амалиётда қандай сабаблар оқибатида юқори даражадаги хавфларнинг туғулиш холлари учрайди;

- а) нотўғри қарорлар қабул қилинганда
- б) бўйсинувчиларнинг топшириқларни қониқарсиз бажарганларида
- в) бажарувчилар нотўғри танланганда
- г) маркетинг истиқболини аниқлашда хатога йўл қўйилганда

д) раҳбариятнинг менежер таклифини қатъий рад этган ҳолларда

е) а+д

ж) б+в+г

з) а+б+в+г+д

631. Зарар кўриш хавфини камайтириш мақсадида таваккалчиликнинг ўзи қандай муҳим белгилар бўйича гуруҳланади;

а) объектга қараб

б) маҳсулотни ишлаб чиқариш, уни сақлаш жараёнига қараб

в) маҳсулотни баҳолашга қараб

г) суғурталанишига қараб

д) ишлаб чиқариш омилигига қараб

е) а+г

ж) б+в+д

з) е+ж

632. Корхона фаолиятидаги таваккалчилик қандай кўринишларда бўлиши мумкин?

а) ишлаб чиқарилган маҳсулотни истеъмолчи томонидан талаб қилиб олинмаслиги оқибатида кўриладиган таваккал зарар

б) хўжалик шартномаларини бажармаслик оқибатида кўриладиган зарар

в) рақобатнинг кучайиши оқибатида кўриладиган зарар

г) кўзда тутилмаган харажатларнинг вужудга келиши ва даромадларнинг камайиши оқибатида таваккал зарар

д) корхона маблағларини талофати туфайли кўриладиган таваккал зарар

е) а+б+в+г+д

ж) а+б

з) в+г+д

633. Таваккалчиликни бошқаришда хавфни камайтириш усуллари аниқланг.

а) хавфни чегаралаш

б) ахборот тизимини яхшилаш

в) хатога йўл қўйишни камайтириш

г) хавфни бошқалар зиммасига юклаш

д) ходимларни таваккалчиликдаги маъсулиятини ошириш

е) а+г

ж) б+в+д

з) а+б+в+г+д

634. Таваккалчиликни бошқаришда хавфни олдини олиш усуллари аниқланг;

а) хавфни чегаралаш

б) ахборот тизимини яратиш

в) хатога йўл қўйишни камайтириш

г) хавфни бошқалар зиммасига юклаш

д) ходимларни таваккалчиликдаги маъсулиятини ошириш

е) а+г

ж) б+в+д

з) а+б+в+г+д

635. Йўл қўйиши мумкин бўлган хавф зонаси деганда;

а) эҳтимол (таваккал) қилинаётган зарар кутиладиган фойдадан кўп бўлмаган зона тушунилади.

- б) эхтимол қилинаётган зарар нафақат кутиладиган фойда, балки ҳисобланган нақд пулдан ҳам кўп бўлган зона тушунилади
- в) эхтимол қилинаётган зарарнинг жиддий хавф зонасини ўз домига тортиб, корхонанинг хусусий капиталига тенг бўлган зона тушунилади
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ
636. Жиддий (кескин) хавф зонаси деганда:
- а) эхтимол (таваккал) қилинаётган зарар кутиладиган фойдадан кўп бўлмаган зона тушунилади.
- б) эхтимол қилинаётган зарар нафақат кутиладиган фойда, балки ҳисобланган нақд пулдан ҳам кўп бўлган зона тушунилади
- в) эхтимол қилинаётган зарарнинг жиддий хавф зонасини ўз домига тортиб, корхонанинг хусусий капиталига тенг бўлган зона тушунилади
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ
637. Фожеали хавф деганда.
- а) эхтимол (таваккал) қилинаётган зарар кутиладиган фойдадан кўп бўлмаган зона тушунилади.
- б) эхтимол қилинаётган зарар нафақат кутиладиган фойда, балки ҳисобланган нақд пулдан ҳам кўп бўлган зона тушунилади
- в) эхтимол қилинаётган зарарнинг жиддий хавф зонасини ўз домига тортиб, корхонанинг хусусий капиталига тенг бўлган зона тушунилади
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ
638. Қуйидагилардан жиддий хавф зонасини аниқланг.
- а) зарар даражаси кўлами > жами ҳаражат + фойда
- б) зарар даражаси кўлами = ҳисобланган фойда даражаси кўлами
- в) зарар даражаси кўлами = хусусий капитал
- г) фойда олиш эҳтимоли = ҳисобланган фойда
639. Қуйидагилардан йўл қўйилиши мумкин бўлган хавф зонасини аниқланг.
- а) зарар даражаси кўлами > жами ҳаражат + фойда
- б) зарар даражаси кўлами = ҳисобланган фойда даражаси кўлами
- в) зарар даражаси кўлами = хусусий капитал
- г) фойда олиш эҳтимоли = ҳисобланган фойда
640. Қуйидагилардан фожеали хавф зонасини аниқланг.
- а) зарар даражаси кўлами > жами ҳаражат + фойда
- б) зарар даражаси кўлами = ҳисобланган фойда даражаси кўлами
- в) зарар даражаси кўлами = хусусий капитал
- г) фойда олиш эҳтимоли = ҳисобланган фойда
641. Таваккалчилик самарадорлигига баҳо беришда қандай усулни қўллаш талаб этилади;
- а) статистик усули
- б) эксперт усули
- в) аналитик
- г) тўғри жавоб йўқ.
- д) нотўғри жавоб йўқ.

642. Қайси усул ёрдамида бир-бирига ўхшаш фаолият билан шуғулланадиган фирмаларда кўриладиган зарар, унинг даражалари ва такрорланиб туриш ҳоллари ўрганилади;
- а) аналитик усул ёрдамида
  - б) эксперт усули ёрдамида
  - в) статистик усул ёрдамида
  - г) математик моделлаштириш усули ёрдамида
  - д) интеграцион усул ёрдамида
643. Қайси усул ёрдамида тажрибали тадбиркорлар фикри йиғилади, у менеджер ва мутахассисларнинг аниқ тижорат жараёнларда хавфнинг кутилиш даражалари тўғрисидаги фикрлари таҳлил қилинади;
- а) аналитик усул ёрдамида
  - б) эксперт усули ёрдамида
  - в) статистик усул ёрдамида
  - г) математик моделлаштириш усули ёрдамида
  - д) интеграцион усул ёрдамида
644. Қайси усул эхтимоллар назарияси ўйинлар назариясидаги математик моделларни қўллашга асосланади?
- а) аналитик усул ёрдамида
  - б) эксперт усули ёрдамида
  - в) статистик усул ёрдамида
  - г) математик моделлаштириш усули ёрдамида
  - д) интеграцион усул ёрдамида
645. Таваккалчиликни бошқариш қандай фаолиятларни ўз ичига олади?
- а) таваккалчиликни аниқлаш, таҳлил қилиш, огоҳлантирувчи тадбирларни ишлаб чиқиш ва унинг даражасини баҳолаш
  - б) корхона айнан қайси бир турдаги таваккалчиликни ўз фаолиятида қўллаши лозим ва қандай усулларни қўллаш маъқул
  - в) қабул қилинадиган қарорларни самарали баҳолаш ва уни назорат қилиш тизимини яратиш.
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
646. Таваккалчиликни стратегик бошқариш учун қандай саволларга жавоб топиш зарур?
- а) таваккалчиликни аниқлаш, таҳлил қилиш, огоҳлантирувчи тадбирларни ишлаб чиқиш ва унинг даражасини баҳолаш
  - б) корхона айнан қайси бир турдаги таваккалчиликни ўз фаолиятида қўллаши лозим ва қандай усулларни қўллаш маъқул
  - в) қабул қилинадиган қарорларни самарали баҳолаш ва уни назорат қилиш тизимини яратиш.
  - г) тўғри жавоб йўқ
  - д) нотўғри жавоб йўқ
647. Таваккалчиликни бошқариш тизимини ишлаб чиқишда қуйидагилардан қайси бирига устуворлик берилади;
- а) таваккалчиликни аниқлаш, таҳлил қилиш, огоҳлантирувчи тадбирларни ишлаб чиқиш ва унинг даражасини баҳолаш
  - б) корхона айнан қайси бир турдаги таваккалчиликни ўз фаолиятида қўллаши лозим ва қандай усулларни қўллаш маъқул

- в) қабул қилинадиган қарорларни самарали баҳолаш ва уни назорат қилиш тизимини яратиш
- г) тўғри жавоб йўқ
- д) нотўғри жавоб йўқ

648. Қуйидаги формуланинг қайси бири таваккалчилик коэффициентини ҳисоблаш учун қўлланилади?

- а) $K_T = Z - Ж_m$ Z -максимал имконият даражасидаги зарар суммаси.
- б) $K_T = Z : Ж_m$ $Ж_m$ -жами маблағлар суммаси.
- в) $K_T = Ж_m \cdot Z$
- г) $K_T = Ж_m - Z$
- д) $K_T = Ж_m + Z$

Ахборот ва коммуникация.

649. Ички ахборот-бу;

- а) иш ўринларига хом-ашёнинг келиб тушиши
- б) тайёрланган буюмлар миқдори ва уларнинг сифати
- в) бозарлардаги ҳолат, улардаги мувозанат
- г) рақобатдошларнинг хатти ҳаракатлари
- д) маҳсулотни сотиш ҳақидаги ахборотлар
- е) истеъмолчиларни маҳсулотга бўлган талаби
- ж) а+б+д
- з) в+г+е

700. Ташқи ахборот –бу;

- а) иш ўринларига хом-ашёнинг келиб тушиши
- б) тайёрланган буюмлар миқдори ва уларнинг сифати
- в) бозарлардаги ҳолат, улардаги мувозанат
- г) рақобатдошларнинг хатти ҳаракатлари
- д) маҳсулотни сотиш ҳақидаги ахборотлар
- е) истеъмолчиларни маҳсулотга бўлган талаби
- ж) а+б+д
- з) в+г+е

701. Тескари алоқа-бу;

- а) ҳар қандай даражадаги тизимлар ҳаракатини йўлга солиб турадиган механизм
- б) бошқарилувчи тизимдан бошқарувчи тизимга келиб тушадиган ахборот
- в) фармойиш ва буйруқларнинг натижалари тўғрисидаги ахборот
- г) бошқарувчи тизимдан бошқарилувчи тизимга келиб тушадиган ахборот
- д) а+б+в
- е) а+б+в+г

702. Ахборотлар мазмунига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;

- а) ички ахборотлар, ташқи ахборотларга
- б) иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий, ташкилий техникавий ахборотларга
- в) корхона, бўлим, сеҳ ва участкалар учун
- г) оддий, шартли, доимий ўзгариб турувчи ахборотларга
- д) дастлабки, оралиқ якуний ахборотларга
- е) сменали, суткалик чоракли ахборотларга

703. Ахборотлар келиш манбаи ва фойдаланиш жойига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;

- а) ички ахборотлар, ташқи ахборотларга

- б) иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий , ташкилий техникавий ахборотларга
  - в) корхона, бўлим, сеҳ ва участкалар учун
  - г) оддий, шартли, доимий ўзгариб турувчи ахборотларга
  - д) дастлабки, оралиқ якуний ахборотларга
  - е) сменали, суткали чоракли ахборотларга
704. Ахборотлар кимга мўлжалланганига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) ички ахборотлар, ташқи ахборотларга
  - б) иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий , ташкилий техникавий ахборотларга
  - в) корхона, бўлим, сеҳ ва участкалар учун
  - г) оддий, шартли, доимий ўзгариб турувчи ахборотларга
  - д) дастлабки, оралиқ якуний ахборотларга
  - е) сменали, суткали чоракли ахборотларга
705. Ахборотлар барқарорлик тавсифига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) ички ахборотлар, ташқи ахборотларга
  - б) иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий , ташкилий техникавий ахборотларга
  - в) корхона, бўлим, сеҳ ва участкалар учун
  - г) оддий, шартли, доимий ўзгариб турувчи ахборотларга
  - д) дастлабки, оралиқ якуний ахборотларга
  - е) сменали, суткали чоракли ахборотларга
706. Ахборотлар фойдаланиш учун тайёрлигига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) ички ахборотлар, ташқи ахборотларга
  - б) иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий , ташкилий техникавий ахборотларга
  - в) корхона, бўлим, сеҳ ва участкалар учун
  - г) оддий, шартли, доимий ўзгариб турувчи ахборотларга
  - д) дастлабки, оралиқ якуний ахборотларга
  - е) сменали, суткали чоракли ахборотларга
707. Ахборотлар даврийлигига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) ички ахборотлар, ташқи ахборотларга
  - б) иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий , ташкилий техникавий ахборотларга
  - в) корхона, бўлим, сеҳ ва участкалар учун
  - г) оддий, шартли, доимий ўзгариб турувчи ахборотларга
  - д) дастлабки, оралиқ якуний ахборотларга
  - е) сменали, суткали чоракли ахборотларга
708. Ахборотлар бошқарув жараёнидаги вазифасига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) директив, ҳисобот кўринишидаги, ҳисобга олиш бўйича, назорат қилиш бўйича ахборотларга
  - б) тарихий, жорий. исстиқболдаги ахборотларга
  - в) бир мақсадли, кўп мақсадли, кўп муаммоли, мўлжалланган ахборотларга
  - г) комплекс ва комплекс бўлмаган ахборотларга
  - д) индивидуал, функционал, универсал ахборотларга
  - е) эҳтимолли ахборотларга
709. Ахборотлар воқеаларнинг келиб чиқиши ва акс эттириш вақтига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) директив, ҳисобот кўринишидаги, ҳисобга олиш бўйича, назорат қилиш бўйича ахборотларга
  - б) тарихий, жорий. исстиқболдаги ахборотларга
  - в) бир мақсадли, кўп мақсадли, кўп муаммоли, мўлжалланган ахборотларга

- г) комплекс ва комплекс бўлмаган ахборотларга
  - д) индивидуал, функционал, универсал ахборотларга
  - е) эхтимолли ахборотларга
710. Ахборотлар мўлжалланганлигига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) директив, ҳисобот кўринишидаги, ҳисобга олиш бўйича, назорат қилиш бўйича ахборотларга
  - б) тарихий, жорий. исстиқболдаги ахборотларга
  - в) бир мақсадли, кўп мақсадли, кўп муаммоли, мўлжалланган ахборотларга
  - г) комплекс ва комплекс бўлмаган ахборотларга
  - д) индивидуал, функционал, универсал ахборотларга
  - е) эхтимолли ахборотларга
711. Ахборотлар тўлиқлигига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) директив, ҳисобот кўринишидаги, ҳисобга олиш бўйича, назорат қилиш бўйича ахборотларга
  - б) тарихий, жорий. исстиқболдаги ахборотларга
  - в) бир мақсадли, кўп мақсадли, кўп муаммоли, мўлжалланган ахборотларга
  - г) комплекс ва комплекс бўлмаган ахборотларга
  - д) индивидуал, функционал, универсал ахборотларга
  - е) эхтимолли ахборотларга
712. Ахборотлар тавсифига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) директив, ҳисобот кўринишидаги, ҳисобга олиш бўйича, назорат қилиш бўйича ахборотларга
  - б) тарихий, жорий. исстиқболдаги ахборотларга
  - в) бир мақсадли, кўп мақсадли, кўп муаммоли, мўлжалланган ахборотларга
  - г) комплекс ва комплекс бўлмаган ахборотларга
  - д) индивидуал, функционал, универсал ахборотларга
  - е) эхтимолли ахборотларга
713. Ахборотлар ишончилигига қараб қандай гуруҳларга бўлинади;
- а) директив, ҳисобот кўринишидаги, ҳисобга олиш бўйича, назорат қилиш бўйича ахборотларга
  - б) тарихий, жорий. исстиқболдаги ахборотларга
  - в) бир мақсадли, кўп мақсадли, кўп муаммоли, мўлжалланган ахборотларга
  - г) комплекс ва комплекс бўлмаган ахборотларга
  - д) индивидуал, функционал, универсал ахборотларга
  - е) эхтимолли ахборотларга
714. Ахборот тизимлари неча хил бўлиши мумкин;
- а) 2 хил
  - б) 3 хил
  - в) 4 хил
  - г) 5 хил
  - д) 6 хил
715. Ахборотларни тўла ўзлаштириш даври;
- а) бунда ахборот оддий механизмлардан фойданалган ҳолда бутунлай қайта ишланади
  - б) бунда ахборотни механизациялашган ва автоматлашган қурилмалари ёрдамида ўзгартиришларга эришилади

- в) бунда кўз билан бажариладиган назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади.
- г) бунда автоматлашган назорат ва бошқарувни тامينлайди
- д) а+б+в+г
716. Аралаш ахборот тизими;
- а) бунда ахборот оддий механизмлардан фойданилган ҳолда бутунлай қайта ишланади
- б) бунда ахборотни механизациялашган ва автоматлашган қурилмалари ёрдамида ўзгартиришларга эришилади
- в) бунда кўз билан бажариладиган назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади.
- г) бунда автоматлашган назорат ва бошқарувни тامينлайди
- д) а+б+в+г
717. Ахборот маълумот тизими;
- а) бунда ахборот оддий механизмлардан фойданилган ҳолда бутунлай қайта ишланади
- б) бунда ахборотни механизациялашган ва автоматлашган қурилмалари ёрдамида ўзгартиришларга эришилади
- в) бунда кўз билан бажариладиган назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади.
- г) бунда автоматлашган назорат ва бошқарувни тامينлайди
- д) а+б+в+г
718. Кузатув ахборот тизими;
- а) бунда ахборот оддий механизмлардан фойданилган ҳолда бутунлай қайта ишланади
- б) бунда ахборотни механизациялашган ва автоматлашган қурилмалари ёрдамида ўзгартиришларга эришилади
- в) бунда кўз билан бажариладиган назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади.
- г) бунда автоматлашган назорат ва бошқарувни тامينлайди
- д) а+б+в+г
719. Коммуникацион жараёнда нечта базавий унсур қатнашади;
- а) 2 та
- б) 3 та
- в) 4 та
- г) 5 та
- д) 6 та
720. Комуникацион жараён нечта босқичдан иборат;
- а) 2 та
- б) 3 та
- в) 4 та
- г) 5 та
- д) 6 та
721. Ахборотни танлаш ва ғояни шакллантириш босқичини аниқланг;
- а) бу босқичда ахборот жўнатувчи қабул қилувчига қандай топшириқлар бериш тўғрисида фикрлайди ва уни шакллантиради

- б) бу босқичда ахборотни жўнатувчи ўзининг ғоясини чизмаларда, график ва схемаларда, ёзма овозда ёки тасвирда шакллантиради
- в) кодлаштириш билан бир қаторда ахборотни узатувчи коммуникацияга мувофиқ равишда узатиш каналини ҳам танлайди
- г) узатилаётган ахборотни хабарни қабул қилувчи фикрига ўтказиш, белгиларда ифодалаш тушинилади
- д) бу босқичда ахборот узатувчи ахборотни қабул қилувчи билан ўз ўринларини алмаштиради
- е) шакллантирилган жавоб танлаб олинган канал орқали ахборот узатганга қайтариб узатилади

722. Ахборотларни кодлаштириш ва ахборотни шакллантириш босқичини аниқланг;

- а) бу босқичда ахборот жўнатувчи қабул қилувчига қандай топшириқлар бериш тўғрисида фикрлайди ва уни шакллантиради
- б) бу босқичда ахборотни жўнатувчи ўзининг ғоясини чизмаларда, график ва схемаларда, ёзма овозда ёки тасвирда шакллантиради
- в) кодлаштириш билан бир қаторда ахборотни узатувчи коммуникацияга мувофиқ равишда узатиш каналини ҳам танлайди
- г) узатилаётган ахборотни хабарни қабул қилувчи фикрига ўтказиш, белгиларда ифодалаш тушинилади
- д) бу босқичда ахборот узатувчи ахборотни қабул қилувчи билан ўз ўринларини алмаштиради
- е) шакллантирилган жавоб танлаб олинган канал орқали ахборот узатганга қайтариб узатилади

қайтариб узатилади

723. Алоқа қилиш каналини танлаш ва ахборотни узатиш босқичини аниқланг;

- а) бу босқичда ахборот жўнатувчи қабул қилувчига қандай топшириқлар бериш тўғрисида фикрлайди ва уни шакллантиради
- б) бу босқичда ахборотни жўнатувчи ўзининг ғоясини чизмаларда, график ва схемаларда, ёзма овозда ёки тасвирда шакллантиради
- в) кодлаштириш билан бир қаторда ахборотни узатувчи коммуникацияга мувофиқ равишда узатиш каналини ҳам танлайди
- г) узатилаётган ахборотни хабарни қабул қилувчи фикрига ўтказиш, белгиларда ифодалаш тушинилади
- д) бу босқичда ахборот узатувчи ахборотни қабул қилувчи билан ўз ўринларини алмаштиради
- е) шакллантирилган жавоб танлаб олинган канал орқали ахборот узатганга қайтариб узатилади

қайтариб узатилади

724. Декодлаштириш ва ахборотни қабул қилиш босқичини аниқланг;

- а) бу босқичда ахборот жўнатувчи қабул қилувчига қандай топшириқлар бериш тўғрисида фикрлайди ва уни шакллантиради
- б) бу босқичда ахборотни жўнатувчи ўзининг ғоясини чизмаларда, график ва схемаларда, ёзма овозда ёки тасвирда шакллантиради
- в) кодлаштириш билан бир қаторда ахборотни узатувчи коммуникацияга мувофиқ равишда узатиш каналини ҳам танлайди
- г) узатилаётган ахборотни хабарни қабул қилувчи фикрига ўтказиш, белгиларда ифодалаш тушинилади
- д) бу босқичда ахборот узатувчи ахборотни қабул қилувчи билан ўз ўринларини алмаштиради

е) шакллантирилган жавоб танлаб олинган канал орқали ахборот узатганга қайтариб узатилади

725. Ахборотни талқин қилиш ва жавобини шакллантириш босқичини аниқланг;

а) бу босқичда ахборот жўнатувчи қабул қилувчига қандай топшириқлар бериш тўғрисида фикрлайди ва уни шакллантиради

б) бу босқичда ахборотни жўнатувчи ўзининг ғоясини чизмаларда, график ва схемаларда, ёзма овозда ёки тасвирда шакллантиради

в) кодлаштириш билан бир қаторда ахборотни узатувчи коммуникацияга мувофиқ равишда узатиш каналини ҳам танлайди

г) узатилаётган ахборотни хабарни қабул қилувчи фикрига ўтказиш, белгиларда ифодалаш тушинилади

д) бу босқичда ахборот узатувчи ахборотни қабул қилувчи билан ўз ўринларини алмаштиради

е) шакллантирилган жавоб танлаб олинган канал орқали ахборот узатганга

қайтариб узатилади

726. Ахборотни жавобини узатиш босқичини аниқланг;

а) бу босқичда ахборот жўнатувчи қабул қилувчига қандай топшириқлар бериш тўғрисида фикрлайди ва уни шакллантиради

б) бу босқичда ахборотни жўнатувчи ўзининг ғоясини чизмаларда, график ва схемаларда, ёзма овозда ёки тасвирда шакллантиради

в) кодлаштириш билан бир қаторда ахборотни узатувчи коммуникацияга мувофиқ равишда узатиш каналини ҳам танлайди

г) узатилаётган ахборотни хабарни қабул қилувчи фикрига ўтказиш, белгиларда ифодалаш тушинилади

д) бу босқичда ахборот узатувчи ахборотни қабул қилувчи билан ўз ўринларини алмаштиради

е) шакллантирилган жавоб танлаб олинган канал орқали ахборот узатганга

қайтариб узатилади

727. Ахборот алмашувида маънавий тўсиқ-бу;

а) узатилаётган ахборотни кодлаштиришда қўлланилган белгиларнинг, ахборот қабул қилувчилар дидларига мос тушмаганда намоён бўлади

б) ахборотлар истемолчига тез етиб бориши учун

ихчамлаштирилади, соддалаштирилади, қайта ишланади, тегишли хулосалар чиқарилади

в) бу ахборотларни қайта ишлаш ва уларни узатиш воситаларнинг етишмовчилиги ёки номуносиблиги оқибатида содир бўлади

г) бошқарув бўғинлари кўп бўлиб, функциялар, вазифалар ва ваколатлар бири-бирини такрорласа, натижада ахборотларнинг манзилга етиб бориши

секинлашади

д) а+б+в+г

728. Ахборотни филтирлаш- бу;

а) узатилаётган ахборотни кодлаштиришда қўлланилган белгиларнинг, ахборот қабул қилувчилар дидларига мос тушмаганда намоён бўлади

б) ахборотлар истемолчига тез етиб бориши учун

ихчамлаштирилади, соддалаштирилади, қайта ишланади, тегишли хулосалар чиқарилади

в) бу ахборотларни қайта ишлаш ва уларни узатиш воситаларнинг етишмовчилиги ёки номуносиблиги оқибатида содир бўлади

г) бошқарув бўғинлари кўп бўлиб, функциялар, вазифалар ва ваколатлар бири-бирини такрорласа, натижада ахборотларнинг манзилга етиб бориши секинлашади

д) а+б+в+г

729. Алоқа каналларининг хаддан ташқари кўпайиб кетиши- бу;

а) узатилаётган ахборотни кодлаштиришда қўлланилган белгиларнинг, ахборот қабул қилувчилар дидларига мос тушмаганда намоён бўлади

б) ахборотлар истеъмолчига тез етиб бориши учун ихчамлаштирилади, соддалаштирилади, қайта ишланади, тегишли хулосалар чиқарилади

в) бу ахборотларни қайта ишлаш ва уларни узатиш воситаларнинг етишмовчилиги ёки номуносиблиги оқибатида содир бўлади

г) бошқарув бўғинлари кўп бўлиб, функциялар, вазифалар ва ваколатлар бири-бирини такрорласа, натижада ахборотларнинг манзилга етиб бориши секинлашади

д) а+б+в+г

730. Коммуникатсион жараёнда номаъқул ташкилий структура-бу;

а) узатилаётган ахборотни кодлаштиришда қўлланилган белгиларнинг, ахборот қабул қилувчилар дидларига мос тушмаганда намоён бўлади

б) ахборотлар истеъмолчига тез етиб бориши учун ихчамлаштирилади, соддалаштирилади, қайта ишланади, тегишли хулосалар чиқарилади

в) бу ахборотларни қайта ишлаш ва уларни узатиш воситаларнинг етишмовчилиги ёки номуносиблиги оқибатида содир бўлади

г) бошқарув бўғинлари кўп бўлиб, функциялар, вазифалар ва ваколатлар бири-бирини такрорласа, натижада ахборотларнинг манзилга етиб бориши секинлашади

д) а+б+в+г

731. Хужжат- бу;

а) Бошқарув жараёнини амалга ошириш учун зарур бўлган воқеалар, ходисалар, жараёнлар, фактлар тўғрисидаги ахборотларни махсус материалларда турли усуллар билан ,муштахкамлаш воситаси.

б) бирор кимса ёки нарса ҳақидаги фикрни ёзиб, хужжат ҳолига келтириш, расмийлаштириш

в) корхонанинг функция ва вазифаларини бажариш давомида хужжатлар устида олиб борадиган усуллари ва жараёнлари мажмуаси

г) а+б

д) а+б+в

732. Хужжатлаштириш- бу

а) Бошқарув жараёнини амалга ошириш учун зарур бўлган воқеалар, ходисалар, жараёнлар, фактлар тўғрисидаги ахборотларни махсус материалларда турли усуллар билан ,муштахкамлаш воситаси.

б) бирор кимса ёки нарса ҳақидаги фикрни ёзиб, хужжат ҳолига келтириш, расмийлаштириш

в) корхонанинг функция ва васифаларини бажариш давомида хужжатлар устида олиб борадиган усуллари ва жараёнлари мажмуаси

г) а+б

д) а+б+в

733. Иш юритиш-бу;

а) Бошқарув жараёнини амалга ошириш учун зарур бўлган воқеалар, ходисалар, жараёнлар, фактлар тўғрисидаги ахборотларни махсус материалларда турли усуллар билан мустахкамлаш воситаси.

б) бирор кимса ёки нарса ҳақидаги фикрни ёзиб, хужжат ҳолига келтириш, расмийлаштириш

в) корхонанинг функция ва васифаларини бажариш давомида хужжатлар устида олиб борадиган усуллари ва жараёнлари мажмуаси

г) а+б

д) а+б+в

734. Қуйдаги ахборотларни қайси бири фойдаланиш учун тайёрлигини ўзида акс эттиради;

а) ҳуқуқий ахборот

б) якуний ахборот

в) овозли ахборот

г) ишончли ахборот

д) тўлиқ комплекс ахборотлар

е) техналогик ахборот

735. Қуйдаги ахборотларни қайси бири бошқарув жараёнидаги вазифани акс эттиради;

а) истиқболдаги ахборотлар

б) директив ахборотлар

в) овозли ахборотлар

г) индивидуал ахборотлар

д) ёзма ахборотлар

е) тасвирли ахборотлар

736. Қуйдаги ахборотларни қайси бири бошқарув жараёнида воқеаларнинг келиб чиқишини акс эттиради;

а) истиқболдаги ахборотлар

б) директив ахборотлар

в) овозли ахборотлар

г) индивидуал ахборотлар

д) ёзма ахборотлар

е) тасвирли ахборотлар

737. Қуйдаги ахборотларни қайси бири бошқарув жараёнини мустахкамлаш ва сақлаш имкониятини акс эттиради;

а) истиқболдаги ахборотлар

б) директив ахборотлар

в) овозли ахборотлар

г) индивидуал ахборотлар

д) ёзма ахборотлар

е) тасвирли ахборотлар

738. Қуйдаги ахборотларни қайси бири фойдаланиш учун тайёрлигини ўзида акс эттиради;

- а) техникавий ахборот
  - б) ташкилий ахборот
  - в) оддий ахборот
  - г) оралиқ ахборотлар
  - д) суткали ахборотлар
  - е) ички ахборотлар
739. Менежмент ахбороти деганда нимани тушунасиш;
а) иқтисодий кўрсаткичлар йиғиндиси
б) маълумот хабарлар йиғиндиси
в) хужжатлар, каналлар, алоқа, кўрсаткичлар
г) менежерлар ва кадрлар ҳақида маълумот
740. Менежментда коммуникация роли қандай;
а) коммуникация қарор қабул қилиш учун асос
б) бу ахборот алмашув жараёни
в) бу раҳбар учун зарур ахборот
г) коммуникация ахборот тизимларини ҳосил қилади
741. Бошқарув техникасига нималар киради.
а) қурилма ва жихозлар
б) ҳисоблаш техникаси
в) қалам, ручка стол ва стуллар
г) менежер ақлий меҳнатини, ахборотни қайта ишловчи техника
742. Ахборот билан қандай ишни ташкил этиш керак;
а) ахборот системаларини ишлаб чиқиш
б) ахборот сақлаш ва уни сақлашни ташкил этиш
в) ахборотни қайта ишлаш жараёнини механизациялаш ва автоматлаштириш
г) а+б+в
д) а+б
743. АБС(автоматлаштирилган бошқарув системаси) қандай функцияларни бажаради;
а) ахборотларни қабул қилади ва узатади
б) ахборотларни сақлайди ва йиғади
в) ахборотни қайта ишлайди ва буйруқларни шакллантиради
г) а+б+в
д) а+б
744. Қуйдаги ахборот турларини қайси бири ахборот мазмунини акс эттиради;
а) оддий ахборот
б) жорий ахборот
в) дастлабки ахборот
г) иқтисодий ахборот
д) функционал ахборот
е) эҳтимолли ахборот
745. Қуйдаги ахборот турларини қайси бири, ахборот барқарорлигини акс эттиради;
а) оддий ахборот
б) жорий ахборот
в) дастлабки ахборот
г) иқтисодий ахборот
д) функционал ахборот
е) эҳтимолли ахборот

746. Қуйидаги ахборот турларини қайси бири, вақтига қараб воқеаларнинг келиб чиқишини акс эттиради;
- а) оддий ахборот
  - б) жорий ахборот
  - в) дастлабки ахборот
  - г) иқтисодий ахборот
  - д) функционал ахборот
  - е) эҳтимолли ахборот
747. Қуйидаги ахборот турларини қайси бири, ахборотларни барқарорлик таснифини ўзида акс эттиради;
- а) ички ахборот
  - б) ижтимоий ахборот
  - в) ташқи ахборот
  - г) ташкилий ахборот
  - д) шартли доимий ахборот
  - е) универсал ахборот
748. Қуйидаги ахборот турларини қайси бири ахборотларни мазмунини акс эттиради;
- а) ички ахборот
  - б) ижтимоий ахборот
  - в) ташқи ахборот
  - г) ташкилий ахборот
  - д) шартли доимий ахборот
  - е) универсал ахборот
749. Қуйидаги ахборотларни қайси бири келиш манбаи ва фойдаланиш жойини ўзида акс эттиради;
- а) ички ахборот
  - б) ташкилий ахборот
  - в) ўзгариб турувчи ахборот
  - г) ташқи ахборот
  - д) якуний ахборот
  - е) суткалик ахборот
  - ж) а+г
750. Қуйидаги ахборотларни қайси бири ахборотларни даврийлигини акс эттиради;
- а) техникавий ахборот
  - б) шартли-домий ахборот
  - в) суткалик ахборот
  - г) оралик ахборот
  - д) тарихий ахборот
  - е) кўп мақсадли ахборот
751. Мураккаб ахборот тизими турлари бу –
- а) ахборотни тўла ўзлаштириш
  - б) аралаш ахборот тизими
  - в) ахборот – маълумот тизими
  - г) кузатув ахборот тизими
  - д) а+б
  - е) а+б+в
  - ж) а+б+в+г

752. Ахборотларни тўла ўзлаштириш даврини аниқланг.
- а) ахборот оддий механизмлардан фойдалинилган ҳолда қайта ишланади
  - б) ахборот механизациялашган ва автоматлашган қурилмалар ёрдамида ўзгартирилади
  - в) автоматлашган назорат ва бошқарувни таминлайди
  - г) назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади
  - д) $a+b+v+g$
  - е) $a+b$
  - ж) $v+g$
753. Аралаш ахборот тизимини аниқланг;
- а) ахборот оддий механизмлардан фойдалинилган ҳолда қайта ишланади
  - б) ахборот механизациялашган ва автоматлашган қурилмалар ёрдамида ўзгартирилади
  - в) автоматлашган назорат ва бошқарувни таминлайди
  - г) назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади
  - д) $a+b+v+g$
  - е) $a+b$
  - ж) $v+g$
754. Кузатиш ахборот тизимини аниқланг;
- а) ахборот оддий механизмлардан фойдалинилган ҳолда қайта ишланади
  - б) ахборот механизациялашган ва автоматлашган қурилмалар ёрдамида ўзгартирилади
  - в) автоматлашган назорат ва бошқарувни таминлайди
  - г) назорат учун бази бир маълумотларни бериш билан чекланади
  - д) $a+b+v+g$
  - е) $a+b$
  - ж) $v+g$
755. Суғурта билан боғлиқ бўлмаган “тижоратчиликдаги хавфнинг” салбий оқибатларини камайтириш усули
- а) самарали режалаштириш, истиқболни, нарх навони ва бозорни ўрганиш
  - б) молиявий коэффицентлар нисбатининг йўл қўйиб бўладиган сўнгги чорасини аниқлаш
  - в) ҳаракатсиз маблағларни, даромад келтирувчи лойиҳаларга сарфлаш ёки фойдали фоишларга қарзга бериш
  - г) текшириш ва назоратни мукамал тизимини ишлаб чиқиш
  - д) ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар миқдорини аниқ билиб олиш учун маркетинг тадқиқотларини олиб бориш, матрица услубидан фойдаланиш

А.М. Умаржонов

**«Менежмент» фанидан тест саволлари тўплами.
(Ўзбек тилида)**

**Муҳаррир: Дадаева Д
Компьютерда саҳифаловчи: Асқаров Ш**

Бичими 60x84 Адади-100
Босма табоғи 8,0
Буюртма - № 195

Тошкент Ахборот Технологиялари Университети «ALOQACHI» нашриёт–матбаа
марказида чоп этилди.

© Тошкент шаҳар, Амир Темур кўчаси, 108 уй.

